

བསེས་པའི་སྒྲིང་ཡི་ག་གི་བཀའ་བྲིད།

༡ བོད་ས་༢ རྒྱལ་ས་༣ བོད་ཆེན་པོའི་གསུང་།

༢ གོང་ས་༢ སྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་
བཀྲིན་འོག་ཕྱན་གྱིས་གཞོན་སྐྱེས་སློབ་གསལ་རྟོག་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ། ཀྱི་
ཤུ་ཉལ་ས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སློབ་མྱོད་སོགས་བརྒྱུད་
ནས་དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་
བཅོས་པ་ཡིན། སྤྲད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་དོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འགྱུར་
ཆེ་དེབ་གྲངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འོང་གི་དེར་སྤྲོད་པའི་ལམ་
སྟོན་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ལྟར་སྤྲོད་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱེད་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
ཞུ་དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་ཁུ་ས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཚུལ་གྱིས་ཁུ་
བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཆེད་ཞན་སྐབས་ནོར་འབྲུལ་གང་ཞོར་རྣམས་བཅོད་གསོལ་
ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

སེར་སྤྲད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་གྱིས།

དེབ་བཅོས་ཐོན་པ་རྣམས་སྤུ་ལ་དགོས་ན་བརྒྱ་རྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་ཐུལ་ཆོག་
བརྒྱུ་ཁ་བྱང་། marjamson618@gmail.com

བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་གི་བཀའ་བློན།

༡༡། །བཤེས་སྤྱིང་གི་ཕྱག་དཔེ་འདི་ཉ་ཅང་རྟིང་པ་ཞིག་འདུག་ལ།
སྟོན་མ་ངས་བཤེས་སྤྱིང་གི་ཞལ་ལུང་ཁུ་སྐབས་ཀྱང་ཕྱག་དཔེ་འདིའི་ཐོག་
ནས་ཁུས་པ་ཡིན་པས་ཕྱག་དཔེ་འདི་རྩ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བཤེས་
སྤྱིང་གི་དབྱར་དབྱ་མ་བཤད་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ཅེས་པ་ལྟར་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་
གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང་། གཙུ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་
ཡིན། འདིའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ནི། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་
རང་གི་མཛའ་བཤེས་སམ་གྲོགས་པོ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྦྱོང་ལ་ཕྱག་བྲིས་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དབྱ་མ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ཡང་གཙུ་པོ་རྒྱལ་
པོར་སྤྱིངས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ནའང་དབྱ་
མའི་ལྟ་བའི་སྐྱོར་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། བཤེས་སྤྱིང་ནི་ཉ་ཅང་
མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཡིན།

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་མི་ཞིག་
གིས་བཤེས་སྤྱིང་འདི་ཉིད་ལྟོག་ན། ཨ་ཅི་དངོས་གནས་རེད་བསམ་པ་ཞིག་
བྱུང་བ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ངོ་ཡག་པོ་མ་འཕྲོད་པ་དང་། དགོས་
པ་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བའི་ཐོག་ནས་བཤེས་སྤྱིང་འདི་ལྟོག་ཀྱང་སྐྱབ་སྐྱབ་
དོག་པོ་ཞིག་འདུག་བསམ་པ་བྱུང་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ནི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་

བཅོས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་ཡིན།

ངས་བཤེས་སྤྲིང་གི་བྲིད་ལུང་ཁྱ་ཁྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་
 རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྐུ་མདུན་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། ཁྱ་ཁྱ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་
 མཆོན་ནི། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པས་མཁས་པའི་དབང་
 པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཉིད་ཁམས་སྡེ་དགའི་ཕྱོགས་སུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཤིང་
 རྫོགས་ཆེན་དང་། བཀའ་རྒྱུད། ས་སྐུ་སོགས་རིས་མེད་ཀྱི་སྐུ་མ་མང་པོའི་
 དུང་ནས་གསུང་ཆོས་གསན་པ་དང་། མདོར་ན་བོད་གངས་ཅན་སྤྱོད་ས་ཀྱི་ས་
 དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་གཞུང་ལ་ཐུགས་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་
 དང་། ལྷག་དོན་ཁོང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཡོན་གཅིག་ནི། ལོ་ངོ་མང་
 པོའི་གོང་དུ་གཟིགས་པ་ནས་ཅ་བ་ནས་ཐུགས་ནས་བརྗེད་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་
 ཡོད། རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་ཀྱང་། ང་དཔེ་ཆ་སྟོན་པའི་སྐབས་དོན་དེ་སེམས་
 ལ་ངེས་དགོས་པ་ལས། དཔེ་ཆ་དེ་པར་བཞག་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་
 བྱས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག ལོ་སུམ་ཅུ་བཞི་བཅུའི་གོང་དུ་གསན་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་གསུང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཏ་ལས་པ་ཞིག་ཡོད་
 ལ། དུས་རྒྱུན་སྤྱོད་འཇུག་གི་ཉམས་བཞེས་གནང་རྒྱ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་
 དུ་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་སྐུ་མ་ཁོང་གི་དུང་
 ནས་ངས་བཤེས་སྤྲིང་གི་བྲིད་ལུང་ཞུས་པ་ཡིན།

རྒྱ་གར་རྒྱུད་དུ། སུ་མ་ཁྱོད་ལེ་ཁ། བོད་རྒྱུད་དུ། བཤེས་པའི་

སྤྱིང་ཡིག འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཀུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དགེ་འོས་བདག་གིས་ནི། །

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་བསྟན་ལས་བྱུང་བའི། །

བསོད་ནམས་འདུན་སྦྲད་འཕགས་པའི་དབྱངས་འདི་དག །

ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྐྱེབས་ཁྱོད་ཀྱིས་གསན་པའི་རིགས། །

ཞེས་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དགེ་འོས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོད་ལ་
གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་གང་བརྩམས་སའམ་སྤྱིང་ཡིག་གནང་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་
བདེ་སྟོད་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་བཞིན་སྟོན་པའི་
ཆོས་ལ་དོན་གཉིར་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། དགེ་འོས་ཞེས་
པས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་འདོམས་པར་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་
ཀྱི་དགེ་འོས་ཁྱོད་ལ། བདག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་བསྟན་
བརྗོད་བྱ་བ་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་སྟོན་པ་ཞེས་སྐྱར་ཆོག་གི་
མེད་དམ་སྟུམ།

ཡང་ན་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་གསུངས་པ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
གསུང་ལས་འབྱུང་བའམ་གསུང་གིས་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་ཞིང་། དགོས་པ་བསོད་ནམས་
འདུན་པའི་སྦྲད་དུ་ཞེས་དང་། དངོས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་དང་བརྒྱད་ནས་རྒྱལ་

པོ་བྲིད་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་དང་། མ་འོངས་འབྲུང་འབྲུར་གི་དུས་ད་ལྟ་བར་
དུ་སློབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་ལ་མོས་པ་ཡོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་གི་གསུང་
ལ་དད་གུས་བྱེད་མཁན་ཆང་མར་གོ་བྱུང་པ་ཡིན།

དེས་ན་དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། བསོད་ནམས་
གསོག་པ་ལ་བཙོན་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲད་དུ། རོ་བོ་འཕགས་པའི་དབྲངས་ཞེས་
དང་། ཡང་ན་འཕགས་པ་སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་ཉམས་ལེན་གི་ཚུལ་ལམ། སྐྱེ་བོ་
དམ་པས་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཞེས་དང་། ཡང་ན་ནི་འཕགས་པའི་
དབྲངས་ཞེས་སྒྲེབ་སྦྱོར་གི་མིང་ལ་འཇུག་གི་མེད་དམ་སྟུམ། དེ་ལྟ་བུའི་
འཕགས་པའི་དབྲངས་འདི་དག་ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྐྱེབས་ཁྲོད་གིས་གསལ་
པར་རིགས་ཞེས་སྣོད་ལྡན་ཉན་པར་བསྐྱུལ་བ་ཡིན།

རི་ལྟར་བདེ་ག་ཞེགས་སྤྱ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །

བགྱིས་པ་ཅི་འབྲའང་རུང་སྟེ་མཁས་པས་མཆོད། །

དེ་བཞིན་བདག་གི་སྟན་ངག་འདི་ངན་ཡང་། །

དམ་ཆོས་བརྗོད་ལ་བརྟེན་སྤྲད་སྤྲད་མི་བགྱི། །

ཞེས་བདེ་བར་ག་ཞེགས་པའི་སྤྱ་གཟུགས་ཤིང་ལས་བྱས་པ་སྟེ། རྗེས་
པལ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་མཁས་པས་རྗེས་པལ་པ་རེད་
ཅེས་མི་བསྟན་པར་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་བརྟེན་པ་བཞིན། བདག་གིས་བྲིད་ལ་
འཆད་པར་འབྲུར་བའམ་སྤྲིང་རྒྱུའི་གཞུང་འདི་ཡང་། དགོ་སློང་དགུས་མ་

ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཡང་། འདིའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་ནི་
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མ་འོས་པ་དང་མ་
འཆོམས་པ་ཞིག་མིན་པས་སྤང་བར་མི་བགྱི་ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་བཞིན།

ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ནི་སྟོན་དགུ་ཞིག །

ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ལྟ་ཡང་ཆུད་མོད་ཀྱི། །

རྩོ་ཐལ་ལས་བགྱིས་དགུང་ལྗེའི་འོད་ཀྱིས་ནི། །

ཆེས་དཀར་ཉིད་དུ་ཅི་སྟེ་མི་བགྱིད་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཐུབ་པ་ཞེས་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་དག་ལ་
ཐུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པའི་དག་བཅོམ་ཞིང་དག་ཐུབ་པའམ་
ཉོན་མོངས་པའི་དག་ལས་རྒྱལ་བས་ན་ཐུབ་པ་ཞེས་བརྗོད། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་
ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅམ་མིན་པར་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ཡང་བཅོམ་ཞིང་དེ་
ལས་རྒྱལ་བས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ནི། སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་བཟང་ཞིང་
ཡིད་དུ་འོང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ལྟ་ཡང་ཆུད་མོད་ཀྱིས་ཞེས་
ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཇི་བཞིན་ཆུད་ནས་མཐེན་ཀྱི་ཡོད་པས་བྱེད་ཀྱིས་མ་
མཐེན་པ་ཞིག་གསར་དུ་མཐེན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། དཔེར་ན། རྩོ་ཐལ་ལས་རྩོ་ཞོའི་
དཀར་ཅི་བྱགས་པའི་ཁང་བཟང་ལ་དགུང་ལྗེའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་སྐབས། ཆེས་
དཀར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དེ་ཉིད་ཇི་གསལ་དུ་

འགྲོ་བའི་པན་ཐོག་ས་ཡོང་རྒྱ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཕྱག་བྲིས་གནང་གི་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་ཅིན་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན། གཞུང་དངོས་གཞིར།

རྒྱལ་བས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། །

གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་རྒྱུ་རྣམས་ཐུག་། །

རབ་དུ་བཀའ་སྩལ་དེ་དག་སོ་སོ་ཡི། །

ཡོན་ཏན་ཆོག་སྲིད་རྒྱུ་རྣམས་སུ་བར་བཞུ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱིན་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་པར་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡོད་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་
ཡིན་ལ། སྐྱབས་འགྲོ་དེར་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་བསམ་པའི་སྐྱབས་ལ་གཉིས་
འཛིན་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཆོམ་ཟན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པའི་གས་ནས་བྱད་
འགྲོ་བ་ཡིན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཆགས་པ་ལ་སྦྲེལ་ཞིག་གི་བྱུང་ནས་ཆོ་
ག་ཞིག་བཏོན་ནས་ནང་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དེ་ཙམ་ཡག་པོ་མ་བྱས་ན་
ནང་པ་རྣམས་འཆོག་སྲིད་ནས་ནང་པའི་གལ་ནས་མར་བུད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད།

སེམས་ནང་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་དད་
པ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱུང་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཆེས་
དེ་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཉམས་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྟེང་དུ་སྦྲེབས་ན། སལ་ཆེར་སངས་

རྒྱས་པའི་ཆོས་པའི་གས་ནས་བྱད་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་
ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་བརྟན་ལོས་དང་།
སྐྱབས་འགྲོ་ཟབ་ཆད་བཅས་ཀྱི་བྱད་པར་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། སྤྱིར་བཏང་
ང་རང་ཆོས་སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱས་ཐོས་པ་དང་། ཡང་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་པ་མེས་ནས་
སླ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་
དང་། རྒྱ་མཚན་མཐོང་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་ཅེ་གཅིག་པའི་སླ་མ་དགོན་མཆོག་
གསུམ་མཐུན་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་པལ་ཆེར་སྐྱབས་འགྲོ་རིམ་པ་དང་
པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་མིན་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་འབྲུལ་སྤོང་གཏོང་ལྟའི་སྤྱི་
དབྱངས་ལས།

བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྐྱབ་འགོག་གི་ནང་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ། ཆེད་དུ་མངགས་ནས་བདག་
ལྟ་ལྟན་སྤྱེས་ཡོད་ལྟས་ཐོག་ད་དུང་གྲུབ་མཐས་བཏགས་ཤིང་རིགས་པས་
བསྐྱབས་ཏེ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བརྟན་དུ་གཏོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡོང་གི་ཡོད།
སྟོན་ལ་བདག་ལྟ་ལྟན་སྤྱེས་ལམ་སང་མེད་པར་བཟོ་བྱུང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ཆེད་
དུ་གཉེར་ནས་བདག་ལྟ་བརྟན་དུ་མི་གཏོང་བར་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་བཏགས་
ལ་པབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་སྟོན་མཁན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཤེས་
དགོས་པ་ཡིན།

མདོར་བསྡུས་ན་ལྟ་བ་རྟོན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་གསུང་གི་ཡོད་པ་དང་།

སྒྲིད་པ་འཆེ་བ་མེད་ཅིང་སྒྲིད་རྗེ་ཙུ་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཞིག་ལ་རྒྱ་
མཚན་མཐོང་ནས། ཆོས་ཚུལ་འདི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་བསམ་
པའི་ཐོག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་ཏུ་སྒྲངས་ན་འབྲལ་དུ་སྒྲིད་པ། ལུགས་ལ་
བདེ་བ་དང་། རང་ལ་ཕན་པ་མ་ཟད་གཞན་ལ་འང་ཕན་པ་ཞིག་རེད་འདུག་
བསམ་པ་ཞིག་དང་། རི་ཙམ་དབྱུད་ཀྱང་འགལ་འདུ་དང་རིགས་པས་གཞོད་
པ་མི་འདུག་བསམ་པའི་ཐོག་ནས། སྒྲོ་བ་སྦྱེས་ཏེ་སྦྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་སྦྱབས་
འགོ་སྦྱས་དག་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ལ་
བསྐྱབས་ཏེ་སེམས་ལ་གཞི་ནས་འགྱུར་བ་ཐེབས་པའི་སྐྱབས་སུ་རི་ཙམ་
ཀྱིས་རང་ལ་ཉམས་སྤྱོད་རྗེ་ཟབ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྦྱབས་ཀྱིས་སྦྱབས་འགོ་རི་དད་
པ་ཡང་རྗེ་ཆེ་དང་རྗེ་ཟབ་ཏུ་འགོ་བུ་བ་པ་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཞེས་པའི་གོ་རིམ་ནི། ང་རང་ཆོ་
འདིག་རྟེན་ཡུལ་དུས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་བྱུང་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ཐོག་མར་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱུ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དེ་ཉིད་བྱུང་བ་དང་།
མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱུས་ཆོས་གསུངས་ཤིང་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོད། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་གཞི་ནས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྦྱེས་ཤིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་
པའམ། མདོར་ན། སྒྲིང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་
སྐྱབས་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་ལམ་

གྲིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ངོ་མ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟ་
བུའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྦྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
དེ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་དང་།
ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ཞེས་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་གོ་རིམ་རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་
ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན།

གཞིའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་ཡང་སློབ་པ་འཕགས་པ་སློན་དུ་
འགོ་བའི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། སློབ་པ་འཕགས་པ་ཆགས་པ་དེ་ཡང་
ཆོས་དགོན་མཆོག་ནམ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་འཕགས་པའི་དགེ་
འདུན་དུ་གྱུར་བས་རྩ་བ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ལ། ཆོས་དགོན་མཆོག་
རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་སྐབས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན། དེའི་སྤངས་
ཉོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་
མཆོག་དུ་གྱུར་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཐོག་མ་ནས་སངས་རྒྱས་རྒྱས་པ་
ཞིག་གཏན་ནས་མེད། སངས་རྒྱས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཤུད་ན་
ཐོག་མའི་གནས་སྐབས་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་
ཞིག་ནས་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ཤིང་སྟག་ཡིན།

དེས་ན་ང་རང་ཆོའི་སྐབས་ངོ་མ་དེ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཆགས་ཡོད།
དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ང་རང་ཆོའི་སྐབས་བསྐྱབ་མེད་པ་དང་། དགེ་འདུན་
སྐབས་བསྐྱབ་མེད་པ་ཡིན་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལམ་བསྟན་ཞིང་།

དགེ་འདུན་གྱིས་མིག་དཔེ་བསྟན་པའི་ཐོག་ནས་གཙོ་བོ་མཐར་ཐུག་ང་རང་
 ཆོའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་དགོན་མཆོག་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིགས་པ་ལས་གྲོལ་
 བར་བྱེད་དགོས་པས་སྐབས་དངོས་ནི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན། དེར་བརྟེན་
 ང་རང་ཆོས་སྐབས་འགྲོ་བསགས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་རེ་ཆོག་འདོན་པ་དེར་
 སྐབས་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འགྲོ་ངོ་མ་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་
 ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྟངས་ཡིད་ཆེས་ཡོང་བ་དེར་སྐབས་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་
 ཡོད། དེ་ལས་ངའི་ཅམ་གྱིས་སྐབས་འགྲོའི་རྒྱ་གནད་དུ་འཁེལ་བ་བྱུང་བ་དེའི་
 སྐབས་གྱིས་སྐབས་འགྲོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཟབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

སྐབས་འགྲོའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། འཛིགས་དད་གཉིས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད།
 རང་མི་འདོད་པའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་ལམ་འཛིགས་པ་ཞིག་ལ་མི་འདོད་པ་སྐྱེས་
 ནས། སྐྱབ་བསྐྱེད་གང་རུང་ཞིག་ལ་འཛིགས་པའི་འཛིགས་སྐྱབ་དང་། དེ་
 ལས་སྐྱབ་པའི་ཞུས་པ་དགོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡིད་ཆེས་
 ཀྱི་དད་པ་བཅས་འཛིགས་དད་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགོན་མཆོག་མཐེན་
 བསམ་པའི་སློ་དེར་སྐབས་འགྲོའི་རྒྱ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། སྐྱབ་བསྐྱེད་ལམ་
 འཛིགས་པ་ལ་འཕྲལ་གྱི་འཛིགས་སྐྱབ་གི་སྐྱབ་བསྐྱེད་དང་། སྐྱབ་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཅ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་འཛིགས་པས་འཛིགས་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེར་གཉིང་ནས་མི་འདོད་པ་སྐྱེས་ཤིང་།
 དེས་མནར་ཚུལ་ལ་འཛིགས་པས་འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་

གནས་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་ཆོས་ལ་དད་པ་
སྐྱེ་བ་དེ་ནི་གཙུག་པོ་ཡིན།

ང་རང་ཆོས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ནི་ཟུང་འདས་ལ་
བརྩེ་བ་ནི་གཙུག་པོ་ཡིན། འབྲུལ་སེལ་གྱི་ནད་ན་ཆོས་མནར་ཏེ་སངས་རྒྱས་
ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན་ཤིང་། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་ཏ་
ཅང་དམན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ངན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་འཇིགས་ནས་དེ་
ལས་སྦྱོབ་པའི་རྒྱས་པ་སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་
ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་གཙུག་པོ་ནི་ཉོན་
མོངས་ཀྱིས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤང་ཆུ་ལ་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་
དགྲར་བལྟས་ཤིང་། དེ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་
གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེར་གཏིང་ནས་འཇིགས་པས་འཇིགས་པ་དེས་
བྱངས་ནས་དེ་ལས་སྦྱོབ་མཁན་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། མཐར་
གཏུགས་ན་ཆོས་ཟུང་འདས་དེ་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་ཟུང་འདས་ལ་རྩེ་གཅིག་
པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཟུང་འདས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཐུབ་ན་བསམ་པའི་
ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཆོས་
སྟོན་མཁན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་ཆུ་ལ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་མཁན་གྱི་དགེ་
འདུན་ལ་སྦྱང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
གིས་སྤྱིད་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ཅམ་མིན་པར་ཞི་བ་སྤྱོད་པ་

གཅིག་པ་དེ་ཡང་རང་དོན་ཉི་ཆེ་བ་དང་། གཞན་དོན་སྟོབས་རེ་བ་ལས་ཡོང་
 རྒྱ་མེད་པ་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ནི་བ་སྟོབས་གཅིག་པ་ལ་འང་མི་འདོད་པར་བལྟས་ཏེ་ནི་
 བ་སྟོབས་གཅིག་པར་སྤང་ན་དེས་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གང་ལ་སྟོས་ཀྱང་
 འདིས་ད་དུང་མ་འདང་བ་མཐོང་བའི་ཐོག་ནས། ཞི་བ་སྟོབས་གཅིག་པར་
 སྤང་ན་ཡང་མི་འགྲིག་བསམ་པའི་འདྲི་གས་སྤང་ནི་ག་ཡོང་བ་ཡིན། སྲིད་ཞིའི་
 མཐའ་གཉིས་ཀར་མི་འདོད་པར་བལྟས་ནས་དེ་ལས་གྲོལ་འདོད་ཀྱི་སྒོས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་ཕྱང་འདས་སམ། ཆོས་སྐུ་མི་གནས་པའི་ཕྱང་
 འདས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་ནི་དངོས་གནས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་
 མཐའ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་བཀའ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འདས་པའི་ཕྱང་འདས་
 མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡིན་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐོག་
 ནས་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བྱང་ན་སྐུ་བས་འགྲོ་ཡག་ཤོས་དེ་ཆགས་ཀྱི་
 ཡོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བས་འགྲོ་ནི། ཀུན་སྒྲོང་ལ་འདྲི་གས་དད་ཅམ་མིན་
 པར་གཞན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དམིགས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་ཏྟགས་དང་ཟེལ་གཞོན་པར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་
 དམིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱུང་ཁས་ལེན་པ། དེ་ཡང་སྲིད་ཞི་གཉིས་

ཀ་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱར་ཁས་ལེན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་སྤྱིང་
 ཞིའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་དུ་བཅིས་ན། བྱང་ཆུབ་
 རྟོགས་པར་མཐུན་པ་ཞེས་པའི་གཙུག་པོ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུར་བཅིས་དགོས་པ་
 མིན་ནམ་སྙམ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་འགོ་ནི་སྤྱིང་བྱད་པར་ལས་དམིགས་པ་རྒྱ་
 ཆེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དགོས་དོན་ནི་དོན་གཉིས་མཐར་ཐུན་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ཡིན་པས་ཉན་རང་གི་སྐྱབས་འགོ་སྟེ།
 རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་སྐྱབས་
 འགོ་དེ་ཉིད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པས་ན། གཙུག་པོ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱར་ཁས་
 ལེན་པ་ཞེས་པས། བྱང་ཆུབ་བམ་སངས་རྒྱས་དེ་རང་གི་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་
 དང་། མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་དེ་གཙུག་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡོང་བ་ལ་ད་ལྟ་བུ་བཅིན་
 པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དག་འདུན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 སྐྱབས་སུ་མཆི་བའོ།

ང་རང་ཆོས་ནམ་རྒྱུན་སྐྱབས་འགོ་བཞེས་དང་། ལྷ་སྐྱོར་དང་། རུག་
 སྐྱོར་སོགས་བྱས་ཏེ། སྤྱིང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་
 མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་
 དང་། མདོར་ན་དེ་ཡང་མང་དུ་འགྲོ་སྐྱབས་སྤྱིང་ལ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཉན་རང་ཆོས་སྤྱིང་ཞེས་ང་ཆོར་སྐྱབས་ཏེ་ཅང་
 གི་མང་པོ་ཞིག་བཅི་རྒྱ་ཡོད། དེ་དག་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱུ་

དགོས་ཤིང་། རྒྱབས་གནས་ཡང་དག་རྣམས་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
ནང་དུ་འདུས་ཡོད།

ཡི་དམ་དངོས་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁོངས་དང་། སྤྲུལ་ལ་སྤྲོལ་
པའི་དགེ་འདུན་དང་། མི་སྤྲོལ་པའི་དགེ་འདུན་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་སོ་སྤྲོལ་
ཡང་ཡོད། འོན་ཀྱང་རང་རང་སོ་སོར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱབས་ཆང་མ་འདྲུག་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
བསྟན་པའི་ལམ་ང་རང་ཆོར་ཐད་ཀར་ངོ་སྤྲོད་གནང་མཁན་གྱི་སྤྲུལ་ལ་དེ་
ཆགས་ཡོད་ལྟར། རང་གི་ངོས་ནས་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་
མཁན་སྤྲུལ་ཡིན་ལ། དགེ་འདུན་ངོ་སྤྲོད་མཁན་ཡང་སྤྲུལ་ཡིན། དེའི་ནང་
ནས་གཙོ་བོ་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་མཁན་དེ་སྤྲུལ་ཆགས་ཡོད། དེ་འདྲི་ངོས་ནས་
རྒྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་མཁན་གྱི་ལམ་སྟོན་མཐར་ཐུག་དང་།
རང་ལ་བྱིན་ཆེ་ཤོས་དང་སྦྲིང་ཉེ་ཤོས། རང་ཉིད་ལ་ལམ་སྟོན་མཁན་སྤྲུལ་ལ་དེ་
ཡོད་པའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དེ་དག་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་
ཡོད། ལམ་སྟོན་གྱི་སྤྲུལ་ལ་དེ་དང་བྲལ་ན་རང་སྤྲོལ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ངོ་སྤྲོད་
དཀའ་བས་དེ་འདྲི་ཐོག་ནས་སྤྲུལ་ལའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་རང་ངོས་
ནས་རྩ་ཆེ་ཤོས་དང་། བཀའ་བྱིན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་ལྟར་སྤྲུལ་ལ་དེ་
དང་པོར་སྤྲོས་ཀྱི་ཡོད། དོན་དངོས་སོ་སྤྲོལ་སྤྲུལ་ལ་དང་། སྤྲོལ་པའི་འཕགས་པ་
ཡོང་གི་ཡོད་ལ། མི་སྤྲོལ་པའི་འཕགས་པ་འདྲ་ཡོད།

མདོར་ན་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་དང་། སལ་ཆེར་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱང་
 ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོང་གི་མེད་དམ་
 ལྟམ། ངས་ངོ་ཤེས་པའི་འཇར་མན་གྱི་མི་ཞིག་ཡོད། ཁོ་རང་ནང་པ་ཡིན་མིན་
 མི་ཤེས་ཀྱང་། ནང་པ་ལ་ཏ་ཅང་གི་དགའ་པོ་ཡོད། ཁོང་ཉིད་ཞིག་འབྲུག་ལ་
 བསྐྱོད་སྐབས་ཆོག་ས་ཞིང་ཞིག་མཇུག་འདུག འབྲུག་ནས་མར་འཁོར་ཏེ་ང་
 ལ་ཏོན་འཐོར་མདོག་གི་ངང་ནས་སྒྲ་མ་དང་། ཡི་དམ། རྒྱུགས་བཅུ་ལྔ་སངས་
 རྒྱས་སྟོང་བཅས། རྒྱལ་བ་ཤུ་གུ་བྱུ་བ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ནང་དུ་ཡོད་པ་
 དང་། ཡི་དམ་བརྒྱད་ཕྱེ་བཞི་སྟོང་དུ་ཡོད་སྐབས། སངས་རྒྱས་འོག་ཏུ་བཞག་
 འདུག་དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལས་རྩ་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་པས་དེ་འདྲ་ཡོང་ཤེས་
 ཐབས་མེད་ཅེས་ང་ལ་ཏ་ཅང་ངོ་མྱོལ་བྱས་བྱུང་བས་དེར་ཁག་མེད། སྐབས་
 རེ་གནད་འགག་དང་ལམ་གྱི་ཁོག་ཡག་པོ་ཞིག་མ་ཤེས་ན། ལྷ་ལས་ཐུལ་
 བྱུང་གི་བསྐྱོད་པའི་ནང་གསུངས་པ་བཞིན། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་འདུལ་རྒྱུ་ལྟེ་
 དག་དང་། སྟོང་རྒྱུ་ལྟེ་གཉིས། གོ་མཆོན་གང་ཡང་མེད་པར་བྱམས་པའི་ཏིང་
 རེ་འཛིན་གྱིས་ཐམས་ཅད་པམ་པར་མཇུག་གི་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་
 རྣམས་ནི་རང་རྒྱུགས་སྟོང་རྒྱ་དང་། གཞན་རྒྱུགས་འདུལ་བའི་མཆོན་ཆ་འདྲ་
 མིན་འདུག་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད།

དེས་ན་ང་རང་ཆོས་གཟབ་ནན་གྱིས་བསམ་སྟོབ་བྱང་ནས་གནད་
 འགག་ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྟོད་པ་ཞི་ཞིང་

དུལ་བ་དེ་གཤམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། མཆེ་བ་གཅིག་གསུམ་ཤིང་། མཆོན་ཆ་འབྲ་
མིན་འཛོགས་པ་དེ་དག་གོང་དུ་ཡོད་སྟབས་གནས་ཚུལ་དེ་སྟར་ཡོང་ཉིན་
ཡོད། དེ་ནི་འཕྲོས་བཤའ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྲང་ང་ཆོས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་
ཡིན།

དེ་ནས་སྤྲོ་མ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། བྱེད་རང་ཆོའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་མིང་ཆིག་
ཉེའོ་ཕོའོ་ཞེས་པ་དེས་མགོ་ལོག་ལུང་བ་གང་ཅིད་ཡོད། མགོ་ལོག་གང་ཞིག་
ཅིད་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཉེའོ་ཕོའོ་ཞེས་པའི་མིང་ཆིག་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
གསོན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ནི་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་གྲུ་རུ་ཞེས་
པའི་གོ་བ་ཅོར་ཡོད་ལ། བོད་སྐད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་ཞེས་པའི་གོ་བ་ཡང་ཅོར་ཡོད།
ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་གྲུ་རུ་དང་། བོད་སྐད་དུ་སྤྲོ་མ་ཞེས་པ་གཉིས་ནི། ཡོན་
ཏན་གྱི་ལྷ་བའི་གོང་ན་མེད་པ་སྟེ། གང་གི་ཐོག་ནས་གོང་ན་མེད་པ་རེད་ཅེ་ན།
ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་ལྷ་བ་དང་། རིན་གྱི་ཆ་ནས་ལྷ་བ། རིན་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་
ངོས་ནས་དེ་ལས་གོང་ན་མེད་པས་སྤྲོ་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། སྤྲོ་ཞེས་པ་ནི་
གོང་མ་དང་། མ་ནི་དགག་ཆིག་སྟེ་གོང་ན་མེད་པའི་དོན་ཡིན། ལེགས་སྦྱར་
སྐད་དུ་གྲུ་རུ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ལྷ་བ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཉེའོ་ཕོའོ་ཞེས་པའི་སྐད་
ཆ་ནི་དེའི་ནང་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་རྒྱ་སྐད་དུ་དད་པ་ཡིན་ལས་ཆེ། འོན་ཀྱང་
མིང་ཆིག་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། དེང་སྐབས་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་དུ་
སངས་རྒྱས་གསོན་པ་ཞེས་པ་དེས་མགོ་ལོག་ཆེན་པོ་ཅིད་ཀྱི་འདུག སྤྲོ་མ་

ཞེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་ནི། སལ་ཆེར་
 སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོང་གི་མེད་དམ་སྙམ། དཔེར་ན། ང་
 རང་ཆོའི་ལམ་རིམ་གྱི་དབྱུར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཐོན་བ་ལྟར་ལམ་
 རིམ་ནི་ཆེ་འདིའི་སྤྱང་ཞེན་ལྡོག་པ་ནས་མར་བྲིད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། མཐར་
 སྤྲུགས་སླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་གཞིར་བཞག་ནས་བྲིད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་
 ལྟར་མིན་པར་མདོ་རྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྲིད་ན། བྱང་ཕྱོགས་སོ་
 བདུན་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་གསུངས་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་
 གསུངས་བར་བྱི་མའི་སྤྱང་ཞེན་ལྡོག་པའི་མཆོམས་སུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྦྱོང་
 དང་། དེ་ནས་ཕྱིན་བྱུག་གི་ལམ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཞི་ལྟག་གཉིས་སླེབས་པ་
 ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

མདོར་ན། སྤྲུགས་སླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བྲིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་གསལ་
 བོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྤྲུགས་སླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་དགྱི་བའི་སྟོན་འགྲོ་ལྟ་བུར་
 ལམ་རིམ་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་པས། སྤྲུགས་སླ་མེད་ཀྱི་སྤྱང་ཞེན་ལྡོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་
 འབྲེལ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྲུགས་ལམ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོས་སླ་མ་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་གྱི་དབྱུར་ལོགས་སུ་སླ་མ་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་སྦྱར་བ་
 དེ་ནི་སལ་ཆེར་དེ་ལྟར་མིན་ནམ་སྙམ། ད་དུང་རྒྱས་སུ་བཏང་སྐབས་ཡི་དམ་
 ལ་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ། །མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱང་རྣམས་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ་

ཞེས་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ནས་ང་ཆོར་རྩྱུ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་སྟེ། ལྷ་མ་
ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་མཁས་པ་འདི་ག་ཞུང་དུ་ཡོད་ལ། འདུལ་བའི་
སྐབས་སུ་འདུལ་བའི་གནད་ཀྱི་ལྷ་མ་ནས་བཟུང་ལྷ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་
གསུངས་ཡོད། སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ཞེས་པ་ནི་བར་དུ་མིང་གསར་པ་ཆགས་པ་ཞིག་
ཡིན། བོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོགས་ནང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དོས་འཛིན་བྱེད་པ་ནི་ཏ་ལམ་མི་ཐོག་
ནས་མི་ཐོག་དུ་པ་ལྷུ་ལ་འཛིན་ལྟར་སྐྱེ་བས་ཡོད། སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ཞེས་བཟོད་ན་
བྱིས་ཆང་གཅིག་གི་ལུགས་སྒོལ་ལྟ་བུ་ཆགས་གྲབ་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ཡང་པ་
མ་བུ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་བྱིས་ན་ཡང་། སྐྱེར་བཏང་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བྱས་ཏེ་
འདི་ལྟར་བཏོན་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲིའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་
ནས་དེང་སྐབས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དང་། ལྷ་མ་གཉིས་དངོས་གནས་བྱས་ན་དབྱེ་བ་བྱེ་
དགོས་པ་ཞིག་འདུག ལྷ་མ་ཞེས་བཟོད་ན་དངོས་གནས་ཆད་དང་ལྡན་ཞིང་།
ལྷ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་དང་། ལྷ་མའི་འོས་ཆོས་ཆང་བའི་ཐོག་ནས་ལྷ་མ་
ཆགས་དགོས་པ་ཡིན།

སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ཞེས་བཟོད་ན་བྱ་བ་ལེགས་ཉེས་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་སྐྱུ་ལ་
སྐྱེའི་མིང་དེ་སྟོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ནམ་རྒྱུན་ངས་ལྷ་མ་དང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ལ་བཞི་
བཞག་གི་ཡོད། བོད་པའི་སྐྱེ་ཆོགས་ནང་དུ་སྐབས་དེ་ལྷ་མ་དང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་
ཐེབས་སྐབས་ཏྲ་བ་ཇི་ཙམ་མང་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྷ་མ་ཅ་ཆེ་བར་བཅི་སྒོལ་

ཡོད། དེ་རིང་སྤྱིང་མ་ཞིག་ཏྟ་རྟག་མང་པོ་སྤྱིག་ནས་ཐེབས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་
སྤྱབས་འདུག་ཞུ་བ་དང་། ཕྱག་འཆའ་བ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དངོས་གནས་ངས་པ་དོན་གྱི་སྤྱིང་མ་རྒྱལ་ས་ཁུག་བསྐྱམས་ཏེ་ཐེབས་
མཁན་ཞིག་བྱུང་ན། སྤྱིང་པོ་ཞིག་སྤྱིབས་བྱུང་ཞེས་ཅམ་པ་ཞིག་སྤྱིང་ན་ཨང་
དང་པོ་ཡིན། དེ་མིན་ཆོར་སྤྱིང་དེ་ཅམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་ནི་ནོར་
འཁྱལ་ཡིན། ངས་ཏྟག་པར་ཞོད་ཀྱི་ཡོད། རོ་བོ་རྗེ་དངོས་གནས་སྤྱི་སྤྱིང་
འཛིན་པ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་མདོ་སྤྱིག་ས་རབ་འབྱམས་ལ་མཁས་པའི་
མཁས་བྱུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱིས་བྱུང་མ་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། རོ་བོ་རྗེ་
བོད་དུ་ཐེབས་སྤྱབས་སྤྱིང་གྱི་ས་སྤྱིར་ཐེབས་འབྱོར་བེན་སྤྱབས། རོ་བོ་རྗེ་
ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་རྣམ་པ་ཐེབས་བསྐྱར་ཐེབས་རོགས་
ཞེས་ཞུ་སྤྱབས། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་དག་གིས་བོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཕོ་རོག་
མིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གྱོན་གོས་རྗེ་ག་པོ་གྱོན་རྒྱ་ཡོད་པ་རྣམས་གྱོན་
པ་དང་། ཏྟ་རྟག་པོར་ཞོན། ཏྟ་ལ་གཟབ་མཆོར་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། བྲ་ཆས་
ཀྱི་སྤྱིང་དུ་གྱོན་གོས་འདྲ་མིན་གྱོན་རྒྱ་ཡོད་པ་རྣམས་གྱོན་ནས་ཐེབས་
སྤྱབས་རོ་བོ་རྗེས་བྱུང་གསོད་གནང་སྟེ། བོད་པའི་འདྲེ་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་
དབུ་བཏུམ་ནས་བཞུགས་པ་ཡིན། གང་ཞིག་བྱས་སམ་རོ་བོ་མ་མཉེས་པ་
གནང་སོང་ཞེས་བརྗོད་སྤྱབས། གཞི་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་རྣམས་ཏྟ་ཐོག་ནས་
བབས་ཤིང་། གྱོན་གོས་འདྲ་མིན་གྱོན་པ་རྣམས་བྱུང་ནས་ཆོས་གོས་རྣམ་

སྐྱུར་བཞེས་ཏེ་ཐེབས་པས་གཞི་ནས་རྫོ་བོ་རྗེ་ཐུགས་མཉེས་པོ་བྱུང་བའི་ལོ་
 རྒྱུས་ཡོད། དེ་ནི་ང་ཆོའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། ང་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉག་ཏུ་འོད་
 གྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་རེ་ལག་ལེན་དུ་ཉག་ཉག་འབྲེལ་གྱི་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 འདུག།

ཡང་ཨ་མ་མདོའི་སྒྲ་མའམ་པལ་ཆར་སོག་པོ་འདྲེས་མ་མིན་ནམ། ཐོ་
 ཡོན་སྒྲ་མ་ནི་ཐད་ཀར་གསུངས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གིས་དབུས་
 གཙང་གི་སྒྲ་མར་གསུང་གི་མེད་དམ། དེང་སང་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཆོའི་མཆོན་ཏེ་
 ཅང་གི་རིང་པོ། ཡོན་ཏན་བྱང་བྱང་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེང་སྐབས་བོད་
 གྱི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་གསར་པ་སྐྱེབས་སྐབས་བྱེད་རང་ཆོས་འདི་དག་ཡག་པོ་
 ཞེས་པ་བྱེད་དགོས། དེ་མིན་ཏེ་ལོག་ཅིང་མགོ་སྐྱོར་ཐེབས་ཉན་ཡོད། ངས་
 ཉག་པར་བྱུབ་སྤྱོད་པ་ཆོར་འོད་ཀྱི་ཡོད། སྒྲ་མའི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་
 ཁོར་བ་ཡིན། ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ནི་སྐྱུ་སྐྱབ་ཡབ་
 སྐས་དང་། ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་ཡབ་སྐས་ལ་གཏུགས་པ་ཞིག་དང་། ད་དུང་
 ཡར་དེད་ན་མཐར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན། མདོ་
 ཐུགས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡིན་ཡང་། དོན་དག་གལ་ཆེ་གང་ཞིག་བྱུང་ཡང་
 རྒྱ་གར་མཁས་པ་ཆེད་བྱུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་གཏུགས་པ་ལ་སྐྱུག་ཡིན་ཞེས་འོད་
 གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྐྱེབས་པ་ཆེན་པོས་བཞག་བྱུབ་ཀྱི་འདུག དེར་བརྟེན་ང་ཆོ་
 བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྐགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་

བ་འདི་རྒྱ་གར་མཁས་པ་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་གཏུགས་པ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད།

བར་སྐབས་ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཅུང་ཟད་ཉམས་ཆག་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ནམས་ང་ཚོས་སྒར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་
གནང་སྦངས་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དེའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་ཏ་ཅང་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན། སངས་རྒྱས་དང་། ཚེས་དང་། དགེ་འདུན་བཅས་དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་འགྲོ་ནི་ང་ཚོ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་པ་
ཚང་མས་དེ་འདྲའི་སྐབས་འགྲོ་དེ་རྩེ་བའི་བརྟན་ལ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན།
དེ་ནས་གཏོང་དང་ཞེས་པ་ནི་གཏོང་པོད་ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་ནི་སྐབས་དེར་རྒྱལ་
པོ་བདེ་སྦྱོང་ལ་གསུང་གི་ཡོད་ལ། རྒྱལ་པོས་མཆོན་པའི་ང་རང་ཚོར་ཡོ་
བྱད་ཡོད་ན་ངན་སྦོང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་རྒྱས་མཆོན། གཞན་པན་གྱིས་རོགས་
རམ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་ནི། ཡ་རབས་ཀྱི་སྦྱོང་ཚུལ་བརྟན་པོ་དགོས་ཞེས་
གསུངས། སངས་རྒྱས་བླ་པ་དང་། ཚེས་བླ་པ། དགེ་འདུན་བླ་པ། གཏོང་
བ་བླ་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་བླ་པ། ལྟ་བླ་པ་བཅས་རྗེས་བླ་པ་ལས་ལྟ་ཞེས་
པ་ནི། བལ་ཆེར་འཛིག་ཏེན་པའི་ལྟ་དེ་དག་ཡིན། འཛིག་ཏེན་པའི་ལྟ་ནམས་
སྐབས་གནས་ལ་མི་བཅི་ཞིང་། འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པ་ནམས་ནི་དགེ་
འདུན་གྱི་ནང་དུ་སྦྲེབས་ཟིན་པས་སྐབས་འདིའི་ལྟ་ནི་འཛིག་ཏེན་པའི་ལྟ་ལ་

བཅིས་ནས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་སྤྱོད་གཞི་བདག་རྣམས་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ།
རང་ཉིད་ཀྱིས་ལས་རྒྱ་འབྲས་བྱང་ཐིག་ཟེན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་
བསྐྱབས་པ་ཞིག་དང་། དེའི་དཔང་པོའི་ཚུལ་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དེ་དག་བྱ་
པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡིན།

སྤྱིར་མཐར་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་བྱ་བ་གི་ལྷ་རྗེས་སུ་བྱ་
པ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པས་གཟིགས་ལ་སོགས་པ་བྱ་པ་ཞིག་གསུངས་
ཡོད། སྐབས་གསུམ་གོང་དུ་གསུངས་ཟེན་པས་སྐབས་འདིའི་ལྷ་རྗེས་སུ་བྱ་
པ་ནི། སྤྱིར་ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱེན་ལ་སོགས་པ་དཔང་པོའི་ཚུལ་དུ་ལྷ་
བྱ་པ་ཞིག་ལ་གོ་གི་མེད་དམ་སྟེ། སྤྱིར་རྗེས་བྱ་བ་གི་ལྷ་རྗེས་སུ་བྱ་
པ་ཞེས་པའི་ནང་སྤྱོད་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལྷག་དཔེ་ཞིག་གི་ནང་ནས་མཐོང་
བ་རབ་རིབ་ཅིག་བྱ་གི་འདུག།

དགེ་བའི་ལས་ལམ་བརྩ་པོ་ལུས་དང་ནི། །

རག་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བཞི་ཞིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡ་རབས་ཀྱི་བརྩལ་ཞུགས་ལེན་དགོས་ལ། ཡ་
རབས་ཀྱི་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སངས་
རྒྱུས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་རིམ་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་ནི་ཉེས་
སྤྱོད་སྤོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སམ་མི་དགེ་བརྩ་སྤོང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་ཞིང་།
མི་དགེ་བ་བརྩལ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་མི་དགེ་བརྩལ་སྤྱོད་པའི་

སྐབས་གཉིས་པོ་བསྟེན་ནས་སྒྲུལ་པ་དེར་དཀར་པོ་དག་བཅུ་ལྔ་ལ་བྲིས་ས་
ཞེས་བྲུ་ལ། མི་དག་བཅུ་ཉི་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་དང་། ངག་གི་སྒྲོ་ནས་
བཞི། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་སྟེ་བཅུ་ཡིན་ཞིང་། མི་དག་བ་བཅུ་ཉི་ལྔ་དུ།
རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།

ཆང་མི་འབྱུང་དང་འཆོ་བ་བཟང་། །

རྣམ་མི་འཆོ་དང་གུས་སྦྱིན་དང་། །

མཆོད་འོས་མཆོད་དང་བྱམས་པ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གསུངས་ཡོད། རེ་དང་

མཚུངས་པར་དག་བཅུ་ཉི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཐོག་ལ།

ཆང་རྣམས་ལས་ལྷོག་དེ་བཞིན་དག་བ་ཡི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆང་རྣམས་ལས་ལྷོག་པ་ཞེས་མང་ཆོག་སྒྲོས་
པ་ནི། འབྲས་ཆང་དང་། འབྲུའི་ཆང་སོགས་ཆང་གི་རིགས་འདྲ་མིན་མང་དུ་
ཡོད། མདོར་ན་སྒྲོས་པར་འགྱུར་བའི་བུང་བའི་རིགས་མཐའ་དག་ལས་
ལྷོག་དགོས་སོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

འཆོ་བ་ལ་ཡང་མདོར་པར་དབྱེས་པར་མཛོད། །

ཅེས་དག་བའི་འཆོ་བ་ལ་སྦྱོད་ཅེས་པ་ནི། འོག་པའི་འཆོ་བས་མི་འཆོ་
བ་སྟེ། འོག་འཆོ་ནི་རང་ལ་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་ཞིག་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
རང་ལ་ཐོབ་པ་ཞིག་ལ་འོག་འཆོ་ཞེས་བྲུ་ལ། དེ་ལ་ཚུལ་འཆོས་དང་། ལ་

གསལ་གྱི་གཞི་གསལ་སྤྱོད་། རྩོམ་གྱི་ས་འཇལ་བ། རྟེན་པ་ས་རྟེན་པ་འཆོལ་བ་
 བཅས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཡི་གཡོ་དང་། གྲུན་སྤྱོད་གི་གཡོ་སོགས་
 ཡིན། མདོར་ན། ལོག་འཆོས་མ་བསྐྱད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས། མི་
 དགེ་བ་བརྩུ་སྤྱོད་བ་དང་། རོ་བོའི་ཆ་ནས་ཆང་བཏུང་བ་སྒྲིག་པ་ཡིན་མིན་མི་
 ཞེས་ཀྱང་། ཆང་བཏུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རུང་བ་གང་ཞིག་ཡིན་དང་། མི་རུང་
 བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཟེན་ཞེས་གྱིས་ཟིན་དགོས་པའི་རིགས་དང་། བག་ཡོད་
 བསྐྱེན་པ་རྣམས་ཉམས་པ་སོགས་ཉེས་པ་མང་པོ་དངས་ཡོང་བས་ན། སྟོན་པ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རབ་བྱུང་ཙམ་མིན་པར་སྐྱེ་བོ་ཆོ་ལའང་ཆང་བཏུང་
 མི་ཉན་ཞེས་འདོམས་པར་མཛད་ཡོད། དེ་བཞིན་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ང་རང་
 ཆོར་ཉིན་རེ་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་རང་ལའང་དགོས་པ་མ་ཟད་ལུང་
 བ་སྐྱེ་ལ་ཡིན་ཡང་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལོག་འཆོས་མ་བསྐྱད་པའི་ཐོག་
 ནས་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་འགོ་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་སྐྱེན་པ་གཏོང་བ་ནི་རྗེས་སུ་ཟེན་པའི་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་དགོས་
 པས་སྐྱེན་པ་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སྐྱེན་པ་
 གཏོང་བའི་ཡུལ་དང་། སྐྱེན་པ་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 བ།

ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བ་སྤྱོད་པོ་མེད་མཁྱེན་ནས། །
 དགེ་སྤྱོད་བྲམ་ཟེ་བཀའ་དང་བཞེས་རྣམས་ལ། །

སྦྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་སྦྱུལ་བ་བྱི་པ་རོལ་དུ། །

སྦྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ངེ་ཅམ་གྱིས་ལོངས་སྦྱོང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བཟང་
པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་མི་བརྟན་ཞིང་། མི་རྟག་པ། གཡོ་བའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཡིན་པས་ལོངས་སྦྱོང་མང་བ་ཅམ་གྱིས་སྦྱིང་པོ་གང་ཡང་ཡོང་རྒྱ་མེད་
པས་སྦྱིང་པོ་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་སྒྲོན་ས་ཞེས་དང་། སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་
ཡུལ་ནི། ཡུལ་གོང་མ་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཞིང་དགེ་སྦྱོང་དང་། བྲམ་ཟེ། དེ་
བཞིན་པན་འདོགས་པའི་ཞིང་པ་མ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཡུལ་
དམན་པ་བཞེན་པ་སྟེ་བཞེས་སྒྲོམ་གྱིས་གདུང་བའི་ཉམ་ཐག་པ་དང་། དབུལ་
པོངས་སུ་གྱུར་པ། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་བཤེས་ཆམས་ལ་སྦྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་
སྦྱུལ་བ་བྱི་ཞེས། དེ་ལྟ་བུའི་ཡར་མཆོད་མར་སྦྱིན་བྱས་ན། དེའི་འབྲས་བུར་
པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གཞན་
ལ་སྦྱིན་པ་མི་གཏོང་བར་རྒྱ་ཁོར་བསགས་ནས་བསྐྱད་ན། སྦྱེ་བ་བྱི་མར་ཁོར་
གྱིས་གང་ཡང་མི་པན་པས། ཁོར་དེ་དག་སྦྱིན་པ་བཏང་ན། སྦྱིན་པ་བཏང་
བའི་དགེ་ཅ་དེས་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིང་དུ་བག་ཆགས་བཞག་གི་ཡོད་
པས། སྦྱེ་བ་བྱི་མ་པན་ཆད་ལ་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་
པ་ཡིན། དེ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སྟེ། ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་སུ་ལེན་
དགོས་པ་གསུང་སྐབས།

ཁྱོད་གྱིས་ཚུལ་བློམས་མ་ཉམས་མོད་མི་དམའ།

མ་འདྲེས་མ་སྒྲགས་པ་དག་བསྟེན་པར་མཛོད།

བློམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ།

ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་བློམས་སྒྲ་གཅིག་ལས་འདས་ན་ཚུལ་
བློམས་ཉམས་པ་དང་། དུ་མ་ལས་འདས་ན་མོད་དམའ་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་དེར་
སྒྱུར་ནས་འདིར་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་ལ་འཆེ་བ་སྟེ། གཞན་གཞོད་གཞི་
དང་བཅས་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ཚུལ་བློམས་མ་ཉམས་ཤིང་མོད་མི་དམའ་བ་
ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་ཚུལ་བློམས་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་མོད་མི་དམའ་བ་གནང་
དགོས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་སྟན་གྲགས་དང་བསོད་ནམས་ཡོང་བ།
ལོངས་སྟོང་ཆེ་ལ་ཆེ་འདི་ཉིད་རིང་བ་ལྟ་བུའི་ཆེད་དུ་བསམ་པ་སོགས་ཆེ་
འདི་སྒྲ་གི་སྒྲ་ཞེན་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་མ་མཛོན་མཐོ་ལྟ་
མིའི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་བསམ་སྟེ། མཛོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་ལུས་རྟེན་ཅུ་
དོན་དུ་གཉེར་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའང་མ་ཡིན་པས་སྤྱི་མའི་སྒྲ་ཞེན་གྱིས་
ཀྱང་མ་སྒྲགས་ཤིང་། མདོར་ན་ཚུལ་བློམས་སྒྲ་བ་དེ་དག་ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་རུ་འགོ་བར་བསྐྱབ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།

ཚུལ་བློམས་ནི། ལམ་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་གཞི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན། རྒྱ་བ་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་དང་། མི་རྒྱ་བ་རི་ར་བ་ཁང་བྱིམ་སོགས་

ཐམས་ཅད་གང་དུ་རྟེན་སའི་གཞི་ནི་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་
བཞིན་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་། མདོར་ན། ཞི་
ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་
ཅ་བ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྤྱི་ཡོང་དགོས་པས། ཡོན་ཏན་ཀུན་
གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ།།

དེ་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉེས་
སྦྱོད་སྒྲུལ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ལྟ་བུས། ཉེས་སྦྱོད་སྒྲུལ་པ་ལ་བག་ཡོད་དང་
ལྡན་པའི་ཐོག་ནས། དཔེར་ན། ང་ལ་མཆོན་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་རྗེས་
འབྲང་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་བསམ་པའི་རང་ཉིད་འདྲུ་ཤེས་
དང་མ་བུལ་བའི་ཐོག་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། བག་ཡོད་གྱི་
སྒྲོ་ནས་ངས་སྒྲོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་བ་དེ་བྱན་པས་ཟིན། དེ་ནས་
འབྲུ་སྟོན་ལྟ་བུ་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་གི་ཡོད་མེད་ཤེས་བཞིན་གྱིས་
བྱ་ར་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བྱན་ཤེས་གྱིས་ཟིན་པའི་ཐོག་ནས་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲུལ་
དགོས་པ་ཡིན། བྱན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ངག་གི་གཡེང་བ་རགས་པ་
སྒྲུལ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་ནི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱིང་རྟོན་གྱི་
གཡེང་བ་སྤྲོ་མོ་དེ་དག་སྒྲུལ་པ་དང་། བྱིང་རྟོན་གྱི་གཡེང་བ་སྤྲོ་མོ་བཀག་པའི་
སྒྲོ་ནས་ཅི་གཅིག་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་སྐབས་ཀྱི་ཡོད། མདོར་ན་བྱན་ཤེས་དེ་ཉིད་
རང་ཡུལ་མི་བརྗེད་པར་བྱན་པས་བཟུང་བའི་བྱན་པ་དང་། དེའི་སྤྱི་ཡོང་གཡེང་

བ་སྤ་མོས་བསྐྱད་མ་བསྐྱད་བྱ་ར་བྱེད་མཁན་གྱི་ཤེས་བཞིན་བཅས་བྱན་ཤེས་
 དེ་གཉིས་གྱི་སྟོང་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བཞེན་ཚུལ་
 བྱིས་ས་ཤིས་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་མི་གཏོང་བར་བྱིས་ས་སྤང་བའི་བྱན་ཤེས་གྱི་
 ཉམས་ལེན་འདི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱབ་བའི་བྱན་ཤེས་དེ་གའི་སྟོང་དུ་ཡོང་དགོས་
 པ་ཡིན། དེས་ན་བྱན་ཤེས་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟ་བུ་དང་པོ་ནི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཤིས་སྤྱོད་
 ནས་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ནས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གྲོགས་བྱེད་སྐྱབས། སོ་
 སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རི་ལྟ་རི་སྟེད་གྱི་དོན་གང་ཞིག་དབྱུང་བྱུང་།
 དབྱུང་དོན་དེར་ལྟན་ནེར་སྟོད་སྟོད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་གྱི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མས་སྤྲི་མ་སྤྲི་མར་ཡོང་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 རྒྱུན་བྱེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན།

སྤྲིན་དང་ཚུལ་བྱིས་ས་བཟོད་བཙོན་བསམ་གཏན་དང་། །

དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་གཞུང་མེད་པ་རོལ་བྱིན། །

འདི་དག་རྒྱས་མཛོད་སྤྲིད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཡི། །

པ་རོལ་བྱིན་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དེ་ལྟར་སྤྲིན་པ་དང་ཚུལ་བྱིས་ས་ཉམས་ལེན་
 བྱེད་རྒྱ་འདི་དག་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཞེས་
 གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་

རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྒྱག་གསུངས་པ་ནི་སྒྲིན་པ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་
རབ་དང་རྒྱག་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི། འདི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་དང་། འདིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་སྤྱིང་རྣམ་
མཁེན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རུ་འགྲོ་མཁན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྒྱག་པོ་འདི་དག་
རྒྱས་པར་མཛད་པའི་སྒྲོན་ས། དགོས་པ་སྤྱིང་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཡི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྤྱིང་ཞིའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་
མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ།།

གང་ལ་པ་དང་མ་དག་མཆོད་པ་ཡི། །

རིགས་དེ་ཆངས་བཅས་སྟོབ་དཔོན་བཅས་པ་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་ལ་པ་མ་སོགས་པན་འདོགས་པའི་ཞིང་ལ་
མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡ་རབས་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་ལྡན་པའི་རིགས་
ཅན་དེ་ནི་ཆངས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཆངས་པ་ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་
དེགས་པ་གཙོ་བོའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་པས་ཆངས་པ་དང་བཅས་ཞེས་པ་ནི་ལྟ་
ཆངས་པའི་གྲོགས་དང་བཅས་པ་རེད་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
མགོན་དང་བཅས་པའང་རེད་ཅེས་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་སྤྱང་དོར་གྱི་
གནད་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་པས་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱི་
མགོན་དང་བཅས་པའང་ལགས་ཞེས་དང་།

དེ་དག་ལ་མཆོད་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །

སྤྲེལ་པ་ཡང་མཐོང་ཤིང་འགྱུར་བ་ལགས། །

ཞེས་གོང་དུ་སྦྱིན་ཡུལ་གསུངས་པ་དེ་དག་དང་། མདོར་ན། ཡར་མཆོད་མར་སྦྱིན་གྱིད་སའི་ཡུལ་དམ་པ་དེ་དག་ལ་
སྦྱིན་པ་འབྲིན་པ་སོགས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། དེ་དག་ལ་མཆོད་པས་ཆེ་འདིར་ཡང་གྲགས་པ་
ཆན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲེལ་པ་སྟེ་ཆེ་རབས་ཤི་མ་རྣམས་སུ་ཡང་མཐོང་ཤིང་མདོར་མཐོང་ལུས་ཀྱི་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་ལགས་ཞེས་གསུངས།

དེ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་ནས་བསྐྱབ་པ་འཕམ་སྟོམ་པ་འོད་པ་ཡོད་པས་ན། སྟོན་ལ་ཁྲིམ་པས་ཉིན་ཞག་སྟགས་
གཅིག་མཐའ་ཅན་གྱི་བསྟོན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལོན་རྒྱ་ཡོད་ལ། དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

འཆེ་དང་ཆོམ་རྒྱན་འབྲིག་པ་བརྟུན་དང་ནི། །

ཆང་དང་དུས་མིན་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་། །

མལ་སྟན་མཐོ་ལ་དགའ་དང་སྤྲུང་དག་དང་། །

གར་དང་སྤེང་བའི་བྱད་པར་རྣམས་སྟོང་ཞིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོག་གཅོད་པའི་འཆེ་བ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་ཏེ་མ་
བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འབྲིག་པ་སྤྲུང་པ་དང་། བརྟུན་སྤྲུང་བ་བཅས་རྩ་བ་བཞི་
དང་། དེ་བཞིན་ཆང་འཕུང་བ་དང་པོ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་ལ་ཆགས་
པ་གཉིས་པ་དང་། མལ་སྟན་མཐོ་ལ་དགའ་བ་གསུམ་པ། དེ་ནས་སྤྲུང་།
གར་དང་། སྤེང་བའི་བྱད་པར་ཏེ་སྤྲུང་གར་སྤེང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པའི་
ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། རྩ་བ་བཞི་དང་ཡན་ལག་བཞི་བཅས་དེ་དག་བརྒྱད་སྟོང་
བ་རྣམས་གསུངས་སོ།།

དག་བཅོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡི། །

ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ན། །

གསོ་སྦྱང་འདོད་སྦྱོང་ལྟ་ལུས་ཡིད་འོང་བ། །

སྦྱེས་པ་བྱུང་མེད་དག་ལ་སྦྱོལ་བར་བགྱིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་བ་བཞི་དང་ཡན་ལག་བཞི་བཅས་བརྒྱད་པོ་
སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་
གསོ་སྦྱང་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེའི་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ལ་སྦྱོང་པའི་འདོད་ལྟའི་
ལུས་ཉིན་ཐོབ་ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ཡོན་ཅན་གྱི་བསྟེན་གནས་གྱི་
སྦྱོལ་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་གནས་པའི་ཐོག་ནས། སྦྱེས་པ་བྱུང་མེད་
གཞན་རྣམས་ལ་འང་སྦྱོལ་བར་བགྱིད། །ཅེས་གསུངས་སོ།།

སེར་སྣ་གཡོ་སྦྱ་ཆགས་དང་སྦྱོལ་ལས་དང་། །

མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དང་། །

རིགས་དང་གཟུགས་དང་ཐོས་པ་ལང་ཆོ་དང་། །

དབང་ཐང་ཆེ་བས་རྒྱགས་པ་དག་བཞིན་གཟིགས། །

ཞེས་ང་རང་ཆོར་ཉིན་ལྟར་འབྱུང་ངེས་པའི་སྦྱོན་རྣམས་སྦྱོལ་ཞིང་།
ཉེས་པ་སེལ་བའི་སྦྱོགས་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། སེར་སྣ་གཡོ་སྦྱ་
ཞེས་ཆོས་དང་ནོར་སོགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་གཞན་ལ་སྦྱིན་མི་འདོད་པར་
རང་ཉིད་གྱི་སེར་སྣས་འཛིན་པའི་སེར་སྣ་དང་། དེ་བཞིན་རང་གི་སྦྱོན་
འགོབས་ཤིང་བསྐྱབ་ཐབས་གྱི་གཡོ་དང་། རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་
ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་སྦྱོན་པའི་སྦྱ། མདོར་ན། སྦྱོན་ཐབས་གྱིས་མི་མདོན་པར་

བྱེད་པའི་གཡོ་དང་། རང་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཡོད་
མདོག་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བཅས་གཡོ་སྐྱེ་གཉིས་དང་། དེ་མིན་གཙོ་བོ་རང་གི་
ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་དང་། སྒྲིམ་ལས་ལེ་ལོ་དང་། མདོན་
པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་རང་ཉིད་སྒྲིམ་སྐྱེ་གཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་ཏ་
ལོག་ནས་རང་ཉིད་ཏ་ལས་པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་སྟེ་སེམས་ཁེངས་ན་མདོན་
པའི་ང་རྒྱལ་ཡོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད།

གཞན་ཡང་གཙོ་བོ་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་དང་།
བྱེད་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ། གཤམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་
ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་
ཆགས་པའི་ཆགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་། དེ་ནས་ཞེ་སྤང་དང་། རིགས་དང་།
གཟུགས་དང་། རྩོས་པ་དང་། ལང་ཆོ་དང་། དབང་ཐང་ཆེ་བ་ཞེས་པ་ནི།
རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ང་ཏ་ཅང་གི་རིགས་མཐོན་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་ང་
རྒྱལ་ཁེངས་དྲེགས་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ང་གཟུགས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་།
གཟུགས་མཛེས་པོ་ཡོད། ང་གཟུགས་ཐང་པོ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་
ཐོག་ནས་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དང་། ང་ཏ་ཅང་གི་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། ང་
དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་སྟོབ་སྟོང་མཐོན་པོ་ཐོན་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པ་
ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ། ཡང་ང་ཏ་ཅང་གི་ལང་ཆོ་དར་
ལ་བབས་པས་ཏ་ལས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཐོག་ནས་ང་རྒྱལ་བྱེད་

པ། དེ་བཞིན་ང་དབང་ཐང་ཆེན་པོ་ཡོད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་
ལ་སོགས་པ། མདོར་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤང་སྤྱ་བྱ་ཞིག་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་ཉིད་སེམས་ཁེངས་ཤིང་མཐོ་བར་བྱེད་པའི་ང་རྒྱལ་ལས་རྒྱགས་པ་
མ་བྱེད་ཅེས་དང་། དབང་ཐང་ཆེ་བས་རྒྱགས་པ་དག་བཞིན་གཟིགས་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་ཆོས་བརྟུ་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་བརྟུ་
གསུམ་པོ་དེ་དག་རང་གི་འདི་དང་སྤྱི་མའི་ཕན་བདེ་འཇོམས་པའི་དག་ལྟ་བུ་
ཡིན་པས་དག་བཞིན་དུ་གཟིགས་ཤིག་ཅེས། ང་རང་ཆོའི་རྒྱན་ལྟར་གྱི་ཉིན་
རའི་འཆོ་བའི་ནང་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་བྱེད་དགོས་པའི་
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས།

ལྟག་པར་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་
ཞིག་གིས་ང་རྒྱལ་ལ་གཉིན་པོ་བསྟེན་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་ཏ་
ལས་པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་དེ་ནས་ཡང་བྱེད་མི་ཉན་པ་ཡིན། ཡང་མདོ་སྡེ་
རྒྱན་དང་། སྤྱོད་འདུག་བཅས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ནས་རང་ཉིད་
དམན་ས་བཟུང་སྟེ་ཞུམ་པའི་སྟེང་དུ་སྤྱོད་ནའང་མི་འགྲིག་ས། ཞུམ་པས་
ཐོངས་པས་ལས་མི་ཐར་བས་ཞུམ་ནའང་སྤྱོད་ཡིན། ཞུམ་པའི་ཆེ་ན་སེམས་
གཟེངས་སུ་བསྟོད་ནས་ཁམས་བདེ་ག་ཤིག་སྤྱིང་པོ་བྱན་པ་དང་། དལ་
འགྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པ། དེ་བཞིན་མིའི་རྣམ་དཔྱོད་འདིའི་ཐོག་ནས་ཆོས་
རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བྱུང་པ་དང་། མ་

མཐར་ཡང་ཟབ་མེད་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བཀ་ཆགས་འཛོག་ཐུབ་པ། རྒྱ་ཆེ་
བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་སློན་གནས་སུ་སྦྱངས་ནས། ཡིད་ལ་སློན་པ་
བྱས་ཀྱང་ཆོགས་བསགས་ཐུབ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སློན་སེམས་གཟེངས་སུ་
བསྟོད་དགོས་པ་ཡིན།

ཡང་བཟང་པོའི་ཕྱོགས་ལ་བསམ་སྟོབ་ཏང་ན་སེམས་ཁེངས་ཤིང་
རྒྱལ་སྤྱི་ཡོང་བས་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་རྟག་པ་སློམ་པ་དང་། ང་རང་
ཆོ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པ། འདྲ་བུ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་
པ་དེ་དག་ཏུ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། མདོར་ན། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་
བསམ་སྟོབ་ཏང་ན་སེམས་ནི་ཏུ་ཅང་མཐེགས་ཤིང་བཅོས་ཁག་པོ་ཞིག་དང་།
ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བསམ་སྟོབ་ཏང་ན། བསམ་སྟོབ་ཏང་ལེགས་ཉེས་
ཤིག་གིས་འཕྲལ་མར་སེམས་ལ་དགའ་སྤྱད་གི་ཆོར་བ་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་
པས། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།

བག་ཡོད་བདུད་ཅིའི་གནས་ཏེ་བག་མེད་པ། །

འཆི་བའི་གནས་སུ་ཐུབ་པས་བཀའ་སྦྱུང་ཏེ། །

དེ་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་དགོ་ཆོས་སྤེལ་སྤྲད་དུ། །

གུས་པས་རྟག་ཏུ་བག་དང་བཅས་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་ན་དུས་རྒྱུན་ནས་བག་ཡོད་བསྟེན་
དགོས་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དདུལ་ཚུ་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོག་མེད་བཟང་པོས་

མཛད་པའི་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་ལས།

རང་གི་འབྲུལ་པ་རང་གིས་མ་བརྟགས་ན། །

ཆོས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་བྱེད་སྤྱིང་པས། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་གི་འབྲུལ་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟག་

དབྱེད་བྱས་ནས།

དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བཟུང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས། མི་གཞན་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོ་

སྒྲོན་མཐོང་མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། རང་སྟོང་རང་ལ་

སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔང་པོ་འཕེར་བ་ཞིག་བྱེད་

དགོས་པ་ནི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་སྤུས་རྒྱན་ནས་ང་

བཙུམས་ལྟར་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་དང་། ང་དགོ་སྟོང་

ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ཚུན་ཆད་ལ་མ་བྱལ་བར་བྱས་པའི་ཐོག་

ནས་བག་ཡོད་བསྟེན་ན་བདུད་ཅི་སྟེ། བདུད་ཅི་ཞེས་པ་ནི་འཆི་བ་མེད་པའི་

དོན་ཡིན་ལ། མདོར་ན་འཆི་བ་མེད་པའི་ཕྱང་འདས་ཏེ། འཆི་བ་ཕྱང་ན་ལ་

བཞག་ནས་དེ་ལས་འདས་པ་དང་། ཡང་ན། ཕྱང་ན་ཉོན་མོངས་ལ་བཞག་

ནས་དེ་ལས་འདས་པ་སྟེ། སྟེ་གན་འཆི་འཁྲུག་བསྐྱལ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཉོན་

མོངས་པའི་འབྲས་བུར་འཆི་བ་ཞེས་བརྗོད་ཆོག་གི་མེད་དམ་སྟུམ། མདོར་ན།

ཕྱང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཕྱང་ན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་པ་དེར་

འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་སྟེ་འཆི་མེད་བདུད་ཅིའི་གོ་འཕང་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན།

དེས་ན་བག་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་བདུད་ཅིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པས་བག་
ཡོད་བདུད་ཅིའི་གནས་རེད་ཅེས་དང་། བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་སྤང་འདས་ཀྱི་གོ་
འཕང་དེ་བག་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས། བག་མེད་པ་
དེ་འཆི་བ་མེད་པའི་སྤང་འདས་ཀྱི་སྟོག་ཟླ་འཁོར་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྒྱེ་
ག་ན་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བ་སྟེ་འཁོར་
བའི་གནས་སུ་བྱུང་བས་བཀའ་སྩལ་བས་བག་ཡོད་བརྟེན་དགོས་ཞེས་
གསུངས་སོ།།

གང་ཞིག་སྟོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །

སྤྱི་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །

ཟླ་བ་སྟོན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །

དགའ་བོ་སོར་སྤང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོན་ང་རང་ཆོ་བག་མེད་པའི་དབང་གིས་
ཉེས་པ་མང་པོས་གོས་པའི་དབང་གིས་ཆེ་འདིར་ཡང་དབང་པོ་རྒྱལ་ཞིང་།
ཆོས་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་མང་ལ་མཐུན་རྒྱུན་ཅུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོན་ཆད་
སྟོག་པ་བསགས་པ་རྣམས་འགྱོད་པས་བཤགས་སྟོམ་བྱས་ཤིང་། སྤྱི་ནས་
སྟོམ་སེམས་བརྟེན་ཏེ་བག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱས་ཆེ། ཟླ་བ་སྟོན་སྤྱག་པོས་

བསྐྱེབས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་ཆོ་བའི་བཞིན་གསལ་བར་གྱུར་པ་བཞིན། ང་རང་
ཆོ་འཁོར་ཉམས་པའི་དྲི་མ་དག་སྟེ་མ་ཐུན་པའི་རྒྱུན་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བྱུང་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྟོན་གྱི་བྱུང་བར་
འདོད་ཆགས་ཅན་གཙུང་དགའ་བོ་དང་། ཞེ་སྒྲུང་ཅན་སོར་མའི་སྤྱོད་བཀའ་
གྲོགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་གི་པ་བསད་པའི་མཐོང་ལྟན་ཞེས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་
དགྲ་ཡིན། བདེ་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་མ་བསད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་བག་དང་
ལྟན་པར་བསྐྱབས་པས་ས་ལམ་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ།

འདི་ལྟར་བཟོད་མཚུངས་དཀའ་བྱུང་མ་མཆིས་པས། །

ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བའི་གོ་སྐབས་དབྱེ་མི་བྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བག་ཡོད་དང་མ་བྲལ་བའི་ཐོག་ནས་བཟོད་པའི་
ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་དང་། གཙོ་བོ་ཆགས་སྒྲུང་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་རྒྱ་
དེ་དག་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཞེ་སྒྲུང་ལ་གོ་སྐབས་མི་སྐྱེན་པར་བཟོད་པ་
བསྟེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། བཟོད་པ་དང་
མཚུངས་པའི་དཀའ་བྱུང་མ་མཆིས་ཞེས་སྟོན་འདུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བར་གོ་སྐབས་དུས་ནམ་ཡང་དབྱེ་བར་མི་བྱི་
ཞེས་དང་།

ཁོ་བ་སྒྲུངས་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད། །

ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། །

ཞེས་ཁྱོ་བ་སྤངས་པས་འབྲུལ་དུ་ཡང་རང་གི་སེམས་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་
མི་འགྱུར་བ་སྟེ་སེམས་མ་སྦྱིད་པ་མི་ཡོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཉེན་ཉེ་དུ་སྤར་
མེད་གསར་དུ་འབྲུད་ཅིང་། སྤར་ཡོད་དག་གྱང་ཕྱིར་མི་སྡོག་པ་། རིམ་བཞིན་
ས་ལམ་རིམ་པར་བགྲོད་ནས་བཅོད་པ་བསྒྲོམས་པའི་ལག་རྗེས་ཀྱིས་དགེ་བ་
གཞན་དང་གཞན་ཡང་རིམ་བཞིན་བོད་དུ་འཕེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཕྱིར་མི་སྡོག་
པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་ཞེས་
གསུངས་སོ།།

བདག་ནི་འདིས་སྦྱོས་འདིས་བདག་ས་པམ་པར་བྱས། །

ཅེས་ཁྱོད་ཁྱོ་ལངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལྟར་སྤང་འདི་ལྟ་བུ་བཀོད་དེ།
བདག་ནི་འདིས་སྦྱོས་ཉེ་བདག་དང་བདག་གི་ལོངས་སྦྱོད་དང་། བདག་གི་
གཉེན་ཉེ་དུ། བདག་གི་སྦྱོགས་ལ་སྦྱེ་བོའམ་དག་བོ་འདིས་སྦྱོས་པ་ནི། གཤེ་
གཤེ་བཏང་བ་སྟེ་དག་གིས་སྦྱོས་པའམ། དག་བོ་འདིས་ལུས་ལ་རྩང་རྟེན་
གཏོང་བས་པམ་པར་བྱས་པ་དང་།

འདི་ཡིས་བདག་ཅོར་འཕྲོགས་པར་གྱུར་ཏི་ཞེས། །

འཁོར་དུ་འཛིན་པས་འབྲུག་ལོང་རྣམས་བསྦྱེད་དེ། །

འཁོན་འཛིན་རྣམས་སྤང་བདེ་བར་གཉིད་ཀྱིས་ལོག།

ཅེས་རྒྱ་མཆོན་ལྟར་སྤང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བཏེན་ནས་ཁྱོད་ཁྱོ་སྦྱེས་ཤིང་།
ཁྱོད་ཁྱོད་རྒྱན་འཛིན་ནས་འཁོན་འཛིན་སྦྱེ་བས་པས་འཁོན་འཛིན་རྣམས་པར་

སྤངས་ནས་སྒོ་སྒྲོད་ཞིག་གི་ར་གཉིད་སྦྱིད་པོ་ཞིག་ཉལ་ནས་སྒྲོད་ཅེས་
གསུངས་སོ།།

དེ་ནི་དངོས་གནས་རེད། ཁོང་ཁྱོས་སེམས་འཁྲུག་སྐབས་གཉིད་སྦྱིད་
པོ་མི་ཡོང་བའི་ཁར་བཟའ་བཏུང་ལའང་སྒོ་བ་མི་ཡོང་བ་ཡིན། ངས་ནམ་རྒྱུན་
ཏྲག་པར་འོད་གྱེ་ཡོད། ཁོང་ཁྱོས་རང་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་སྦྱེལ་གྱེ་ཡོད། དཔེར་
ན། རང་ཉིད་དང་བྲིམ་མཆོས་གཉིས་འགྲིག་པོ་དེ་ཙམ་མེད་པར་བྲིམ་མཆོས་
དེས་རང་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་ལྟ་བུ་སྦྱེལ་གྱེ་ཡོད་ན། རང་ཉིད་ནས་བྲིམ་མཆོས་
ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་ཤིང་། དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཞེ་སྤང་འབར་ནས་འཁོན་འཛིན་བཟུང་ནས་བསྡད་ན།
རང་ཉིད་གཉིད་ཀྱང་མི་ཁྲུག་པར་གཉིད་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་དང་། བཟའ་
བཏུང་ལའང་སྒོ་བ་དེ་ཙམ་མེད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་རང་ཉིད་
ཀྱི་ལུས་ཀྱང་བྱུང། ཏྲག་ཏུ་སེམས་འཁྲུག་པས་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྦྱིད་ཞིག་ཞིག་བྱས་ནས་བསྡད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་དགའ་ཉེ་སྒོ་དཀར་གྱི་མི་
ཞིག་ཡོང་ནའང་བསུན་ཏེ། གང་མགྱོགས་པར་སྒོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུ་ཐུག་ན་
ཁྱོད་གང་ཞིག་བྱེད་པར་ཡོང་བ་ཡིན། མར་རྒྱགས་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་
ཡོད། དེ་ལྟར་མིན་ནའང་རང་ཉིད་དབྱགས་རིང་ཡང་ཡང་བཏང་བ་དང་། ཡང་
ན་མིག་ལོག་རྗེར་རྗེར་དུ་བསྡད་ན་གྲོགས་པོ་ཡང་གང་མགྱོགས་ལོག་འགྲོ་
གི་རེད། དེར་བརྟེན་གྲོགས་པོ་ཡོང་མཁན་ཡང་རྗེ་ཉུང་དུ་བྱིན། འཁ་ཅན་གྱི་

གྲོགས་པོ་ཚོ་ཡང་ཡིད་བསྐྱེད་ཏེ་རིམ་བཤམ་རང་ཉིད་གྲོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུ་དུ་
གྱུར་བ་དང་། གཉིད་དང་བཟའ་བཏུང་འཕུས་ཞོར་བྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་
ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འཁྲུག་སྟེ་ནད་ན་ཆས་གདུང་ཉེན་ཡོད། སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱེས་མ་
རན་གོང་ནས་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་དང་། གཉིར་མ་ཡོང་མ་རན་གོང་ནས་གཉིར་
མ་ཡོང་བའི་ཐོག་ནས་མ་གྲོགས་པོ་རྒྱས་ཤིང་འཁོགས་པར་འབྱུང་བ་དང་།
དེ་ལྟར་ཆགས་ཆེ་རང་ཉིད་ལ་མི་དགའ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་བྲིམ་མཆོས་དེས་
དེ་རིང་ཉ་ཅང་གཏམ་བཟང་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་ཡོད། ད་ཆ་བྲིམ་མཆོས་དེ་གུད་
པའི་སྐྱབས་ཡིན། ད་ཆ་འགྲིགས་ཡོད་ཅེས་སྟུག་ཉེས་ན་གོ་སོ་བྱེ་མར་ཡང་
སྐྱིག་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

དེ་གང་གིས་ལན་ནམ་ཞེ་ན། བ་རོལ་པོས་རང་ཉིད་ལ་མ་འོས་མ་འཆོམས་
པ་བྱས་པ་དེར་བཟོད་བསྐྱེད་བྱེད་མ་བྱུང་བར་རང་ཉིད་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་
དབང་དུ་བཏང་བས་གྲོང་དེ་དག་རག་པ་ཡིན། དེ་ལས་རང་གི་བྲིམ་མཆོས་
གྱིས་རང་ཉིད་ལ་བསྐྱེད་བཞོས་སོགས་ཉ་ཅང་སྟུག་ཅག་བྱས་ཀྱང་། བ་རོལ་
པོས་མ་འོས་པ་བྱས་པ་དེར་ལན་སྟོག་སྟེ་ཁ་མཆུ་རྒྱག་པ་དང་། བྲིམས་
གཏུགས་ལྟ་བུ་བྱས་ཆོག་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྟོན་ནང་ཞེ་སྤང་དང་ཁོང་
ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་འཁྲུག་པ་དང་། ད་དུང་བ་རོལ་པོར་བཅེ་བ་མ་དོར་བའི་ངང་ནས་
བསྐྱེད་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་གཉིད་ཐེབས་མི་ཆག་ཅིང་། ཁ་ལག་གི་བློ་བ་ཡང་མི་
ཞོར་ཡོང་བ་ཡིན། གྲོགས་པོ་རོ་ཤེས་སུ་ཞིག་བྱུང་ཡང་རང་ཉིད་ནམ་རྒྱུན་

ལྟར་སྟོད་ཤིག་གི་ར་བསྐྱད་ན། གང་འཆམས་ནས་བྲིམ་མཆེས་དེས་ངས་ཁོ་
ལ་ཏ་ཅང་གི་སྤྱག་པོ་བྲས་ཀྱང་། ཁོ་ད་དུང་བག་ངོ་པོ་དང་། སྤང་བ་སྦྱིད་པོ།
གྲོགས་པོ་མང་པོར་སྤྱག་ནས་སྦྱིད་པོ་བྲས་ཏེ་བསྐྱད་ན། ཁོ་བཟོ་ལྟ་བཟོ་བར་
གྱི་དང་མེ་མདའ་ལྟ་བུར་ལག་པ་མ་འཆང་ན་ཡོང་ས་མ་རེད་བསམ་པ་བྱན་པ་
པལ་ཆེར་ཡོང་བ་ཡིན།

ཁོང་ཁྱོས་རང་ཉིད་འཇོམས་པ་ལས་པ་རོལ་པོ་ཐད་ཀར་འཇོམས་ཀྱི་
མེད། ད་དུང་སྤྱག་ས་ནས་བཤའ་ན་པ་རོལ་པོ་ལ་ཉེས་རྒྱུ་གཏོང་བར་བྱིན་
ན། ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་པོ་ལངས་ཡོད་ན་ཉེས་རྒྱུ་ཏ་ཅང་གནད་ལ་འཁེལ་པོ་ཞིག་
ཞུ་བྱུང་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཡིན། རང་ཉིད་ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་པོ་ལངས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་
སྟབས། ཡར་མཆམས་དེར་སྤྱག་ཅམ་ཞུས། ཡང་མར་མཆམས་དེར་སྤྱག་
ཅམ་ཞིག་ཞུ་ཉིན་ཡོད། དེ་ལས་རྒྱུ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་གད་མོ་དགོད་བཞིན་
དུ་སྟོར་ན་གནད་ལ་འཁེལ་བ་ཞུ་བྱུང་མདོག་ཁ་པོ་ཡིན།

ལོ་རྒྱུས་བདེན་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། ང་ཚུང་ཚུང་གི་སྐབས་སུ་
གོ་ཚུང་བ་ཞིག་ལ། སྤར་ཡ་རྒྱལ་བ་སྐྱ་གོང་མའི་སྐབས་སུ་སྤྲ་ཆང་གི་དགོ་
བསྐྱོས་ཤིག་ཡོད་ཅིང་། རྣམ་རྒྱུན་ཆོག་པ་འཆོག་པ་པའི་ཡས་མས་སུ་ལྟ་
ཁང་སོ་སོའི་ནང་གི་དགོ་འདུན་པ་རྣམས་འདོན་པ་བཏོན་ནས་སྟོད་དགོས་
པས་དེ་ལྟར་བསྐྱད་ཡོད་མེད་དགོ་བསྐྱོས་བསྐྱོར་གཡེང་བྱེད་པར་འགྲོ་གི་
ཡོད། སྐབས་དེར་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱ་གོང་མར་གཟིམ་བྲི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་

དེ་དག་ཤོར་ནས་དགེ་བསྐྱོས་ལགས་སུ་སོ་རྒྱུག་པར་ཡོང་གི་ཡོད། སྐབས་
དེར་སྐད་བརྒྱབ་ཀྱང་མི་འགྲིག་ས་ལ། གཟན་ཁུས་ཀྱང་མ་པན་པ་སོགས་དེ་
ལྟར་དགེ་བསྐྱོས་ལགས་ཉིན་ཤས་ཅུང་ཟད་ཁག་པོ་བྱུང་ཞིང་། ཉིན་ཤས་ཀྱི་
ཟླེས་སུ་དགེ་བསྐྱོས་ལགས་ཀྱིས་གཟན་ནང་དོ་བསྐྱེལ་ཏེ་གཟན་ཚུང་པ་
ནས་གཟེམ་བྲིས་འཆང་སྐབས་འདི་ལྟར་བལྟས་ཆེ་སྟོད་སྟོད་ངང་སྐད་ལོག་
མ་བརྒྱབ་པར་བྲིས་འཆང་སྐབས་གྲུས་ཞབས་བྱེད་ཁུལ་གྱིས་ཤོག་དང་
ཤོག་ཅེས་གཟན་ནང་གི་དོ་དེ་ཁུ་གི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག དེ་
ལྟར་ང་རང་ཆོ་སྒོ་བའི་སེམས་དེས་རང་ཉིད་ལ་གཞོན་པ་ལས་པ་རོལ་པོར་དེ་
ཙམ་གཞོན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། སྒོ་བའམ་ཞེ་སྒྲུང་གི་སེམས་ལ་སྐབས་
ནམ་ཡང་མི་སྦྱིན་ཞེས་གསུངས་སོ།།

སེམས་ནི་ཚུ་དང་ས་དང་དོ་བ་ལ། །

རི་མོ་བྲིས་པ་དེ་འདྲར་རིག་པར་བབྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོ་སྒོ་བའི་སེམས་ཁ་ཤས་སྟོ་བྱར་དུ་འགྱུར་
ཞིང་མི་བརྟན་པ་དང་། རིགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཅང་བརྟན་པོར་སྟོད་མཁན་ཡང་
ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ཚུ་ལ་རི་མོ་བྲིས་ན་ལམ་སང་ཡལ་འགོ་བ་དང་། ས་
ལ་རི་མོ་བྲིས་ཆེ་རྒྱང་འཆུབ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་བར་སྟོད་ཀྱི་ཡོད། དོ་ལ་རི་མོ་
བཞོན་ན་ལོ་བརྒྱ་སྟག་མང་པོར་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་རེད་ཅེས་གསུངས་
སོ།།

དེའི་ནང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དང་པོ་ནི། །

མཆོག་སྟེ་ཆོས་འདོད་རྣམས་ལ་ཐ་མ་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དེའི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་
སྤྱིས་སྐབས་ཚུ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟར་འབྲལ་དུ་ཡལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་
ལས་རྒྱན་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དང་པོ་ནི་མཆོག་སྟེ་ཞེས་
དང་། ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱམས་དང་སྦྱང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རྩོལ་
རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་མཐར་ཡང་ས་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་བཞིན་གང་འཆོམས་
བསྐྱད་པ་ཞིག་དགོས་ལ། མཐའ་མ་དར་རྩོལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟར་བརྟན་པོར་
སྤོད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།

རྒྱལ་བས་སྦྱང་ལ་འབབ་དང་བདེན་པ་དང་། །

ལོག་པར་སྤྲུལ་ནས་བྲུ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །

མང་ཅི་མེ་ཏོག་མི་གཙང་ལྟ་བུའི་ཆོག །

རྣམ་གསུམ་བཀའ་སྩལ་དེ་ལས་ཐ་མ་སྤང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོག་
སྤྱན་པ་སྦྱང་ལ་འབབ་པ་མང་ཅི་དང་འབྲུ་བ་དང་། བདེན་པར་སྤྲུལ་པེ་ཏོག་དང་འབྲུ་བའི་སྦྱང་པོའི་བརྟན་ཡོད་པ།
ལོག་པར་སྤྲུལ་པེ་གཙང་བ་ལྟ་བུ་རེད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་བཀའ་སྩལ་བ་དེ་ལས་ལོག་པར་
སྤྲུལ་སྟེ། ཆོག་ངན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། མདོར་ན་གཞན་ལ་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བའི་རྒྱན་ཆོག་དང་། ས་མའི་ཆོག་ལྟ་
བུ་ལོག་པར་སྤྲུལ་བ་དེ་དག་ནི་མི་གཙང་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་རྣམས་མི་བྱེད་པར་སྦྱང་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།

སྤང་ནས་སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་ཟུན་པ་ནས། །

ཟུན་པའི་མཐར་ཐུག་སྤང་ནས་ཟུན་མཐར་ཐུག །

ཟུན་ནས་སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་གང་ཟག་ནི། །

བཞི་ཉེ་དཀ་ནམས་ཀྱི་དང་པོ་མཛོད། །

ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་སྒྲོད་སྒྲུབ་ཞིང་། བཟང་སྒྲོད་བསྟེན་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ང་རང་ཚོའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས།
 འབྲལ་དུ་ང་རང་ཚོ་སྲིད་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རིང་ལའང་བསམ་པ་ཉོན་
 མོངས་རྩལ་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་སྒྲུར་བ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་
 རིགས་ཀྱི་སྒྲིག་པའི་ལས་དང་གཅིག དེ་ལས་སྒྲོག་པའི་དགེ་བའི་ལས་དང་
 གཉིས། དེ་དག་རང་རང་སོ་སོའི་མཐུ་ལས་སྒྲུབ་བ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་གནས་
 བཟང་པོ་གཅིག་ནས་སྒྲུབ་བ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་གནས་བཟང་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་
 སྒྲུབ་ནས་སྒྲུབ་བའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གཅིག་ཡོད། དཔེར་ན། བདེ་ནས་
 བདེ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པ་བཟང་ལ་སྒྲུར་བ་ཡང་
 བཟང་བ་ལྟ་བུ་བཟང་པོ་འབའ་ཞིག་བྱས་ན་སྒྲུབ་བ་ནས་སྒྲུབ་བའི་མཐར་ཐུག་
 པར་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡང་བསམ་པ་ངན་ལ་སྒྲུར་བ་ཡང་ངན་པ་དང་། དེ་
 ཡང་གཞི་དང་བསམ་པ་གང་གི་ཆ་ནས་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན། ཟུན་པ་ནས་ཟུན་
 པའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།

ཡང་བསམ་པ་བཟང་ལ་སྒྲུར་བ་ངན་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་བསམ་པ་ལ་རག་
 ལས་པས་སྒྲུར་བ་མི་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ཡང་བསམ་པ་བཟང་བ་དང་། ཡང་ན་
 སྒྲུར་བ་དཀར་ཞིང་། ཞིང་གི་མཐུ་བྱུང་པར་བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་ན་སྒྲུབ་བ་
 ནས་ཟུན་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གཅིག་དང་། ཟུན་པ་ནས་སྒྲུབ་བའི་

མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་གཅིག་བཅས་བཞི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གང་
ཟག་བཞི་པོ་ནམས་ཀྱི་དང་པོ་མཛོད་ཅེས། མདོར་ན་སྐྱེ་གནས་བཟང་པོ་ནས་
བཟང་པོར་འགྲོ་མཁན་གཅིག་དང་། སྐྱེ་གནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངན་པ་ནས་
ངན་པར་འགྲོ་མཁན་གཅིག་ སྐྱེ་གནས་བཟང་པོ་ནས་ངན་པར་འགྲོ་མཁན་
གཅིག་ སྐྱེ་གནས་ངན་པ་ནས་བཟང་པོར་འགྲོ་མཁན་གཅིག་བཅས་མི་འདྲ་བ་
བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ང་རང་ཆོ་སློང་དང་ལྡན་པ་ཆོས་སྐྱེ་གནས་བཟང་པོ་
ནས་བཟང་པོ་བརྒྱད་ནས་མཐར་འཇུག་ལེགས་ཀྱི་ས་ལ་འགྲོ་བུ་བ་ཞིག་བྱེད་
དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ནས་ང་རང་ཆོ་དང་། ལྷག་དོན་ལས་དང་པོ་བ་ལ་གྲོགས་ཀྱི་རྒྱུན་
མང་དུ་ཡོང་བ་དང་། རང་གི་ངོས་ནས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཀྱང་གྲོགས་ཀྱི་
བསྐྱད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྤྲིག་གྲོགས་སྤྲོད་རྒྱ་དེ་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན། སྤྲིག་གྲོགས་སྤངས་ཞེས་པ་ནི་དེར་རྒྱབ་གྲུས་པའི་དོན་མིན་
པར། སྤྲིག་གྲོགས་ངན་པའི་ཤྱགས་རྒྱུན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་བྱེད་
དགོས། དེས་ན།

མི་ནི་ཨ་མའི་འབྲས་བཞིན་མ་སྤྲོད་ལ། །

སྤྲོད་པ་དང་འདྲ་སྤྲོད་ལ་མ་སྤྲོད་འདྲ། །

མ་སྤྲོད་མ་སྤྲོད་པར་སྤངས་སྤྲོད་ལ་ནི། །

སྤྲོད་པར་སྤངས་ཞེས་བགྱི་བར་འདྲར་ཉོགས་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྱིར་བཏང་མི་ལ་ཤིང་ཏྲག་ཨ་མའི་འབྲས་བུ་
 ལྟར་ནང་གི་བསམ་པ་ངན་བསམ་ནང་མ་སློན་ཞིང་། ཕྱི་འཛིན་ལྟར་དང་སྒྱིར་
 བ་ཏྲ་ཅང་འདྲ་ཆགས་ཤིང་སློན་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཡང་ནང་ལྟག་བསམ་
 དཀར་ཞིང་སེམས་པ་བཟང་ལ། ཕྱི་ཡི་སྒྱོད་པ་དུམ་དུམ་ལྟ་བུ་མ་སློན་པ་དང་
 འདྲ་བ། མ་སློན་མ་སློན་པར་སྒྲུང་ཞེས་ནང་གི་བསམ་པ་ངན་ཞིང་། ཕྱི་རུའང་
 གཏུག་རྩལ་ཅན་ལྟ་བུ་མ་སློན་མ་སློན་པར་སྒྲུང་བ་དང་། སློན་ལ་ནི་སློན་པར་
 སྒྲུང་བ་སྟེ། བསམ་པ་བཟང་ལ་ཕྱི་འཛིན་ལྟར་ཡང་འཇམ་པ་ཕྱི་ནང་གཉིས་
 མཚུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཕྱི་ནང་མཚུངས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་མི་མཚུངས་པ་མང་
 དུ་ཡོང་བས་གཟབ་ནན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟག་དབྱུང་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་
 སོ།།

སློན་པར་སྒྲུང་ཞེས་བགྱི་བར་འདྲར་ཏྲགས་མཛོད། །ཅེས་གཞན་ལ་
 ཡང་བརྟག་དབྱུང་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱང་ཁ་ཞེ་མི་མཚུངས་
 ཤིང་། རྒྱལ་མདུན་ངོ་སྒྲོག་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་མི་བྱ་བར་བསམ་པ་རྣམ་དག་དང་།
 ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ། བདེན་པ་བདེན་ཐུབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཞན་གྱི་ཚུང་མ་མི་བལྟ་མཐོང་ན་ཡང་། །

ན་ཆོད་མ་ཐུན་པར་མ་དང་བུ་མོ་དང་། །

སྤང་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་བགྱི་ཆགས་གྱུར་ན། །

མི་གཙང་ཉིད་དུ་ཡང་དག་བསམ་པར་བགྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ལོག་སྤྱོད་པའམ་ལོག་པར་གཡེམ་པའི་
གཉེན་པོ་བསྟེན་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། ལོག་གཡེམ་གྱི་ཉེས་པ་སྤོང་བ་ལ།
གཞན་གྱི་ཆུང་མ་མི་བཟླ་ཞེས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཆུང་
མར་ཆགས་པའི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་བཟླ་ཞིང་། གཡ་
ཏེ་མཐོང་ན་ཡང་རང་རང་གི་ན་ཆོད་དང་མཐུན་པར་བཟླ་བ་སྟེ། རང་ལས་
ཀན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་ཡི་འདུ་ཤེས་འཛོག་པ་དང་། གཞོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱ་
མའི་འདུ་ཤེས་དང་། ན་མཉམ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱི་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་
བགྱི་བ་དང་། བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་དགའ་ཉེད་བསམ་སྒྲོ་ལས་ཆགས་
པའི་བསམ་སྒྲོ་མི་ཡོང་ཞེས་དང་། གཡ་ཏེ་ད་དུང་ཆགས་པར་གྱུར་ན། ས་
རོལ་པོའི་ལུས་དེ་མི་གཙང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་བསམ་པར་བྱ་ཞེས་
གསུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་རྟེན་བྱ་དཔེ་ཅིག་གིས་
སྤྱེས་པ་གཞན་ལ་འང་དེ་བཞིན་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་
མི་བཟླ་ཞིང་། བཟླས་ནས་མཐོང་ན་ཡང་རང་གི་ན་ཆོད་དང་བསྐྱུན་ནས་པ་
དང་། བྱ་དང་། གཅེན་པོའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཆགས་པར་མི་བྱ་ཞེས་དང་།
གཡ་ཏེ་ཆགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། སྤང་པོ་མི་གཙང་བའི་རྩ་འདུས་པའི་
གོང་བྱ་ལྟ་བུར་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཆགས་པར་མི་བགྱི་བར་བྱ་དགོས་
ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཡོ་བའི་སེམས་ནི་ཐོས་མཚུངས་བྱ་ལྟ་བུར། །
 གཏེར་བཞིན་སློག་དང་འདྲ་བར་བསྐྱང་བཟུང་སྟེ། །
 གདུག་པ་དུག་དང་མཆོན་དང་དག་པོ་དང་། །
 མེ་བཞིན་འདོད་པའི་བདེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་འདོད་པའམ་ཆགས་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་
 གཡོ་བ་སྐྱང་བའི་ཚུལ་ནི། ང་རང་ཆོས་ཐོས་པ་མི་བརྗེད་པར་སྐྱང་བ་བཞིན་
 བསྐྱང་དགོས་པ་སྟེ། ཐོས་མཚུངས་ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་བྱ་ཚུང་ཚུང་རྟག་
 ཏུ་བསྐྱང་དགོས་པ་བཞིན། བྱ་ད་ལྟ་ཞེད་མ་ཆེ་བར་རྟག་ཏུ་བསྐྱང་དགོས་པ་
 བཞིན་བསྐྱང་དགོས། ཡང་ན་གཏེར་བཞིན་དུ་བསྐྱང་དགོས་ལ། ཡང་ན་རང་
 གི་སློག་བཞིན་དུ་བསྐྱས་ནས་སློག་བསྐྱང་བ་བཞིན་བསྐྱང་དགོས་ཞེས་
 གསུངས།

དེ་ལྟར་མ་བསྐྱང་བར་སེམས་བག་མེད་མི་དགོ་བ་སློག་པའི་སེམས་
 སྐྱེས་ན། སེམས་ལ་མ་འབྱེན་པའི་ཐུལ་གདུག་པའི་དུག་དང་འདྲ་བར་ཐར་
 པའི་སློག་གཅོད་པའི་མཆོན་རྟོན་དང་འདྲ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རང་གི་ལུས་
 སློག་འཛོམས་པའི་དག་པོ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཐར་པའི་དགོ་ཅ་བསྐྱེད་པའི་མེ་
 དང་འདྲ་བ་སྟེ། མེ་བཞིན་དུ་རང་སྐྱང་བར་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་
 སེམས་མ་ཆགས་པར་ཡིད་འབྱུང་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སྐྱེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ཆགས་

པའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་འབྲུལ་སྤྱད་པ་གཉིས་སུ་སྤྱང་སྟེ། མདོར་ན་ང་རང་
ཆོས་ནམ་རྒྱུན་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། མ་གྱིན་པར་ལེན་པ། འདོད་པས་ལོག་
པར་གཡེམ་པ་པལ་མོ་ཆེ་གཟུགས་སྐྱ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་བུར་ཆགས་པ་དང་།
གཙོ་བོ་པ་རོལ་པའི་དགའ་ལ་ཁོང་ཁྱོས་ནས་དགའ་ལ་གཞོད་པ་སྐྱེལ་སྐྱབས་
ཐོག་མར་དགའ་བོ་དེས་རང་ངམ་རང་གི་གཉེན་ནམ་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་
ལྟ་བུར་གཞོད་པ་དང་། ཡང་ན་རང་གི་དགའ་བོ་ལ་པན་བཏགས་པའམ་པན་
གདགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་ངོས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ལས་གཙོ་བོ་
ནི་འདོད་པའི་གཟུགས་སྐྱ་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་ཆགས་པའི་
དབང་གིས་རྩྭ་ཁྲ་ཆང་མ་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན།

འདོད་པ་ནམས་ནི་སྤྱང་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །

རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་ཀིམ་པའི་འབྲས་འབྲར་གསུངས། །

ཞེས་པ་ལྟར་ཤིང་ཉོག་ཀིམ་པ་ནི་བྱེ་ངོས་ཏ་ཅང་མཛེས་ཤིང་། འབྲུལ་
དུ་རོ་མངར་མོ་འབྱེན་པ་ཞིག་ལ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཀིམ་
པའི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པ་རེད་ཅེས་སོ།།

དེ་དག་སྤང་བའི་དེ་ཡི་ལྟ་སྟོག་གིས། །

འཁོར་བའི་བཙོན་རྒྱར་འཛིག་ཏེན་འདི་དག་བཅིངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་ཆགས་པའི་
ལྟ་སྟོག་གིས་བཅིངས་ན། འཁོར་བའི་བཙོན་རྒྱར་འཛིག་ཏེན་འདི་དག་

བཅིངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་ཅིང་ཞེན་པའི་ཆགས་སྲིད་
 གྱི་ལྷགས་སློག་གིས་འཁོར་བའི་བཙོན་རྒྱར་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
 བཅིངས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཅུ་བ་མ་རིག་པ་ཡང་མ་
 རིག་པའི་ལས་བསགས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་མ་བཟུབ་ན་སྲིད་
 པར་འགྲོ་མི་བྱུང་ཅིང་། འཕྲུལ་གྱི་འཁོར་བ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་སྲིད་པའམ་
 འདོད་ཆགས་གྱིས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པས་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པ་
 ཡིན།

གང་དག་དབང་པོ་དྲུག་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི། །

རྟག་ཏུ་མི་བརྟན་གཡོ་དང་གང་དག་ཅིག །

གཡུལ་ངོར་དག་ཆོགས་ལས་རྒྱལ་དེ་དག་ལས། །

མཁས་རྣམས་དང་པོ་དཔའ་རབ་ལགས་པར་འཆོལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱེ་བོ་གང་དག་དབང་པོ་དྲུག་གིས་འདོད་
 པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པར་མི་བྱེད་པར་དེ་ལས་
 སེམས་ཐག་བསྐྱངས་ནས་མི་བརྟན་པར་གཡོ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་མི་
 གནས་པར་དེ་ལས་པར་ཐག་བསྐྱངས་པ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། མདོར་ན་འདོད་
 པའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་རྟོག་གིས་འཕྲོ་བ་དེ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞིག་དང་། ཡང་གང་དག་
 ཅིག་གཡུལ་ངོར་དག་ཆོགས་ལས་རྒྱལ་བ་གཅིག་བཅས་གཉིས་ལས།
 མཁས་རྣམས་དང་པོ་དཔའ་རབ་ལགས་པར་འཆོལ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་

དག་པོའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་དཔའ་བོ་ཞེས་མི་བརྗོད་ཅིང་། རང་གཞན་
བྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་སྤྱིད་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་བའི་འདོད་
པའི་ཡུལ་གཡེང་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དེ་ནི་དཔའ་བོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།།

བྱུང་མེད་གཞོན་ནུའི་ལུས་ནི་ལོགས་ཤིག་ཏུ།

དིང་བ་དང་སྒྲོད་གྲུ་དོད་པ་དང་།

མི་གཙང་ཀུན་སྒྲོད་འབྲ་བ་དགང་དཀའ་དང་།

པགས་པས་གཡོགས་པར་རྒྱན་ཡང་ལོགས་ཤིག་གཟིགས།

ཞེས་སྐྱེས་པ་ཞིག་གིས་ཆགས་པའི་ཡུལ་བྱུང་མེད་ལྟ་བུར་བྱུང་མེད་
གཞོན་ནུའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་གོས་དང་བྱགས་པ་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པོ་ཡོད་
པ་དེ་དག་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གཞན་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་དག་ལོགས་སུ་བྱེ་
ནས། བྱུང་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྒྲོད་ལུགས་ངོ་མ་རྩི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལུས་ནི་
ལོགས་ཤིག་ཏུ་དིང་བ་དང་། སྒྲོད་གྲུ་དོད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ཀུན་ཀྱི་སྒྲོད་
དང་འབྲ་བ་དང་། དགང་དཀའ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཆོམ་དཀའ་བ་དང་། ལུས་གསོ་
དཀའ་བ་ལྟ་བུར་འགྲོ་གི་མེད་དམ་སྟུམ། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཡི་པགས་པའི་ཁ་དོག་
དང་། རིག་བྱ་འཇམ་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་འོག་ཏུ་ཤེད་དང་། རྒྱས་པ་དང་། ཐྱག་
དང་། རྩ་མེར་དང་། མདོར་ན་རུས་པ་དང་རྒྱང་བཅས་ནི། སྒྲོད་འབྲུག་དང་།
དབྱུ་མ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ངང་རྩལ་
ལ་པར་བལྟས་ནས་སྤྱིང་བོ་ཅི་ཞིག་འདུག་བསམ་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་བྱུང་མེད་ཅིག་གི་ངོས་ནས་ཕོ་གཞོན་གཞོན་ཅུ་ཞིག་གི་
ལུས་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་དང་། དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་དང་། སྐྱོ་ངོས་གཙང་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་འདྲིའི་ངོས་གཙང་བ་དེ་དག་ལོགས་ཤིག་ཏུ་
སྤྲེལ། བྱེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྤྲོད་ལུགས་ངོ་མ་པར་བཙལ་ན་མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་
པ་ཡིན་པ་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཡོད་པས། དེ་འདྲིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་
བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གཙོ་བོ་འབྲིག་པའི་འདོད་
ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་རྒྱུ་དུ་གཏོང་བས་བྱེད་དགོས་ཞེས་
གསུངས་པའོ། ། དེ་ཡང་།

རི་ལྟར་མཛེ་ཅན་སྤྱིན་བྱས་ཉན་པ་ནི། །

བདེ་བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀྱན་བསྟེན་ཀྱང་། །

ཞི་བར་མི་འགྱུར་དེ་དང་འདྲ་བར་ནི། །

འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའང་མཁྱེན་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོས་མེས་ཆིག་མེས་གཏུགས་ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར་བ་སྤྲུག་གི་ནད་ལྟ་བུས་ཏ་ཅང་མི་བདེ་བ་ཡོད་པའི་སྐབས་མེ་
ལ་གཏུགས་ན་རྒྱུ་ཅད་པན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས། བདེ་བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀྱན་
བསྟེན་ཀྱང་། །ཞི་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོས་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་
ཡོང་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་བསྟེན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། འདོད་པ་བསྟེན་པ་ཁོ་ནས་
ཡིད་ཆེས་མི་བྱུང་ཅིང་། འདོད་པའི་ལོངས་སྤྲོད་སོགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་

ཆོག་ཤེས་ནང་ནས་བསྟེན་པ་དང་། ཆོམ་པ་ནང་ནས་སྐྱབ་དགོས་པ་ལས།
དངོས་པོ་དེ་ཉིད་བསྐྱབས་ཤིང་བསགས་པའི་སྟེང་ནས་འགྲིགས་སོང་ཞེས་
ཡིད་ཆོམ་པ་ཞིག་དང་། སྒར་མེད་འབྲལ་སེལ་ལ་བསྟོས་ནས་བྱ་ལོ་མ་པ་བྱུང་
བའི་སྐྱབས་ད་ཆ་འགྲིགས་སོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་གའི་ངང་ལ་ཟུ་མ་བྱུད་
ནས་བྱིན་ན་དེའི་སྟེང་ལ་སྟོན་མ་ཞིག་དང་། དེའི་ཐོག་ལ་སྟོན་མ་ཞིག་བཅས་
ཡིད་གཏིང་ནས་ཆོམ་པ་ཞིག་ཏུ་ལམ་ཡོང་མི་བྱུང་། དེས་ན་འཁྲིག་པའི་འདོད་
པ་དང་། དབང་ཐང་གི་འདོད་པ། རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྟོང་གི་འདོད་པ་སོགས་
འདོད་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་འདོད་པ་དེ་བསྟེན་ནས་དོན་འགྲུབ་པའི་སྟོན་ནས་
ཡིད་ཆོམ་པ་ཞིག་ཡོང་མི་བྱུང་པ་གསལ་པོ་ཡིན། དེས་ན། རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་
བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་བ་ལས།

གཡམ་པ་སྐྱབས་ན་བདེར་འགྱུར་བ། །

དེ་བས་གཡམ་པ་མེད་པ་བདེ། །

ཞེས་གཡམ་པ་ནི་བ་སྐྱབ་གི་ནད་ཡིན་ལ། བ་སྐྱབ་ལང་སྐྱབས་འཕུར་
འཕུར་བཏང་ན་ཏུ་ཅང་སྦྱིད་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་ཀྱང་གཡམ་པ་མེད་ན་
ལེགས་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ལྡན་ཞིག་གིས་འདོད་པ་བསྟེན་ན་ཡིད་
ཆོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལས་འདོད་པ་མེད་ན་དགའ་བ་དང་། དེ་ལས་
བདེ་བ་དང་བག་སེབས་པ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

དོན་དམ་གཞིགས་པར་བགྱི་སྤྱད་དངོས་ཆུངས་ལ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་ཞེས་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ལའང་སྐྱར་ཆོག་གི་མེད་དམ་སྟུམ། དེ་ལྟར་སྐྱར་ན་བོད་གི་
 གཉེན་པོ་བསྟེན་ལུགས་དེ་དག་འབྲེལ་གྱི་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་རགས་
 པ་མངོན་གྱུར་བ་བྱེད་ཀྱིས་གཞོན་པ་སྟེ། འདིས་བྱེད་ཀྱིས་གཞོན་པའི་སྟོ་
 ནས་བསུན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་
 སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་དགོས་ཤིང་། ཆགས་སྤང་གི་ས་བོན་བག་ལ་ཉལ་
 བའི་ས་བོན་སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་པས་ན། དོན་དམ་གཟིགས་
 པར་བཀྱི་སྤང་དངོས་རྣམས་ལ། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྟོང་གྱི་འབྲེལ་
 སེལ་གྱི་སྤང་ཚུལ་ཙམ་མིན་པར་དེའི་དོན་དམ་པའམ་དེའི་གནས་ལུགས་ལ་
 དཔྱད་པའི་སྟོ་ནས་དེའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡིན་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་པར་
 དཔྱད་དགོས། དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 དཔྱད་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་མ་ཆིམ་པར་དེའི་སྟོང་
 ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དཔྱད་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་གོམས་པར་མངོན་
 ཅིག་ཅེས་སོ།

འདིའི་དོན་དམ་ཞེས་པ་ནི་ང་རང་ཆོ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་
 བདེན་རྟེན་གྱི་ཤུག་ལྟ་བུ་འབྱེད་དགོས་བྱུང་ནའང་། རྟེན་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་
 འདྲ་ཆགས་དེ་རིགས་མིན་པར་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ངོ་མ་གང་ཞིག་
 ཡིན་མིན་ཅད་གཅོད་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འདི་འདྲར་སྐྱར་ན་ཡང་ཡག་

པོ་མེད་དམ་སྟུམ།

མདོར་ན་ང་རང་ཆོར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྦྱེས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་།
 འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྦྱེས་སྐབས་རང་ལ་གཞོད་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་
 ཐོག་ནས་ཆགས་སྤང་དྲུག་སྤང་བ་མིན་པར་རང་གི་སྤྱི་ཆ་ཤས་སུ་རང་གི་
 རང་གིས་སྦྱེས་ཤིང་། སྦྱེས་པ་དེ་ཆགས་པའི་གཞན་དབང་དུ་བཏང་ནས་
 ཆགས་པའི་འདོད་པ་དེ་གྲུབ་སྐབས་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། ཁོང་
 ཁྱིའི་གཞན་དབང་དུ་བཏང་ནས་པ་རོལ་པོར་གཞོད་པ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན་ཡིད་
 ཆེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ནི་ཚོངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན། ཆགས་
 སྤང་གི་དབང་གིས་སྤྲུགས་རྒྱུ་རིང་པོར་རང་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གང་
 ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་དེ་དག་མ་ཤེས་པར་འབྲལ་གྱི་ཡིད་ཆེས་པ་ཅམ་གྱི་
 ཐོག་ནས་ཆགས་སྤང་དྲུག་སྤངས་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཆགས་སྤང་
 གིས་འབྲལ་སྤྲུགས་ལ་ཕན་གཞོད་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་མ་ཤེས་པའི་དབང་
 གིས་བྱུང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོར་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་སྦྱེ་
 སྐབས། དེས་འབྲལ་གྱི་ཡིད་ཆེས་པ་ཅམ་ལ་ཆམ་བཞག་པར་སྤྲུགས་རྒྱུ་
 རིང་པོར་རང་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གང་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་ཞིབ་ཆགས་
 དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་རྩད་གཅོད་བྱེད་དགོས།

ང་ཆོས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆང་མ་འདི་ལྟར་དུ་
 འགྲོ་བ་ལས་བཀའ་བཏང་ནས་འགྲོ་རྒྱ་ཞིག་མིན། དོན་དམ་གཟིགས་པར་

བཅུ་སྒྲུབ་ཅེས་ང་རང་ཆོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གི་གནད་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེས་
འབྲུལ་དང་སྤྱགས་སུ་ཕན་གཞིད་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དབྱུང་བ་ཞིབ་
མོར་བྱས་ཏེ་སྤྱགས་ལ་ཕན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས།
ཕན་དང་བདེ་བ་རྣམས་བྱ་སྟེ། །

ཞེས་འབྲུལ་དུ་ཕན་ཞིང་སྤྱགས་ལ་འང་བདེ་བ་སྟེ། འབྲུལ་སྤྱགས་
གཉིས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཡིན་ན་བྱ་རུང་ལ་མི་ཆོག་པའི་སྐད་ཆ་མེད།
དེ་ཡང་མི་ཕན་མི་བྱའོ། །

ཞེས་འབྲུལ་དུ་ཡིད་ཆེ་མ་པའི་བདེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། སྤྱགས་ལ་མི་
ཕན་པ་ཞིག་ཡིན་ཆེ་བྱེད་མི་ཆོག་པར་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་
ནས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས། ང་རང་ཆོའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོལ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་
ཡང་། དེ་དག་ལ་འབྲུལ་སྤྱགས་ཀྱི་དོན་དམ་སྟེ་འབྲུལ་སྤྱགས་ཀྱི་ཕན་གཞིད་
གང་ཞིག་ཡོད་མེད་དེ་དག་རྒྱལ་པོ་ལ་གསུང་གི་ཡོད་པས་གཟིགས་དགོས་
ཞེས་དང་། གཟིགས་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གནད་དགོས་ལ། མདོར་ན་ཉམས་
ཞིབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ང་རང་ཆོས་སྦྱིར་བཏང་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལས་ཀ་གཅིག་སྤར་
ཆ་བཞག་ཀྱང་། ཉམས་ཞིབ་དང་དབྱུང་བ་ཞིབ་ཆགས་བྱས་ཏེ་འཆར་གཞི་
བཀོད། བསམ་འཆར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་
ང་རང་ཆོ་སྤྱགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་བདེ་ནས་བདེ་བར་

འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ཉམས་ཞིབ་དང་། སན་གཞོན་གང་ཞིག་འདུག་གམ་བསམ་
སྒོ་བཏང་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ལས། མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པར་གྱ་ཚེ་མ་ངང་ནས་
སྤྱན་ན་མི་འགྲིགས་པས།

ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བབྱེད་པ་དེ་གོམས་མཛོད། །

དེ་དང་འབྲ་བར་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། །

ཚོས་གཞན་འགའ་ཡང་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཐོག་
ནས་དཔྱད་ཅིང་། མདོར་ན་ཆོད་མའི་བར་དུ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་བར་དུ་
མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་བཅས་ཆོད་འབྲས་བཤའ་པའི་སྐབས་བར་དུ་ཆོད་པའི་
འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ནི། མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་རྣམས་ཆོད་མའམ་སྤྱན་ཅི་
མ་ལོག་པ་དང་། ཡང་དག་ཅིང་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་
གནས་སྐབས་ཀྱི་མདོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད།
སྤྱན་ཅི་ལོག་གམ་མ་རིག་པའི་སྒོ་ནི་རྒྱ་ཡི་ཀུན་སྒྲོང་མ་རིག་པ་དང་། དུས་ཀྱི་
ཀུན་སྒྲོང་ལས་འབྲས་ལ་ཚླངས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚླངས་
པའི་མ་རིག་པས་རྒྱ་ཡི་ཀུན་སྒྲོང་དང་། ལས་འབྲས་ལ་ཚླངས་པའི་མ་རིག་
པས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚླངས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་པར་དགེ་
སྤྲིག་གི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་སྤྱན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པའི་

སྒྲིབ་པ་དེས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བསགས་ཀྱི་ཡོད་པས། དེ་
ཐམས་ཅད་ཆད་མའི་ལྷོག་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་ཡི་འབྲས་བུ་སྤྲེལ་ས་
ཡོང་གི་ཡོད་པས།

དེ་དང་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། །

ཆོས་གཞན་འགའ་ཡང་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་ན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་
ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་མེད། རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་ཡོང་བ་དང་། ང་རང་ཆོར་པན་དང་
གཞོད་པའི་རིགས་གང་དག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རྣམས་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་
རྣམ་དཔྱེད་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལས་
ལྷག་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྤྲེལ་བུ་རིགས་གཟུགས་ཐོས་དང་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་། །

ཤེས་དང་ཚུལ་བློམས་བྲལ་བ་བཀྱར་མ་ལགས། །

དེ་ལྟས་གང་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་གཉིས་ལྡན། །

དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་བྲལ་ཡང་མཆོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྲེལ་བུ་གང་ཞིག་རིགས་དང་གཟུགས་
བཟང་ཞིང་། སྤྱིར་བཏང་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་རབ་དང་ཚུལ་
བློམས་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི་བཀྱར་བར་འོས་པ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ལྟས་ཏེ་

རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུ་ན་སྤྱིས་བྱ་གང་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་བྲལ་ཡང་མཆོད་པའི་གནས་རེད་
ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་གོང་དུ་རིགས་གཟུགས་ཐོས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་ཐོས་པ་
དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་སྤྱེད་གོས་ཤིང་། ཐོས་པ་དང་ལྡན་ན་ཡང་
ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ཞེས་པ་ཞིག་གོ་ཡོང་གི་འདུག་པས་ན་རྒྱན་ང་རང་ཆོར་
ཐོས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གཞན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཁོ་ན་ལས། ཐོས་
ནས་ཤེས་པ་དེར་རང་གིས་དབྱུད་ནས་ཡང་ཡང་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཐོག་མཐའ་མ་ལས།

རི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས། །

ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཚུལ་བཞིན་རབ་བརྟགས་ནས། །

བསམ་བྱའི་གནས་ལ་བསམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །

ནམ་དཔྱེད་སྒོ་ཡིས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པར་ཤོག། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་དཔྱེད་ཅེས་པ་
དེ་ཡིན། ཐོས་པའི་དོན་དེར་ཡང་ཡང་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་དང་། དབྱུད་ནས་
རང་སྟོབས་ཀྱི་ངེས་པ་ཐོབ་ནས་དེ་ལས་འགྲོ་ས་མེད། འདི་རེད་བསམ་ནས་
ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ།
དེ་ནི་དངོས་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

དཔུང་ནས་དཔུང་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་དེར་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་
བས་ཤེས་རབ་དེ་ལ་གསུང་གི་ཡོད།

དེས་ན་ང་རང་ཚོའི་ཐོས་པ་ནི། དཔེ་ཆར་ཆ་བཞག་ན། དཔེ་ཆ་ཏ་ཅང་
མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ཁྱོད་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་ངེས་པ་
ཉིད་པ་མེད་སྟབས། ལུང་བྲངས་ནས་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་རྒྱ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་
ལྷག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་རྒྱ་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ལུང་ཅ་མ་ལ་རེ་ནས་
ཕྱིན་ན་དེ་ནི་པལ་ཆེར་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུའི་སྟངས་དུ་བསྐྱད་པ་ལས།
བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟངས་ལ་སྟེབས་མི་འདུག་སྟུང་། དེར་བརྟེན་ཐོས་
པ་ནི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཁོ་ནའི་སྟངས་དུ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་དེ་ཅ་མ་ཞིག་
ཡོད་ན་ཡང་། སོ་སོའི་བསམ་བས་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པ་དང་
གཅིག་ཤེས་རབ་དང་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་
མེད་ན། དེ་ནི་བསྐྱགས་པར་འོས་པ་ཞིག་མིན་ལ། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་
པའི་ཐོག་ལ་བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་བཅས། མཁས་པས་བཙུན་པ་མ་
ཆུང་། །བཙུན་པས་མཁས་པ་མ་ཆུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། ཡོན་ཏན་
གཞན་མེད་ཀྱང་དངོས་གནས་བཀྱར་བར་འོས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས། དེ་
ཡང་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་སྟོན་ལམ་ལས།

བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་བྱུང་བའོ། །

བྱུང་ཀྱང་ཉམས་པར་བྱུང་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །

སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །

ཕན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག། །

ཅེས་ངེས་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན། དེ་རིང་འདིར་ང་རང་ཚོ་གཙོ་བོ་རྒྱ་
རིགས་ཚོས་གྲོགས་ཚོར་བཀའ་ཚོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་ཏུ་སྤར་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་ཟུས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕལ་ཆེར་བོད་གངས་
ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་ས་སུ་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་
བ་དང་། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་ལ་བོད་ལས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་ཀྱི་གོང་རོལ་
ནས་ནང་ཆོས་དར་འཕེལ་བྱུང་ཡོད། ངས་ནམ་རྒྱུན་ཏྲག་པར་འདི་ལྟར་ཤོད་
ཀྱི་ཡོད། དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་རིགས་ཁྲིད་རང་རྣམས་
བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་སློབ་བྱ་ཀན་པ་ཆགས་ཡོད། མདོར་ན་སྤར་ནས་རྒྱ་
ནག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་ཟུས་ཡིན་པ་བར་སྐབས་ཉམས་གཏུང་དུ་
སོང་བ་ད་ཆ་གཞི་ནས་སྤར་གསོ་ཡོང་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན།

ཁྲིད་རང་ཚོ་ཐའེ་ཕན་ནང་རང་དབང་དང་མང་གཙོ་ཡིན་སྟབས་གོ་
སྐབས་ཏ་ཅང་བཟང་བ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁྲིད་རང་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་མེས་ཀྱི་
གཅེས་ནོར་བདག་པོ་རྒྱལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མཆན་ལྟན་པ་དང་། བྱ་བ་ཏ་ཅང་ཡག་
པོ་ཞིག་ཡིན། ལུང་པ་འབྲེམ་ནས་ཡོད་པའི་བྱིར་སྤོད་རྒྱ་མི་ཕ་མེས་ནས་
ནང་པ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེང་སྐབས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་གསར་པ་
སླེབས་ཀྱི་འདུག དེ་བཞིན་སྐམ་ས་ཆེན་པོའི་ནང་ཆ་བཞག་ན། རང་དབང་དེ་

ཅམ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་ཆོས་འདྲ་མིན་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྒོས་ནང་པ་
སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་ཤུགས་རྩེ་ཆར་འགྲོ་བ་ཞིག་ཆགས་
འདུག དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲར་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་པ་མེས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་བཞིན་
པ་དེར་བསྐྱར་དུ་བདག་པོ་བརྒྱབ་པ་དང་། སྒྲར་གསོ་བྱས་པ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད།

དེ་མིན་རྒྱབ་སྤྱོད་གས་སུ་པ་མེས་ནས་ནང་ཆོས་མེད་པའི་ལུང་པའི་ནང་
དུའང་དེར་སྐྱབས་ནང་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་
མི་ས་ཡ་དང་བྱེ་བ་མང་པོའི་ནང་འགའ་ཤས་ཁམས་དང་མོས་པར་ནང་ཆོས་
རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལ་འཕྲོད་པ་དང་རན་པ་ཏན་ཏན་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་
ཐོག་ནས་རྒྱབ་སྤྱོད་གས་ལུང་པའི་ནང་ནས་ནང་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ཤིང་། དོ་
སྣང་བྱས་པ་ཅམ་དུ་མ་བཟད་པའི་དངོས་གནས་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་ཉམས་
སྤྱོད་ཡང་གང་འཆམས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ངས་ངོ་ཤེས་པའི་ནང་ཁ་ཤས་ཡོད།
བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་ལག་རྩེས་ལ་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་གི་སྒོར། ཡང་ན་ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དང་
འབྲེལ་བའི་ཉམས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་གང་འཆམས་བྱུང་སྟེ། འདི་དངོས་གནས་ལག་
ཐག་ཆོད་འདུག་བསམ་པ་དེ་འདྲ་རེ་བྱུང་ཡོང་གི་འདུག སྐབས་རེ་ངས་སྒྲ་མ་
ལས་སྒྲོ་བ་མ་ལྟག་པ་ཆགས་འདུག་ཅེས་བསྟོན་ར་ཡང་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་
འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་ཀྱང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་རང་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱལ་པའི་

ཆོས་འདི་ཕ་མེས་ཀྱི་ཆོས་མིན་པས་ཏ་ཅང་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་
ངས་ཉྱལ་པར་ཞོད་ཀྱི་ཡོད།

ངོས་ནས་ནང་ཆོས་བྱུང་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་གི་མེད་
ཅིང་། ནང་ཆོས་ཀྱི་ངོས་ནས་འཇམ་བྱུ་སྤྱིང་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་གང་
ཞེག་འདུག་འདིའི་ཐོག་ནས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་ལས། ནང་ཆོས་སྤེལ་བ་
དང་ནང་པ་མང་དུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་གི་མེད་ལ་བཟུང་ནས་
དགོས་པ་ཡང་མེད། དེར་བརྟེན་ནང་ཆོས་མ་དར་བའི་ལུང་པའི་ནང་ནས་ནང་
ཆོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་གཟབ་བྱས་ནས། རང་གི་ཁམས་
དང་མོས་པ་ལ་རན་མིན་ལ་བསམ་སྒྲོ་ནན་ཏན་བཏང་སྟེ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་
གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན། གཉིས་ནས་ནང་ཆོས་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་དང་
མོས་པའི་དབང་གིས་རན་པའི་ཐོག་ནས་ནང་ཆོས་བྱས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་
མེས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མུ་མཐུད་ནས་གུས་བཅི་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡང་གནད་འགག་ཆེན་
པོ་ཡིན།

དེ་ནས་ཞུ་བར་འདོད་པའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་ལ། དེང་སྐབས་སྤྱིར་
དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་གཅིག་བྱས་ཡིད་མ་ཆིམ་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བ་
འདྲ་མིན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་འཇམ་བྱུང་ཤར་བྱུང་གང་སར་ཡོང་བའི་
སྐབས། ང་རང་ཆོའི་ནམ་རྒྱན་ཀྱི་གསུང་སྟངས་ལྟར་བྱས་ན། ཆོས་གསར་པ་
རང་གི་རིག་བཟོ་འམ་ཉྱལ་བཟོ་བྱས་པ་དེ་འདྲའང་ཡོང་གི་ཡོད། ནང་ཆོས་

ཡིན་ཆེ་སྟོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་གནང་བ་ཞིག་དང་། རྒྱ་གར་
མཁས་པ་འདི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་རང་
ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་བཟོའམ་རིག་བཟོ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་དེར་སྐབས་ཡོང་གི་འདུག་
ཅིང་། འདི་ནི་ང་རང་གིས་ནང་ཆོས་དང་ཆོས་ལུགས་འདྲ་མིན་ནས་སྤྲོད་ཅུ་
རེ་སྤང་ནས་ང་རང་གིས་རྟོག་བཟོ་བྱས་པ་འདི་ཆོས་གསར་པ་ཡིན་ཞེས་ཁ་
གསལ་ཀྱིས་བརྗོད་ན་བྱུང་པར་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་མིན་པར་དོན་དངོས་
རྟོག་བཟོ་བྱས་ཏེ་འདྲ་མིན་བཟོས་པ་ཞིག་ལ། མིང་ལ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་
པ་འདི་ཆོས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག དེ་བཞིན་བོད་གངས་
ཅན་སྤྲོངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་ཡག་པོ་མེད།

སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཡང་སྒྲོས་བོད་གངས་ཅན་སྤྲོངས་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན། གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆངས་
ཐེག་ལྟར་ཐེན་ནས་དེའི་རྒྱ་ལས་མ་བཟུལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་ཏུ་ཅང་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་ཁ་སང་ཁྱས་པ་ལྟར་རྒྱ་ལ་བའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་
པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་གཞུང་བསྐངས་
ནས་འགོ་དགོས་པ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན།

ང་ཆོས་ཁྱེད་རང་ཆོ་རྒྱ་ཡི་ཆོས་གོགས་ཆོར་འགྲེལ་བ་འད་རྒྱག་
སྐབས་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐྱས་ཞེས་ངས་རྟག་པར་བའད་པ་ནི་ང་རང་ཆོ་རྒྱུ་མོང་
བ་ཆགས་ཡོད། སྤྲ་ལོ་འདིར་དགེ་སྦྱོང་མའི་སྟོན་རྒྱུ་སྒྲོར་ལ་ཆོགས་འདུ་

ཞིག་འཆོག་ས་པའི་སྐབས་སུ་ཐེ་མཚན་ནས་གནས་བརྟན་བསྐྱེས་པོ་ཞིག་
 ཐེབས་འདུག་པ་ཁོང་དང་ང་གཉིས་བྱུང་དུ་མཇུག་བཞུགས། གནས་བརྟན་ཞི་
 ཞིང་དུ་ལ་བ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག། བཀའ་མོལ་འཕྲོས་པར་ཁོང་གིས་རྩ་
 བཤེས་རབ་ཐུགས་རྒྱས་འདུག་ལ། ཁོང་རང་སྤྱར་རྒྱ་ནག་རི་བོ་ཅེ་ལྟར་
 བཞུགས་པ་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ཐེ་མཚན་ལ་
 གོས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་བྱུང་བས་ང་དད་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་སོང་།
 ཁོང་ལ་ང་ཆོ་མ་འོངས་པར་རྒྱ་ནག་རི་བོ་ཅེ་ལྟར་གནས་སྒྲོར་ལ་མཉམ་དུ་
 འགྲོ་གི་ཡིན། གནས་སྒྲོར་ལ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ངས་བོད་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 རྩ་བཤེས་རབ་འདོན་གྱི་ཡིན་ལ། ཁྱེད་རང་གིས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྟེང་ནས་རྩ་བ་
 ཤེས་རབ་འདོན་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ང་གཉིས་སྐད་ཆ་བྱུང་།

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱར་ཡོད་ཉམས་པ་སོར་
 རུང་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱར་མེད་ལ་དོ་སྣང་གསར་པ་སྐྱེབས་ཏེ་ཉམས་ལེན་
 བྱེད་མཁན་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཡང་སྟོང་སྟོང་སྟོང་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱས།
 བསམ་སྟོང་ཡང་ཡང་བཏང་ནས་བྱེད་རྒྱ་ནི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་
 ཡིན་པ་དེ་ཡང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།

དེ་ཕྱིར་གྱེ་གྱེ་སྟོ་གྲོས་འདུན་ལྟན་དག །

ནམ་དག་རིགས་པས་སྟོ་གྲོས་མིག་སྟོངས་ལ། །

པས་གྱེ་རྒྱལ་བས་བསྟོད་པར་མི་བྱས་པའི། །

བསྟན་པའི་གནད་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཆོལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། དབྱང་པ་བྱས་
ཞིང་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་གཞི་དང་།
ལམ་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་རྣམས་ཞེས་ནས་ངེས་པ་ཐོབ་
པའི་ཐོག་ནས་དད་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱང་ན་བརྟན་པོ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྣམ་
དབྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབྱང་པ་བྱས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་རྣམས་རང་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་ཐོག་བསྐྱེལ་ནས་ཐོས་དོན་བསྐྱབ་ལ་གཞིལ་རྒྱ་ནི་གནད་འགག་
ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱེས་རབས་ལས།

ཐོས་པའི་རྗེས་འདྲུག་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད། །

སྐྱེ་བའི་རྗེང་ལས་ཆེགས་ཚུང་ཐར་བར་འགྱུར། །

ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་ལ། ཕྱིས་སུ་
གྲང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་མ་ལས།

མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཅུལ་བས་མཁས། །

ཐོས་དོན་ངེ་བཞིན་རྒྱད་ལ་སྦྱར་བས་བཅུན། །

ཀུན་གྲང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྡེ་བས་བཟང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པ་ཞིག་
དགོས་པ་ཡིན། འོ་ན་བཅུན་པ་དང་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དག་འདུན་གྲུབ་པས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ལ་ཕན་པོ་

ཡོད། དེ་ཡང་ཤར་གངས་རི་མ་ལས།

དོན་དེ་ལྟར་གོ་བའི་ནལ་འབྱུང་ང་། །

སྤྱིར་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་བཀའ་ངེན་བསམ། །

སྒོས་ཆོས་མཛད་ཡོངས་ལ་དག་སྒྲུང་སྦྱོངས། །

དག་ནང་ན་འདུག་པའི་ཉོན་མོངས་འདུལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ཁོང་རང་གིས་ཉམས་བཞེས་གང་ཞིག་
གནང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ལུས་ཅན་ཀུན་ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
བཀའ་ངེན་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ཆོན་ནས་སྒྲོས་སུ་ཆོས་བྱེད་མཁན་
གྲུབ་མཐའ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ཆང་མར་དག་སྒྲུང་སྦྱང་གནང་གི་ཡོད། སངས་
རྒྱུས་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ཆོས་པ་ཞིག་དང་། དེའི་ནང་ཆོན་
ནས་དག་སྒྲོམ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་དངོས་གནས་ཁ་གཏད་གཙུག་པ་
རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་དག་རུ་བལྟས་ནས་ཉོན་མོངས་
འདུལ་གྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ང་རང་ཆོ་སངས་རྒྱུས་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཆོས་
པ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཅ་བ་རྒྱུད་མ་དུལ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་
ཤིང་། དེ་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་
པ་ཡིན། དེ་འབྲའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མནར་ཚུལ་ལ་བསམ་སྒྲོལ་གཏོང་སྐབས།

རང་གཞན་རོགས་གསུམ་གང་དུ་བལྟས་ཀྱང་། ལྟལ་མཆོག་བདུན་པ་ཆེན་
པོས་གསུངས་པ་བཞིན། ཕྱི་རི་རྣམ་འགྱུར་འཁོར་གྲོགས་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་ཏེ་
ཅང་གི་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། མདོར་ན་དོན་དོ་མའི་ཆ་ལ།

སྤྱག་གི་མི་ཆེ་བསྐྱེལ་བ་མཉམ་སྦྱོང་དུ་འདུག་པ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་ན་བཀྲ་མི་ཤེས་པའི་ངང་ནས་འགོ་

མཁན་ཤ་སྟག་ཆགས་ཡོད། དེས་ན། སྦྱོད་འཇུག་ལས།

འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །

དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །

འཇིག་རྟེན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཇི་སྟེད་པ། །

དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །

མང་དུ་བཤམ་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །

བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །

ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཇུག་པ། །

འདི་གཉིས་གྱི་ནི་བྱུང་བར་སྟོས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གཞན་རོགས་གསུམ་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་།

ཁ་འཐབ་འདི་ལས་མེད་སྟབས་བསམ་སྟོབྱ་ཆེ་ས་ནས་བཏང་ན། རང་གཅིག་

དུ་ཉོན་མོངས་པས་མནར་ཆུ་ལ་བསམ་ནས་དེ་ལས་གྲོལ་འདོད་ཀྱི་སྟོབྱ་གཅིག་

དུ་བསམ་སྟོབྱ་མི་གཏོང་བར། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངང་

ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས། ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དང་། པན་བདེ་
སྐྱབ་པའི་སྒྲོར་བ་བརྩམས་པ་ཞིག་བྱ་གི་ཡིན་ན། དེ་ནས་བརྩུང་དངོས་གནས་
སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གོང་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ནས་གསུངས་
པ་བཞིན། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྒོས། འཕྲལ་དུ་ང་རང་ཆོ་སྤྱད་པ་འཁོར་བར་གནས་པའི་
རིང་ལའང་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པ་དང་། བཟ་ཤིས་པའི་གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་ཡིན་
ཡང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་རེད་ཅེས་གསུངས།

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞི་བ་སྤྱོད་པ་གཅིག་པ་ལ་ལྷུང་ནས་བརྩུང་ང་
རང་ཆོ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ལ་བཟ་མི་ཤིས་པའི་གནས་ཚུལ་སྐྱབ་
ཆག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མདོར་
ན་ཡ་གོའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ནས་སྤྱིད་པ་འཁོར་
བའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ཤིང་། ཅུང་ཟད་ལེགས་པའི་ཆ་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པ་དང་།
ལེགས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་གཞན་
གཅེས་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཞི་བ་སྤྱོད་པ་གཅིག་པ་ལ་ལྷུང་བ་ནས་
བཟ་མི་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་ལས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་
གསུངས་སོ།།

མདོར་ན། སྒོན་སྒོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་ང་རང་ཆོ་ཆང་མ་ང་

སྒྲིབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པ་ཞིག་དང་། ང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཉུང་ཙམ་ཞིག་དང་།
 སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་
 གཅིག་མཚུངས་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་ང་རང་ཆོ་ད་
 ལྟ་བུ་པར་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་གྱུར་པ་དེ་གང་གིས་བྱུང་ངམ་ཞེ་ན། སྟོན་པ་ཐུབ་
 པའི་དབང་པོས་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་གཟིགས་ནས་གཞན་
 གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་གཅེས་འཛིན་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་གཟིགས་
 ནས་རང་གཅེས་འཛིན་ཡལ་བར་དོར་བའི་དབང་གིས་སྟོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་
 ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱི་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པ་བྱུང་བ་ཡིན།

ང་རང་ཆོས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་སྟོ་སྤྱུག་ཏུ་
 བཅངས་ཤིང་། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དང་དུ་མི་ལེན་
 པའི་ཁར་གཞན་གཅེས་འཛིན་ནི་བྱུང་ཆུང་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཡང་
 སྟོང་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 བདེན་འཛིན་གཉིས་ནི་ཉིན་དང་མཚན་དུ་ང་རང་ཆོས་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་
 དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གཞི་སྤྱུག་ལྟ་བུར་འཛིན་ནས་དེ་གཉིས་ལ་སྐྱབས་དང་
 སྟོ་གཏད་བཅོལ་ནས་བསྐྱད་པའི་འབྲས་བུར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་ན་བསམ་
 པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་མ་བྱུང་ན་བསམ་པ་ཞིག་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡང་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཆུ་ཡི་གཉེར་མ་ལྟར་འཛད་རྒྱ་མེད་པ་དང་། བདེ་བ་
 བྱུང་ན་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གཏན་ཏུ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཕྲུལ་དུ་འང་བཀྲ་

མི་ཤེས་པ་ཤ་སྟག་ཡོང་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན།

ད་ལྟ་ང་རང་ཚོར་མིའི་རྣམ་དབྱེད་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་
སྐབས་སུ་ང་རང་ཚོས་སྒོ་གང་སར་བརྟག་དབྱད་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ན། དངོས་
གནས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
བདེན་འཛིན་གཉིས་ནི་ང་རང་ཚོ་ལྷན་ལ་སྦྱོར་མཁན་གྱི་དུག་ཅ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ལ། དུག་ཅ་དེ་ངོ་ཤེས་པ་བྱས་ནས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་
གྱི་གཉིན་པོར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེམས་
པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉིན་པོར་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེམས་པའི་ཐོག་ནས་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། །

བདེ་དང་མི་བདེ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་། །

བསྟོད་སྦྱད་ཅེས་བགྱི་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་པོ། །

བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་གྱི་
དབང་དུ་མི་གཏོང་བར། མདོར་ན་བཟང་ངན་དང་། བདེ་སྟག་དང་། རྟེན་མི་
རྟེན་དང་། བསྟོད་སྦྱད་བཅས་འཛིག་རྟེན་ཚོས་རྒྱད་རྣམས་མགོ་སྟོམས་
པའམ་རོ་སྟོམས་མཛོད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་

མཁའ་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབོད་ནས་རྟེན་པ་བྱུང་ན་དགའ་བ་དང་། མ་རྟེན་
ན་མི་དགའ་བ། བདེ་ན་དགའ་བ་དང་། མི་བདེ་ན་མི་དགའ་བ། སྙན་པའི་
གྲགས་པ་བྱུང་ན་དགའ་བ་དང་། མི་སྙན་པའི་གྲམ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་དང་།
གཞན་གྱིས་རང་ལ་བསྟོད་ན་དགའ་བ་དང་། སྤང་ན་མི་དགའ་བ་བཅས་
འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་གསུངས་ཤིང་། སྦྱིར་བཏང་རྟེན་པ་དང་བདེ་བ་
དགོས་ལ། སྙན་པ་དང་བསྟོད་པ་ཡང་དགོས་པ་ཡིན། སྙན་པ་ལ་སྙན་པའི་
འདུ་ཤེས་དང་། མི་སྙན་པ་ལ་མི་སྙན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོང་ནའང་། དེས་རྒྱུན་
བས་བསྟོད་ར་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་སེམས་ལ་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་པ་དང་། སྤང་ར་
ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཏ་ཅང་མི་དགའ་བ་བྱེད་པ། རྟེན་པ་བྱུང་ན་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་དང་།
རྟེན་པ་མ་བྱུང་ན་ཏ་ཅང་སྦྱག་པོ་བྱེད་པ་འདི་རོ་སྟོམས་པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན།

གང་བྱུང་གིས་ཆོག་ན་ཅིས་ཀྱང་བདེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ང་རང་ཆོའི་སེམས་ལ་ཏ་ཅང་འཕང་ཕྱང་
ཆེན་པོ་མེད་པ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་ནི་སྦྱིར་བཏང་ང་རང་ཆོ་བོད་པ་དང་
རྒྱབ་སྦྱོགས་པའི་མིའི་གཤེས་ཀ་གཉིས་བསྐྱར་ན། རྒྱབ་སྦྱོགས་པའི་མིའི་
གཤེས་ཀར་ཅུང་ཅམ་དགའ་པོ་བྱུང་ན་འཕག་འཆག་ལྟ་བུ་བརྒྱབ་ནས་ཏ་
ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཅུང་ཟད་སྦྱག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་ཡིད་ཤིན་
ཏུ་སྦྱག་ནས་སྟོད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག མ་གཞི་འཆོ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་བཟང་

པོ་ཡོད་སྐབས་དེ་ལྟར་ཡོང་སྤྱིང་པ་ཡིན།

ཡང་སྤྱག་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་རྒྱག་མཁན་རྣམས་ལ་ཡག་པ་བྱང་ཡང་
དེ་ཙམ་འཕག་འཆག་མི་རྒྱག་པ་དང་། སྤྱག་པ་ཞིག་བྱང་ཡང་ཡིད་ཉ་ཅང་
ཐུག་ཅིང་ཁུ་ཐུག་པ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད། མདོར་ན་ང་རང་ཆོར་དེ་བྱང་ན་
མི་ཆེ་དེ་ཉིད་སྤྱིང་པ་ཡོད། བཟང་པོ་ལ་བཟང་པོར་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་། ངན་པ་ལ་
ངན་པར་འདྲུ་ཤེས་ནས་ངན་པ་མི་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། བཟང་པོ་ཡོང་བར་
འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་བཟང་ངན་གྱི་སེམས་ལ་ཉ་ཅང་འཕང་
ཕུང་གི་རྣམ་ཏྲོག་ཆེན་པོ་བྱས་ན་མཐར་ཐུག་རང་ཉིད་མ་སྤྱིང་པ་ཡོང་གི་
ཡོད། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སེམས་ཉ་ཅང་འཕང་ཕུང་ཆེན་པོ་
མི་བྱེད་པར་སེམས་སྟོམས་པོ་བྱས་ནས་སྤྱིང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་
གསུང་གི་ཡོད།

ང་རང་ཆོའི་མི་ཆེའི་ནང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱག་ཉ་
ཅང་འཕང་ཕུང་ཆེན་པོ་བྱས་ཆོ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རེ་དོགས་ཀྱང་
ཉན་ཉན་མང་བ་ཡོད། རེ་དོགས་ལུ་གུ་བརྒྱད་ཅེས་པ་ལྟར་གྱི་རེ་དོགས་
གཅིག་མཐུག་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་རེ་
དོགས་མང་པོ་ཡོང་སྐབས་རང་བཞིན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་སྤྱངས་ཀྱང་
འཁྲབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་པལ་ཆེར་ཡོང་གི་ཡོད། ཁ་ནས་ཀྱང་མཛེས་ཆོས་ལྟ་
བུས་འཁྲབ་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱང་བའི་ཐ་མར་

རང་ཉིད་མ་སྐྱིད་པ། གཞན་གྱིས་ཆ་འཛོག་བརྒྱག་པ། རང་ཉིད་ཁྲམ་པ་
ཆགས་པ་བཅས་ཡག་པོ་མི་ཡོང་བ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་ང་རང་ཆོར་རེ་དོགས་ཡོང་ནའང་དེ་ཙམ་གྱིས་འཕང་ཕྱང་
ཆེན་པོ་མེད་པར། བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་སེལ་བ་ནི་ང་ཆོའི་ཐོབ་
ཐང་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱལ་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། ང་ཆོར་
རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཆོས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་
བཞིན་ཡོད། གནས་སྐབས་མངོན་དང་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་རྒྱ་འདི་ཡིན། ཡིན་ཡང་སེམས་ནང་ད་ལྟ་བཙོང་
པ་བཞིན་དོན་ཚུང་ཚུང་ཞིག་གི་སྟངས་སེམས་ལ་ཉ་ཅང་དགའ་སྤྱག་གི་
ཆོར་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་འཕང་ཕྱང་ཆེན་པོ་བྱས་ན། དེས་གཟུགས་
པོར་གཞོད་པ་མ་ཟད་མི་ཆེ་སྐྱིད་པ་གང་ཡང་མི་ཡོང་བས་ང་ཆོས་ཆེ་ས་ལ་
རིག་པ་བསྐྱེམས་པ་དང་། ཚུང་སའི་ཐོག་ལ་སེམས་སྟོམས་པོ་བྱས་ནས་སྟོང་
རྒྱ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན།

དཔེར་ན། ང་རང་གི་ཉམས་སྟོང་གི་ཐོག་ནས་བཤའ་ན། མི་ལ་སྐད་ཆ་
ཞོད་རྒྱ་དང་། ཡང་ན་ཆོས་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རང་ཉིད་གྱི་
སེམས་ནང་དེ་རིང་ངོ་སོ་ཉ་ཅང་ཐོན་པོ་ཞིག་དང་། ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་
བསམ་ནས་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ངས་དེ་རིང་ཞབས་

འདྲེན་ཞུས་མི་ཡོང་ངམ་བསམས་ནས་དོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ན། མཆོམས་
 རེ་ཡག་ཏུ་མ་ཕྱིན་པར་སྐྱུག་ཏུ་འགྲོ་གི་འདུག། རེ་དོགས་ཆེན་པོ་སླེབས་
 སྐབས་མཆོམས་རེ་ཅུང་ཟད་འབྲབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་
 སྐྱུག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་ཡག་པོ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལས་རང་ངོས་ནས་སྐྱད་
 ཆ་དང་། ཆོས་སོགས་གང་ཞིག་བཤེད་ཀྱང་བསམ་པ་རྣམ་དག་བྱས་ན་པན་
 ར་ཡང་དེས་པན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ངས་ཞབས་འདྲེན་ཞུས་མི་ཡོང་
 ངམ། འདི་བྱས་ན་ང་ལ་སྐྱད་གཤམས་མི་ཡོང་ངམ་བསམ་པའི་བསམ་སློའི་ཟུར་
 ལ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཤམ་ཆུང་དུ་བཅིས་ནས་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་
 རྟུགས་བརྒྱབ་ནས་དེ་གའི་ཐོག་ལ་ཕྱིན་ན་ཅུང་ཙམ་བསམ་སློའི་ནང་སྟོད་པ་
 ཡོང་གི་འདུག།

དགོ་བཤེས་དམ་བཅའ་འཛོག་མཁན་ནམ་རྒྱན་དཔེ་ཆ་ཏ་ཅང་ཡག་
 པོ་ཡོད་ཀྱང་། མཆོམས་རེ་ལམ་འགྲོ་དེ་ཙམ་མ་རྒྱགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད།
 དེ་ནི་དེ་རིང་ལམ་སྟོངས་དེ་ཙམ་མ་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པ་གཅིག་ལྟས་མི་
 འཕུས་པར་དེ་ལ་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་དགོ་བཤེས་དམ་བཅའ་འཛོག་
 མཁན་དེའི་སེམས་ནང་ཅུང་ཙམ་རེ་དོགས་ལྟགས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེས་ག་མ་
 འགྲིག་པ་དེ་པལ་ཆེར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད་སྟུག། བསམ་པ་རྣམ་དག་བྱས་
 རས་སྟོད་མཁན་དེ་པལ་ཆེར་གྲ་འགྲིག་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དུས་རྒྱུན་དཔེ་ཆ་ཏ་
 ཅང་ཡག་པོ་དངོས་གནས་གཞུང་ཁོག་ཏུ་ཆུད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། མཆོམས་

རེ་ཐོགས་མཁན་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག། དེར་གཞོན་པ་སྐྱེལ་མཁན་ནི་དགེ་
བཤེས་ལགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ལྟར་དེར་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རེ་
དོགས་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དེས་པལ་ཆེར་མགོ་འབྱར་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས།
དེས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་ག་མ་འགྲིག་པ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད།

ཁྱོད་ཀྱིས་བམ་ཟེ་དགེ་སྦྱོང་སྟངས་ནི། །

མགོན་དང་ཡབ་ཡུམ་སྐུ་སྐྱེས་དང་བཙུན་མོ་དང་། །

འཁོར་ཀྱི་སྦྱད་དུའང་སྒྲིག་པ་མི་བགྱི་སྟེ། །

དཔྱལ་བའི་རྣམ་སྤྲོད་སྐུ་འཁོར་འགའ་མ་མཆིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བམ་ཟེ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དང་།
སྟངས་སྦྱོང་། སྐུ་མགོན་དང་། དེ་བཞིན་ཡབ་ཡུམ་དག་དང་། སྐུ་སྐྱེས་དང་། བཙུན་མོ་
དང་། དེ་བཞིན་འཁོར་འབངས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱད་དུའང་སྒྲིག་པ་མི་བགྱི་སྟེ་སྒྲིག་
པ་བྱ་མི་འོས་ཤིང་། གང་ལགས་ཤེ་ན། དགོས་པ་གཞན་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཡང་།
ངོ་མོ་སྒྲིག་པའི་ལས་བྱས་ན་མཐའ་མ་འབྲས་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་དགོས་པ་
ལས། མི་གཞན་ལ་བགོ་བཤའ་རྒྱག་རྒྱ་མེད་ལ་བགོ་བཤའ་ཐེབས་རྒྱ་ཡང་
མེད། དཔྱལ་བའི་རྣམ་སྤྲོད་ཏེ་མི་དགེ་བ་སྦྱད་པའི་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རན་
འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དཔྱལ་བའི་རྣམ་སྤྲོད་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་སྦྱོང་དགོས་
པ་ལས་དེ་ནི་ངས་གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཁོ་ནའི་ཐོག་
ནས་ལ་དག་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། དཔྱལ་བའི་རྣམ་སྤྲོད་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་སྦྱོང་

རྒྱ་ལས་གཞན་གྱིས་བགོ་བཤའ་བརྒྱབ་ནས་སྐལ་བ་ལོད་རྒྱ་འགའ་ཡང་མ་
མཆིས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྤྱིག་པའི་ལས་རྣམས་སྤྱད་པ་འགའ་ཡང་ནི། །

དེ་ཡི་མོད་ལ་མཆོན་བཞིན་མི་གཅོད་ཀྱང་། །

འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ན་སྤྱིག་པ་ཡི། །

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ལགས་མཛོན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱིག་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲལ་དུ་ལུས་ལ་ནད་ན་
ཆ་ལྟ་བུ་མཆོན་བཞིན་ལུས་ལ་མི་གཅོད་ཀྱང་། མི་ཆེ་འདྲིར་དབེར་ན་སྤྱིག་
པའི་ལས་ལྷགས་ཆེན་པོ་མཐོང་ཆོས་ཕྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ཆེ་
སྤྱད་ལ་ཕྱོང་དགོས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་མིན་སྐྱེ་གནས་ཕྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་
དང་། ཡང་ན་ལན་གངས་གཞན་དུ་ཕྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་འབྲལ་དུ་མཆོན་
གྱིས་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་མ་བྱས་ཀྱང་། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ནས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་
པན་ཆད་ན་སྤྱིག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་མཛོན་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །

དྲི་མེད་ངོ་ཆ་ཤེས་དང་ཁྲིལ་ཡོད་དང་། །

ཤེས་རབ་ནོར་བདུན་ལགས་པར་བྱབ་པས་གསུངས། །

ནོར་གཞན་པལ་པ་དོན་མ་མཆིས་རྟོགས་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནོར་བདུན་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་

དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པའི་དད་པ་ནི་དད་པའི་ཚོར། དེ་བཞིན་
 སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་ས་སམ། ཡང་ན་མི་དགོ་བཅུ་སྟོང་གི་
 ཚུལ་བྱིས་ས་གཞི་ལ་བཞག་པའི་སྟོམ་པ་གོང་མ་གོང་མའི་ཚུལ་བྱིས་ས་
 རྣམས་ནི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་ཚོར་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཚོར། གཏོང་
 ཐོད་ཆེན་པོས་ཡར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ལ་བསྟུན་བཀྱར་མཆོད་འབུལ་
 གྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ངན་སྟོང་གི་སེམས་ཅན་ལ་མར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ།
 དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་སྤྲན་ཁང་གི་ཐོག་ནས་མི་ལ་ཞབས་ཏོག་བསྐྱབ་པ་
 དང་། ཡང་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་སྤྲད་ནས་མི་ལ་ཞབས་འདེགས་
 བསྐྱབ་པ། སྦྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་པ་སྟེ། ནད་པ་དང་ཁྲ་ཁོག་
 དང་། གཞན་ཡང་སྦྱི་ཆོགས་ཐོག་ལྟོག་གྱེད་མཁན་མེད་རིགས་ལ་ཞབས་
 འདེགས་བསྐྱབ་པ། ལྷག་པར་ནད་གསོ་ཐབས་དང་ནད་བྱ་རྒྱ་མེད་པའི་ནད་
 པ་ལ་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་པ། ཡང་ན་འཆི་བ་ལ་མདོན་དུ་སྟོགས་པའི་མི་
 གན་དང་། སྟོ་བུར་བའི་རྒྱུན་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཆི་མཁན་ཆོར་ལྟོག་དང་
 རིགས་རམ་གྱེད་པ་རྣམས་ནི་མི་འདིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་ཡོན་
 སྟོབ་སྟོང་གྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལའང་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་མེད་དམ་
 ལྟམ། མདོར་ན་མི་ལ་ཤེས་ཡོན་སྦྱིན་པ་དང་། མི་འདིགས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་
 སྦྱིན་པ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་ཏ་ཅང་བཟང་པོ་ཡིན།

ང་ཉི་ཆར་ཉི་ཉོང་དུ་བསྐྱོད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲན་ཁང་ཞིག་ལ་སྟེབས་

སོང་། སྒྲུ་ཁང་དེའི་ནང་ནད་པ་མང་ལ་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ནས་དབང་པོ་
 སྐྱོན་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་མི་ཆེ་གཅིག་རིང་ཉལ་ནས་སྤྲོད་དགོས་པ་དང་།
 གཞན་གྱི་བལྟ་ཉྱེས་རོགས་རམ་འོག་སྤྲོད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་འདུག དཔེ་
 མཆོན་ལྟ་བུ་གཅིག་ནི། སྤྲད་སྐྱོན་གྱིས་སྤྲད་པ་ཀ་ལིའི་ནང་མ་ཚུད་པར་སྤྲད་
 པ་ཏ་ཅང་རྒྱས་ཏེ་མིག་རིལ་གདོང་གི་སྤྲོད་དུ་མར་དོན་པ་ཞིག་འདུག་ལ།
 ཡང་གཞན་ཞིག་ནི་མིག་རིལ་མར་དོན་པའི་ཐོག་ལ་མགོ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་
 ཆགས་ནས་ལུས་པོས་མགོ་མ་འབྲེག་པར་བསྐྱད་པ་ཞིག་འདུག དེ་རྣམས་ནི་
 མི་ཆེ་ཆ་ཆང་འདི་ལྟར་སྤྲོད་དགོས་ལ། མི་ངོ་ཤེས་ཅམ་ལྟ་བུ་ལས་སྤྲད་ཆ་
 བཤད་རྒྱ་ཡང་མེད། དེ་དག་ལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་མཁན་རྣམས་ལ་ང་ཏ་
 ལས་སོང་། ནད་གཡོག་དང་ལྟ་ཉྱེས་གི་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་མཁན་རྣམས་ནི་
 དངོས་གནས་ཏ་ལས་པ་རེད་འདུག་བསམ་སོང་། རྗེས་སུ་ཞབས་ཁུ་བ་
 རྣམས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཡོང་མིན་སྤྲད་ཆ་བྲིས་པར། ཁ་ཤས་དྲང་སྤང་གི་ཐོག་
 ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་བྱུང་། དྲང་སྤང་དུས་ལུན་ཇི་ཅམ་བྱེད་གྱི་ཡོད་
 ཅས་བྲིས་པར། བདུན་སྟག་གཅིག་ཅམ་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་གྱི་འདུག
 བདུན་སྟག་གཅིག་ཅམ་ཡིན་ན་དཀའ་ངལ་ཆེར་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ནི་ཏ་ཅང་ངོ་
 མཆར་ཆེན་པོ་དང་ཏ་ལས་པ་རེད་འདུག དེ་དག་ནི་མི་འཇིགས་པའི་སྐྱོན་པ་
 ཡིན།

དེ་ནས་གཏོང་བའི་ཁོར་དང་། ངོ་ཆ་ཤེས་པ་ནི་རང་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་

ཏེ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་པ་མ་རུང་པ་མི་དག་གི་བྱས་ན་མི་འགྲིག་བསམ་པ་ནི་
 རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་པ་འདི་
 ལྟར་བྱས་ན་གཞན་གྱིས་མི་དགའ་བ་དང་འཕྲ་སྟོང་བྱེད་གྱི་རེད་བསམ་པའི་
 ཐོག་ནས་སྟོམ་པ་ནི་ཁྲིལ་ཡོད་པ་བཅས་དང་། ཤེས་རབ་ནི་གོང་དུ་སོང་བ་
 བཞིན། རི་ལྷ་རི་སྟེང་གྱི་ཆོས་རྣམས། དཔེར་ན། རང་སྤྱི་ལོ་མཆོན་ཉིད་ཅེས་
 ཆོས་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་འབྲས་དང་། རོ་བོ་དང་། སན་རྒྱས་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བཟོ་སྐྱབས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་
 བ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་
 མེད་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་མཆོན་ཉིད། དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
 མདོར་ན་རི་སྟེང་པ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གནས་ལུ་རིག་པ་ཀྱན་རྫོབ་
 ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་ཉོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནོར་ཡིན། ནོར་རོ་མ་ནི་རང་ཉིད་ལ་སན་
 འདོགས་མཁན་ཞིག་དང་། རང་གི་དཀའ་སྤྱད་སེལ་ཞིང་འདོད་དོན་བསྐྱབ་
 བ་བཅས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ནོར་ཞེས་བཟོ་སྐྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཆོའི་
 སྤྱི་ལོ་ནོར་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་ལ་སན་པའི་རེ་བ་བརྒྱབ་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་རོ་
 མར་སྐྱབས་རེ་ནོར་གྱིས་རང་ཉིད་ལུང་བ་སྟེ། ཆེ་བྱི་མ་སྟོས་ཅི་དགོས། ཆེ་
 འདི་ལའང་ནོར་གྱི་རྒྱན་པས་སེམས་འབྲལ་མང་བ། དབྱ་ཡང་མང་བ་ཡོད་གི་
 ཡོད།

ཀམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིང་གཤེགས་དེ་ཉིད་ཞལ་ཤོབ་ཆ་པོ་ཡོད། སྐབས་
རེ་ཀམ་པའི་མཐའ་ལ་རྒྱན་མ་བརྒྱ་ཡོད་ཅེས་འབྲུལ་བ་རྣམས་བདག་ཉར་
གནང་གི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ཟེར། འབྲུལ་བ་ཕུལ་མཁན་གང་ཙམ་ཡོང་སྐབས་
འབྲུལ་བར་ལྟ་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་སྤྱིད་པས་རིན་པོ་ཆེས་སྐབས་རེ་ཞལ་ཤོབ་
དང་བཅས་དེ་ལྟར་གསུང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

མདོར་ན་ང་རང་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་མི་ཏུ་ཅང་འགྱོར་ལྡན་བཟོ་བྲ་
ཆེན་པོའི་སྤྱིན་བདག་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་སྐབས་རེ་ང་ཐུག་པར་ཡོང་སྐབས་ཟླ་རེར་
ཟླ་ཆ་ཨ་སྟོར་ཁྲི་འབྲུམ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པ་དངོས་གནས་ཏུ་ལས་པ་དེ་འདྲ་
འདུག ལོ་གཉིས་ཙམ་གྱི་གོང་དུ་ཨ་རིར་མི་ཞིག་ཐུག་བྱུང་། ཁོ་རང་སློབ་བྲ་
ཆེན་མོའི་འགོ་བློན་ཤེས་ཡོན་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་འདུག བཟོ་བྲ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་ལོ་རེར་ཁེ་བཟང་ཁོ་ནའི་ཡོང་འབབ་ཨ་སྟོར་ས་ཡ་
གཅིག་ལྟག་ཙམ་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སེམས་འབྲལ་ཏུ་ཅང་ཆེ་ཞིང་།
སེམས་མ་སྦྱིད་པར་ཁུ་ཐུག་ནས་ང་ཐུག་འདོད་གིས་ཐོག་མར་ང་ཆོ་མི་གང་
འཆ་མས་ཤིག་དང་མཉམ་དུ་ཐུག་པ་དང་། རྗེས་སུ་ང་གཉིས་ཟུར་དུ་ཐུག་གི་
ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡིན་དང་ཡིན་ཞེས་ཐུག་པ་ཡིན། ཁོ་རང་གིས་ང་ལ་
སྟོན་བཀའ་ནས་ཁོ་རང་གི་བདེ་སྤྱུག་ཆང་མ་ང་ལ་ཤོད་གྱི་འདུག ངས་དེ་ལ་
བྱིན་ཆུབས་ལྟ་བུ་བྱ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པས་མཉམ་དུ་སྤྱུག་སྐད་ཏོག་ཙམ་
བརྒྱབ་པ་ཡིན།

མིའི་མི་ཆེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་བཟུ་མི་ཤིས་པ་ཡོད་པ་
ལས་བཟུ་ཤིས་པ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་
དཀའ་ངལ་ཡོངས་རྫོགས་མ་ལྡོག་ནའང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་
ཚུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་ཅུམ་གྱི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་
ཅས་ངེད་གཉིས་སྐད་ཆ་ཏོག་ཅུམ་བྱུང་། ངས་ཁོ་རང་གི་ལག་པ་ནས་འཇུས་
ནས་བྱམས་པོ་གང་འཆོམས་ཤིག་བྱས་པ་ཡིན། རྗེས་སུ་ངའི་ངོ་ཤེས་གཞན་
ཞིག་བརྒྱད་ནས་ཁོང་གིས་ལན་ཞིག་བསྐྱར་བར་ཁོ་རང་སེམས་ཏ་ཅང་སྦྱིད་
དུ་བྱིན་འདུག དེས་ན་དངོས་པོ་ཏ་ཅང་མ་ཐུན་རྒྱུ་འདྲོམས་པོ་ཡོད་ཀྱང་།
རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ནང་ཏ་ཅང་མ་སྦྱིད་པ་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་བསམ་སྒྲོ་
གཏོང་ཚུགས་ཤིག་གི་སྟངས་ནས་འགྱུར་བ་བྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སེམས་
པ་སྦྱིད་པོ་ཆགས་པ་དང་། མི་སེམས་བག་ཐེབས་པོ་སྟོད་སྟོད་ཆགས་བྱུང་
པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་དག་ནི་ནང་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་ཚུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་
པས་བྱི་ཡི་རྒྱ་ཁོར་ལོངས་སྦྱོད་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་པ་ཆེན་པ་དང་། དཀའ་
ངལ་སེལ་བའི་ཆབ་ལ་སྐབས་རེར་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྟོན་མ་དང་། མ་སྦྱིད་པ་མང་
དུ་འགོ་བ། དག་ཡང་མང་དུ་འགོ་བ། སྤྲུག་དོག་བྱེད་མཁན་ཡང་མང་དུ་འགོ་
བ་དེ་ལྟར་ཡོང་སྦྱིད་པ་ཡིན། སྤྲང་པོ་སྤྲང་རྒྱུ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ན་སྤྲུག་དོག་
བྱེད་མཁན་གང་ཡང་མེད། སྤྲུག་པོ་གང་འཆོམས་ཆགས་ན་སྤྲུག་དོག་བྱེད་

མཁན་ཡོད་ལ། དངོས་དང་ཤུགས་ཀྱིས་མགོ་སྐོར་གཏོང་མཁན་ཡང་ཡོད་
གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོད་བས་རང་ཉིད་ནམ་དུ་ཡང་གྲོགས་མེད་གཅིག་ཕྱར་སྡོད་
བ་ལས། མི་སྲུ་དང་ཐུག་ཀྱང་སྤྱིད་པོ་མེད་བ་ཞིག་ཡོད་སྟེ།

དེང་སྐབས་ཐེ་མན་དུ་སྐྱེ་མ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ནི་དངུལ་སྤྱོད་མཁན་
ཡིན་པ་ཏྲ་ལམ་ཐག་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་འདུག་ལ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་དེ་
ལྟར་དངོས་སུ་བརྗོད་ཀྱི་འདུག དངུལ་ཅུང་ཟད་སྤྱད་ནས་ཁོང་ལ་དགོས་པ་
ནི་འདི་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཆོད་འདུག་པས་མིའི་མཐོང་བརྒྱག་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་འོ་ར་དེ་ནམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ནང་
ཡིད་ཆེ་མ་བ་དང་། རང་ཉིད་བཀའ་ཤེས་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་བའི་རེ་བ་བརྒྱབ་
ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་རེ་འོ་ར་གྱི་ལྟས་ངན་འགྲུག་པའི་བྱུང་ལ་སྤྱིན་ནས།
ཡག་ཏུ་མ་སྤྱིན་པར་སྤྱུག་ཏུ་འགྲོ་བ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་གི་འདུག ཡང་ངས་འོ་ར་
ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཤེད་ནས་ང་ཆོ་སྤྱང་པོ་སྤྱང་རྒྱུ་བྱས་ནས་སྡོད་དགོས་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད། ང་ཆོར་དངུལ་དགོས་ལ། དངུལ་བཟོ་ཡང་དགོས་པ་
ཡིན། ཡིན་ཡང་མཐའ་ལ་སྤྱང་སྟེ་དངུལ་ཁོ་ནར་སྐྱབས་སུ་མཆིས་ནས། ཨ་
སྐོར་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཉིན་སྐོར་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་བརྗོད་ན་མི་
འགྲིགས་པས་དེ་ལྟར་མིན་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེས་ན་འཕགས་པའི་འོ་ར་བདུན་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་ཆོའི་ནང་བསམ་
སྟོང་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མདོར་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་འབྲེལ་

བ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་ནས། དཔེར་ན། ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྒྲོལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ངག་གི་
 ཉེས་སྒྲོལ་སྒྲིབ་པ་དང་། རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་།
 དེ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཤེས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡིན་པས་
 འཕྲོག་པའི་ཉེན་ཁ་མེད། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་ས་མ་ཤེས་ན། རང་
 ཉིད་ཀྱིས་རྩལ་ཟད་ཤིང་ཤེས་པ་དེས་ང་རྒྱལ་བྱས་ཏེ་གཞན་ལ་མཐོང་ཆུང་དང་
 ཁུད་གསོད་བྱས་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་གཞན་ཀྱིས་མི་
 དགའ་བ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 དངོས་གནས་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་ལ་
 བསྐྱབས་ཏེ་ཉམ་ཆུང་དང་། བསམ་པ་རྣམ་དག བྱང་པོ་བྱང་བཞག་ བདེན་པ་
 བདེན་ཐུབ་བྱས་ནས་ན་འཕགས་པའི་ནོར་བུའི་དེ་དག་གིས་རང་ཉིད་
 དངོས་གནས་སྤྱི་རྒྱུག་ལ་ནང་རྒྱུག་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་
 འཕགས་པའི་ནོར་བུའི་གསུངས་པ་ཡིན།

རྒྱན་པོ་འབྲེད་དང་འདུས་ལ་བལྟ་བ་དང་། །

ལེ་ལོ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །

ཆང་དང་མཆན་མོ་རྒྱ་བ་ངན་སོང་བ། །

གྲགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དུག་སྲོང་། །

ཞེས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་ཞོ་ལོ་གཅིག་གིས་གཞན་ཡང་བྱ་མི་འོས་པ་
 འདི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྒྱན་པོ་འབྲེད་པ་ནི་རྒྱན་ཆེན་པོ་

བཅུགས་ནས་ཅེད་མོ་ཅེད་བའི་རིགས་རྣམས་ཡིན་ལ། རྒྱུན་པོ་འབྱེད་པའི་
 ཅེད་མོ་ཅེ་སྐབས་ཐོག་མར་བསམ་སྒྲོའི་ནང་བསྐྱབ་སེམས་ཏ་ཅང་ཤུགས་
 ཆེན་པོ་ཞིག་སྤེབས་ཀྱི་ཡོད། ས་རོལ་པོའི་དདུལ་དེ་ང་ལ་ཐོབ་ན་བསམ་པའི་
 འདོད་པ་སྐྱེ་གི་ཡོད་པས་བསྐྱབ་སེམས་ཏེ། བདག་གིར་འབྱུར་ཅིག་བསམ་
 པའི་སྒོ་ཞིག་སྤེབས་ཀྱི་ཡོད། གཞན་ཡང་བཙན་པོ་དབང་ཡོད་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་
 མིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ཐབས་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དདུལ་ཞོར་
 མཁན་དེས་ས་རོལ་པོ་དདུལ་ཞོར་ས་དེར་དདུལ་སྦྱིན་བསམ་པའི་ཀྱན་སྦྱོར་
 མེད་པས་དེ་ནི་མ་གྱེན་པར་སྤངས་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་སྤེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་
 འདྲའི་ངང་ནས་ཐོབ་མཁན་གྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་
 བ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐབས་ཀྱིས་མ་གྱེན་པར་སྤངས་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་སྤེབས་ཀྱི་ཡོད། ཞོར་མཁན་དེ་ཁོང་སྒོ་ཆེན་པོ་བ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་འབར་
 བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་དདུལ་དངོས་ཐོབ་ཞོར་གྱི་རྒྱུན་པས་གང་འཆ་མས་
 ནས་འབྱུག་པ་ཞོར་བ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་རྒྱུན་པོ་འབྱེད་པ་ནི་ཐ་ཆད་
 ཅིག་རེད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད།

འདུས་ལ་བལྟ་བ་ཞེས་པ་དེས། ང་རང་ཆོར་དགེ་བའི་སྒོ་སྐྱེ་བ་དང་།
 ཡང་ན་དགའ་སྟོན་ལྟ་བུ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། དེ་མིན་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་བའི་འདུས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་། འདུ་འཇི་སྟེ་རྣམ་གཡེང་གི་
 རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བའི་འདུ་འཇི་ལྟ་བུ་ལས་ཐག་བསྐྱེད་དགོས་

ཞེས་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ལས་སྡིག་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཞེས་
པ་ནི། གྲུང་ཐང་ཆང་གིས་གསུང་ལས།

སྡིག་གྲོགས་ཡིན་ཞེས་རྩ་ཅན་མི་འབྱུང་གིས། །

གཅེས་ཤིང་པན་པའི་ཐོལ་གྱིས་འཇུ་མ་བསྟན་ནས། །

ཅེ་ཆོད་གཡེང་བའི་གྲོགས་བྱེད་བག་མེད་ཀྱི། །

ལས་ལ་སྒྱུར་དེ་སྡིག་པའི་གྲོགས་ཡིན་པས། །

འགོ་བའི་ནད་བཞིན་རིང་དུ་སྤྱོད་ས་ཤིག་ཨང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྡིག་གྲོགས་ཞེས་པ་ནི་མགོ་ལ་རྩ་ཅ་ཡོད་
མཁན་ཞིག་མི་ཡོང་ཞིང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཞེས་པ་ནི་རང་ལ་ཉེ་ཞིང་
མཇུག་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ཤྱགས་རྒྱུན་ལས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྡིག་ས་
སྤྱད་ས་མཁན་ཞིག་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་སྒོ་ཉམས་དམས་སྤྱུ་འགོ་
བའི་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག་ན་དེ་ནི་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན། སྡིག་
གྲོགས་དེ་རིགས་འགོ་བའི་ནད་བཞིན་རིང་པས་སྤྱོད་དགོས་ཞེས་གསུངས་
སོ།།

ཆང་འཐུང་བ་ནི། གོང་དུ་སོང་བེན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤར་ཡོངས་འཛིན་
སྤྱིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱུ་བྱང་ནས་དུས་རྒྱུན་མི་ཆང་ཏུ་ཅང་མང་པོ་འཐུང་མཁན་
ཞིག་དགེ་བསྟན་བསྟེན་བསྟེན་པས་ཤིང་། དགེ་བསྟན་སྤྱུ་བསྟེན་པས་ཡོངས་འཛིན་རིན་
པོ་ཆེས་བསྟེན་པའི་གཞི་ལྟ་བུ་རྣམས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་དང་། ཆང་འཐུང་མི་

ཉན་ཚུལ་གསུང་སྐབས། མི་དེས་ངས་ཆང་ཙུ་བ་ནས་བཞག་ཐུབ་པ་མི་འདུག
ང་ནི་ཆང་ཏ་ཅང་མང་པོ་འཐུང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ཞུས་པར། ཡོངས་འཛིན་
རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ཉིག་ལྟ་བུ་གསུངས་ནས་ཅུང་ཙུ་འཐུང་། དེ་ཙུ་མང་པོ་
མ་འཐུང་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ནི་དངོས་གནས་ཡིན།

དེ་སྤྱིན་ང་ལ་ངོ་ཤེས་ཞིག་ཐུག་བྱུང་། སྤྱི་མོ་བོད་ལ་སྤྱིད་མཁན་ཞིག་
ཡིན། ངས་ཅེད་མོ་དང་བཅས་འདི་ཁྱུ་ལ་རྒྱ་གར་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཆང་ཞིམ་པ་
འདུག་གམ། བོད་ཀྱི་ཆང་ཞིམ་པ་འདུག་ཅེས་སྐད་ཆ་བྲིས་པར། བོད་ཀྱི་ཆང་
ཞིམ་པ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་ལ། ཁོ་ལ་རྒྱས་གང་འཆམས་འདུག

མདོར་ན་བྲིམ་པ་དག་གིས་ཆང་ཆོད་མེད་འཐུང་རྒྱ་མེད་ལ། ལྷག་
པར་རིན་གོང་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་སྤྱད་པའི་ཆང་རག་འཐུང་ཡང་དེས་པན་ཐོགས་
གང་ཡང་མེད། དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་པོར་གཞོད་པ་མ་ཟད། དཔལ་འབྱོར་
ལའང་གཞོད་པ་བཅས་པན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད། སྐྱོམ་ཆང་ཞེས་བརྗོད་
སྟོལ་ཡོད་པ་ལྟར་སྐྱོམ་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་ཐུན་བུ་རེ་འཐུང་བ་ལས་ཆོད་
མེད་ཙུ་བ་ནས་འཐུང་རྒྱ་མེད། སྐྱོམ་ཆང་ཞེས་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཆུང་དུ་གཏོང་
བའི་ཁྱུ་ལ་མིན་ནམ་དེར་རྒྱ་མཆན་ཉིག་ཙུ་ཡོད། དེས་ན་ཆང་འཐུང་བ་དེ་
སྤྱིང་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

མཆན་མོ་རྒྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་ཆོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། སྤྱིར་
བཏང་དེང་སྐབས་མཆན་ཆོགས་འཆོགས་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱིད་པ་མ་རུང་པ་

བསྐྱབ་པ་དང་། གཉིད་ཐེབས་བཅག་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་དོན་བྱ་བ་ཕྱི་
 བོར་ཉལ་བས་སང་ཞོགས་སྡེ་པོ་ལངས་མ་བྱུང་བ་དང་། རིམ་བཞིན་ཉིན་
 མཆན་གོ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཉིན་ཡོད།

སྡེ་ལོ་ཞིག་ང་འཇར་མན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བས་སྐྱབས་ང་ཟ་ཁང་
 རྒྱུང་རྒྱུང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱད་པ་ཡིན། ཟ་ཁང་གི་ཉི་འཁྲིས་སུ་རྒྱ་ལམ་འཁེལ་གྱི་
 འདུག་ལ། ཐོག་མར་ཉལ་སྐྱབས་ཆ་བ་ཏ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། རྒྱ་ཆོད་གསུམ་པ་
 ཅམ་བར་ཆ་བ་ཏ་ཅང་ཆེ་བས་གཉིད་ཡག་པོ་ཞིག་མ་ཁྱུག་པ་དང་། མི་རྣམས་
 ཡར་འགོ་མར་འགོ་བཅས་ཀྱི་སྐད་སྒྲ་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་ཀྱི་འདུག དེ་ནས་རྒྱ་
 ཆོད་བཞི་པ་ཅམ་ལ་གནམ་གཤེས་རྒྱུང་ཟད་བསིལ་ཁྱུག་པས་སྐད་སྒྲ་ཡང་
 རིམ་བཞིན་འཇགས་སྐྱབས་ང་ལངས་རན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེའི་དགོང་མོ་
 གཉིད་ཡག་པོ་མ་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ཅམ་སྤྱིང་པོ་གང་ཡང་
 མེད། ཐེངས་གཅིག་ཅམ་ཡིན་ན་སྒྲིན་ཆེར་མེད། དེ་མིན་འཆར་ཅན་མཆན་
 མོ་མཆན་ཆོགས་དེ་འདྲར་ཕྱིན་ནས་དུས་ཆོད་རྒྱུད་ཐོས་སུ་བཏང་ན། སང་
 ཞོགས་སྡེ་པོ་ལངས་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུས་རིམ་བཞིན་ཉིན་མཆན་གོ་ལྡོག་ནས་
 འགོ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཡག་པོ་མིན། དགོང་མོ་སྡེ་ཅམ་
 ཉལ་ཞིང་། ཞོགས་པ་སྡེ་ཅམ་ལངས་ན་ལེགས།

ངའི་ངོ་ཤེས་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་གྲོགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་དང་ང་
 གཉིས་ཉིན་ཞག་སྐུགས་གཅིག་གི་འགོ་སྐྱེད་ཏ་ལམ་འདྲ་པོ་རེད་འདུག

ངོས་རང་ཞོགས་པ་ཚུ་ཆོད་གསུམ་དང་བྱེད་ཀ་ཙམ་ལ་ལངས་ཀྱི་ཡོད་ལ།
 དགོང་འོ་སྤྱིར་བཏང་ཚུ་ཆོད་བརྒྱད་དང་བྱེད་ཀ་ཙམ་ལ་ཉལ་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་
 ཞོགས་པ་ཚུ་ཆོད་གཉིས་དང་བྱེད་ཀར་ལངས་ཀྱི་འདུག་ལ། དགོང་འོ་ཚུ་
 ཆོད་བདུན་དང་བྱེད་ཀར་ཉལ་ཀྱི་འདུག་པས་ངེད་གཉིས་བར་ལ་ཚུ་ཆོད་
 གཅིག་གི་སྤྱི་བྱེ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཡོད་པས་དེ་ཆོའི་
 གས་ཡག་པོ་ངེད་འདུག། ཞོགས་པ་སྤྱི་ཙམ་ལངས་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཉོག་ཙམ་
 བཏང་། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོར་ཆ་བཞག་ན། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 ལ་མོས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། སྒྲོམ་སོགས་བྱེད་ཁོམ་མི་འདུག་ཅེས་
 ང་ཆོས་ནམ་རྒྱུན་དུས་ཆོད་ལ་ཏ་ཅང་ལེ་ཁག་བྱེད་ཀྱི་འདུག། བྱེད་ཁོམ་ཡོད་
 པ་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཅུད་ཙམ་བཟོ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཞོགས་པ་
 སྤྱི་ཙམ་ལངས་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཉོག་ཙམ་བཏང་བ་སོགས་བྱས་ན་ཡག་པོ་
 ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་སྤྱད་གཉིད་ཀྱི་ཐེབས་མ་བཅག་པར་དགོང་འོ་ཅུང་ཟད་སྤྱི་
 ཙམ་ཉལ་དགོས་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་མཚན་ཆོགས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་དག་མི་དགོས་པ་ཡིན། འགྲོ་
 སོང་ཡང་འདང་ཆོད་ལ་མི་འདང་བ་བྱེད་ཉན་ཡོད་པས་མཚན་མོ་རྒྱ་བ་ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པས་བྱེ་མ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆེ་
 འདིར་གྲགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ངན་དུག་པོ་སྤོངས་
 ཞིག་ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་དེང་སྐབས་ཐ་མག་ཉལ་ཐ་འཐེན་པ་དང་། མྱོས་ཟས་ཟ་བ་
 སོགས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་གཞོན་པ་དང་། གྲགས་པ་ངན་པ་ཡོང་བ། མྱི་
 ཆོགས་ལའང་གཞོན་པ་དེ་དག་སྒྲིམ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཐ་མག་ཆོད་
 མེད་འཐེན་པ་དེ་ཡང་། དེང་སྐབས་སྒྲན་པས་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཉེས་སྒྱུན་ཆེན་པོར་
 ཞོད་ཀྱི་ཡོད། འཇམ་གླིང་འདྲིའི་སྒྲིང་མི་འདས་གྲོངས་སུ་འགྲོ་མཁན་མང་པོ་
 ཞིག་ནད་ན་ཆས་གདུངས་པ་དང་། ནད་ན་ཆའི་ཡོང་རྒྱུ་ཙུ་བ་ཐ་མག་དང་།
 ཆང་རག་སོགས་ཀྱི་དབང་ལས་ཡོང་ཚུལ་བརྗོད་ཀྱི་འདུག དེས་ན་འཕྲོད་
 བསྟེན་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་དེ་དག་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་འབྲུལ་སེལ་
 སེམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མིའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ། འབྲུལ་ཕུགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆེ་ཆུང་ལ་བསམ་སྒྲོ་
 གཏོང་རྒྱ་དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན།

སྒྲིམ་པ་ང་ཆོའི་གཞུང་ཞབས་པ་ཞིག་རེད། སྒྲིང་རྗེ་ཁོང་ལོ་ཤས་གོང་
 འདས་གྲོངས་སུ་སོང་ཞིང་། ཁོང་རྗེས་སུ་མཆིན་པའི་ནད་མནར་གྱིས་ཉ་ཅང་
 ཉམས་ཐག་པོ་ཞིག་ཆགས་ནས་ང་དང་ཐུག་བྱུང་། ང་གཉིས་ནང་ཆགས་ཡིན་
 ལ། སྐབས་དེར་ངས་ཁོང་རང་ལ་འདྲི་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟོས་པ་ཞིག་སྟེ།
 ཆང་རག་ཆོད་མེད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་མཆིན་པར་སྒྱུན་ཞོར་ནས་ད་ཆ་ཁ་
 འཐབ་འདྲི་ལྟར་ཆགས་པ་ཡིན། ད་ཆ་བྱེད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་པོ་འཕྲོ་བརྒྱག་ཏུ་བཏང་བ་

ཞིག་ཡིན། འཕྲུལ་སེལ་ཡིད་ཚིམ་པ་དང་ཕན་ཐོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།
སྤྱགས་སུ་རང་ལ་གཞོད་ཀྱི་ཡོད།

ལྟུལ་དབང་སྐྱ་གོང་མ་འཆོ་གཞེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱན་གསལ་སྤྱིང་
ཁར་ཨར་པོ་ཞིག་སྐྱོན་པའི་དུས་དེར་དོ་ཐར་དམ་བྲག་ཆེན་པོ་ཞིག་གནང་བ་
ཡིན། ཉིན་ཞིག་སྐྱ་གོང་མ་ཨར་པོ་རྒྱག་སར་སྤྱག་འཁར་བཙུགས་ནས་
གཟིགས་སྒོར་དུ་ཕེབས་སྐབས། གཟིམ་ཚུང་གསར་པ་རྒྱབ་བཞིན་པའི་དོ་
བཟོ་བ་ཁ་ཤས་ཞིག་ངལ་གསོ་བརྒྱབ་ནས་རྒྱབ་ངོས་སུ་བསྐྱད་ཡོད་ཅིང་།
སྒྲ་ཐ་སིར་སྐྱ་དང་བཅས་འཐེན་ནས་ཁ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་འདིས་ཕན་གྱི་
འདུག གྲོད་ཁོག་ལྟོག་པའི་སྐབས་སུ་འང་འདིས་ཕན་གྱི་འདུག ཐང་ཆད་པའི་
སྐབས་ལའང་འདིས་ཕན་གྱི་འདུག ད་ཆ་འདི་འཐེན་མི་ཆོག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་སྐྱ་གོང་མས་གསན་སྐབས། ག་ལེར་ཕྱིར་ལོག་
སྐྱོན་ནས་ཕེབས་ཚུལ་ཞིག་བརྗོད་རྒྱུ་ཡོད། དེས་ན་ཐ་མག་འཐེན་པ་སོགས་
ཀྱིས་སྒོ་བྱར་དུ་ཐང་ཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕན་ཞིང་། གྲོད་པ་ལྟོག་པའི་སྐབས་
སུ་འང་ཉོག་ཅིམ་ཕན་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྤྱགས་རྒྱང་རིང་པོའི་ཆ་
ལ་དེས་གཞོད་ཀྱི་ཡོད།

ནོར་ནམས་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཆོག་ཤེས་པ། །

རབ་མཆོག་ལགས་པར་ལྟ་མིའི་སྟོན་པས་གསུངས། །

ཀུན་ཏུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཆོག་མཁྱེན་ན། །

ནོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་པ་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་།

ཆོག་ཤེས་ཅན་གྱི་སྒོ་ཁ་ན།

སྤྱག་པོ་སྒོ་ཉལ་བྱེད་གྱི་ཡོད། །

འདོད་པ་ཅན་གྱིས་མ་ཆོར་གདལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོག་ཤེས་ཡོད་ན་རང་ཉིད་ཡིད་ཆིམ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། རང་ཉིད་ཡིད་ཆིམ་པའི་དོན་དུ་ནོར་གསོག་གི་ཡོད་ལ། ཆོག་ཤེས་ཡོད་ན་ཡིད་ཆིམ་གྱི་ཡོད་པས་ནོར་བསྐྱབ་པ་ནི་ཡིད་ཆིམ་པ་ཡོང་ཆེད་དུ་ཡིན། ཡིད་ཆིམ་པ་ངོ་མ་ནི་ཆོག་ཤེས་ཡོད་ན་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དབུལ་པོ་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་ལ་མ་སྤྱན་རྒྱུན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་སེམས་ནང་ཆོག་ཤེས་ཡོད་པས་དོན་གྱིས་ཡིད་ཆིམ་པ་ཞིག་ཤྲགས་གྱིས་ཆགས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེས་པ་བདོག་མང་ཇི་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་པ། །

འདོད་པ་ཆུང་ནམས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་ཏེ། །

དེས་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྦྱོད་ལ་འབོད་ནས། བདོག་པ་སྟེ་དངོས་རྒྱས་ཇི་ཅམ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྤང་བ་དང་། གསོག་དགོས་པ་བཅས། དེ་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས། སྤང་དང་བསགས་དང་བཞུག་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། མདོར་ན། བདོག་པ་མང་པོ་ཇི་ཅམ་

ཡོད་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ལྟར་འདོད་ཚུང་ཚོགས་ཤེས་
ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ལགས་ཏེ། དཔེར་ན།

སྤྱི་མཆོག་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་ཇི་སྟེད་པ། །

དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་སྟེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དག་རྒྱན་ཡིན་ལ། དོན་དངོས་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་
མི་ཤེས་སོ།།

རང་བཞིན་དབྱར་འབྲེལ་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་། །

བྲིམ་ཐབ་བརྟན་བྱེད་རྩི་མོ་ལྟ་བུ་དང་། །

ཚུང་བྱུང་རྒྱ་བ་ཆོམ་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཡི། །

ཚུང་མ་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་སྤྲང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྲིམ་པ་ཁྲོ་ག་ཞིག་གི་ངོས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱེ་
དམན་བཟའ་ཆང་གཞན་ཀྱི་ཁྲོ་ག་འབྲེལ་ནས་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་
རང་ལ་རྟག་ཏུ་བྲིམ་ཐབ་ལ་བརྟན་པ་བྱེད་མཁན་རྩི་མོ་ལྟ་བུ་དང་། ཚུང་བྱ་
ཡིན་ཡང་འཕྲོགས་ཏེ་དམར་གཤེད་བྱེད་མཁན་རྒྱན་མ་ལྟ་བུའི་ཚུང་མ་
གསུམ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་སྤྲང་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་བྱུང་མེད་ཅིག་གི་ངོས་ནས་བཤེད་ན། ཁྲོ་ག་བྱུང་མེད་གཞན་
དང་འགའ་འབྲེལ་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱེ་དམན་ལ་རྟ་ཅང་ཐ་ཆད་བྱེད་
མཁན་ཀྱི་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་སྟེ། རྟག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཟའ་ལྷན་ཉེས་

བརྒྱུད་གཏོང་མཁན་སྤྱད་ཆག་དེ་འབྲེལ་པའི་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་
བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱི་བཟའ་ལྷ་ལ་བརྟེན་སྡོད་དང་། མཐོང་ཆུང་བྱུང་གསོད་བྱེད་
པའི་རྩེ་མོ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་གཉིས་ཀར་འབྲེལ་ཆོག་པ་ཡིན། སྐབས་འདིར་
གསུང་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྦྱོང་ལ་གསུང་གི་ཡོད། ཁོང་གི་ངོས་ནས་དེ་འབྲེལ་
གསུང་གི་ཡོད། དེར་ང་ཆོས་རིགས་འབྲེལ་གཏོང་རྒྱ་ཡིན། འོ་ན་བསྟེན་པར་
འོས་པའམ་དགོས་པ་གང་ཞིག་རེད་ཅེ་ན།

སྤང་མོ་ལྟ་བུར་རྩེ་ས་མཐུན་གང་ཡིན་དང་། །

མཛའ་མོ་བཞིན་དུ་སྦྱིང་ལ་འབབ་པ་དང་། །

མ་བཞིན་པན་པར་འདོད་དང་བྲན་མོ་བཞིན། །

དབང་གྱུར་གང་ཡིན་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བཞིན་བཀུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤང་མོ་ལྟར་རང་དང་སྦྱོང་ལམ་རྩེ་ས་སུ་
མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་གཅིག་མཛའ་མོ་བཞིན་དུ་སྦྱིང་ལ་འབབ་པ་དང་
གཉིས། མ་བཞིན་པན་པར་འདོད་པ་དང་གསུམ། བྲན་མོ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཁ་
ལ་ཉན་ནས་དབང་གྱུར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བཞིན་དུ་
བཀུར་དགོས་སོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་བྱུང་མེད་ཅིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན།
རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱོ་ག་རང་དང་རྩེ་ས་སུ་མཐུན་པ་དང་། སྦྱིང་ལ་འབབ་པ། པན་
པར་འདོད་པ། དབང་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ལྟ་བཞིན་
དུ་བཀུར་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཁ་ཟས་སྒྲན་དང་འདྲ་བར་རིགས་པ་ཡིས། །

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་མེད་པར་བསྟེན་བགྱི་སྟེ། །

རྒྱགས་སྤྱིར་མ་ལགས་བསྟེམས་པའི་སྤྱིར་མ་ལགས། །

མཆག་སྤྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་སྤྱིར། །

ཞེས་གསུངས་པས་ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིགས་པ་དང་། གཤམ་ཀྱི་ཆོགས་
སུ་བཅད་པ་དེས་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཙོན་ཞིང་། ཉལ་བའི་ཆེ་ཇི་
ལྟར་བྱ་བ་ཞེས་གཙོ་བོ་སྤྲོད་མཆམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལ་
ཁ་ཟས་ནི་སྤྱིང་ཞེན་མེད་པར་འཆོ་བའི་སྒྲན་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་སྤྱིས་ནས་
བསྟེན་དགོས་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པར་
བསྟེན་པར་བགྱི་སྟེ་ཞེས། ཀུན་སྤྱོད་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པ་དང་། ལུས་རྒྱས་
ནས་ཆགས་པ་འཕེལ་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དུ་མི་འགྲོ་བ་གསུང་གི་མེད་དམ་སྟུམ།
རྒྱགས་པའམ་དྲེགས་པའི་སྤྱིར་མ་ལགས། བསྟེམས་པའམ་ངོམ་པའི་སྤྱིར་མ་
ལགས། ཡན་ལག་མཆག་དམ་པའི་སྤྱིར་ཡང་མ་ལགས། མདངས་བཟང་བ་
སྟེ་མཆག་དམ་པའི་སྤྱིར་ཡང་མ་ལགས་ཏེ། མདོར་ན་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་ལུས་
ཉིན་འདི་ཉིད་གནས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འོས་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན།

མདོར་ན་ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིགས་པ་སྟེ། བཙོན་ལྟར་ཀྱིས་ང་རང་
ཆོ་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགེ་ཚུལ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་སྤྱི་བྱོའི་

ཁ་ཟས་མི་གནང་བར་དགོང་བཅད་བྱེད་དགོས་པ་ནི། འཕྲོད་བསྟེན་ལ་དགོ་
མཆན་ཡོད། དེ་བཞིན་དོན་ཉུང་བ་བྱ་བ་ཉུང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་
བུའི་ཐོག་ནས་གནད་འགག་ཆེན་པོ་གསུངས་ཡོད། ལུས་སྐྱེད་པ་སོགས་
ཀྱིས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ལུས་ཉེན་ལ་འཆོ་བཅུད་མ་འདང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱང་
ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། དེ་བཞིན་དཀར་ཟས་བསྟེན་དགོས། སྦྱིར་བཏང་
ཁྱེད་རང་ཆོ་རྒྱ་ཡི་ཆོས་གོགས་རྣམས་དཀར་ཟས་ལ་བསྟེན་པ་ནི་ཉ་ཅང་
ཡག་པོ་ཡིན། རྒྱ་མིའི་ཆོས་པ་དཀར་ཟས་ལ་བསྟེན་རྣམས་ནི་དོ་མཆར་སྦྱེ་
བའི་གནས་ཡིན། ཡང་སྦྱིར་བཏང་རྒྱ་མིས་འབྲུ་ཚུང་ཚུང་མང་པོ་ཞིག་བྲ་གི་
ཡོད། དཀར་ཟས་བསྟེན་པའི་ཐོག་ལ་དམར་ཟས་བསྟེན་མཁན་ཆོས་འབྲུ་ཉུང་
ཅམ་ཐོས་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་ནས་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་།
ཉལ་བའི་ཆེ་ཁྲི་ལྟར་བྱ་བ་ནི།

རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་། །

མཆན་མོའི་ཐུན་གྱི་སྟོང་སྦྱང་འདས་ནས་ནི། །

མནལ་ཆེའང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །

བྲན་དང་ལྡན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མཐོལ། །

ཞེས་རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབོད་ནས་ཉིན་པར་
མཐའ་དག་དང་། མཆན་མོ་ལའང་ཐུན་གྱི་སྟོང་སྦྱང་གཉིས་ལ་གཉིད་དུ་མ་
སོང་བར་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་དགོ་སྦྱར་ལ་བརྩོན་དགོས་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་

སྟོད་སྦྲད་འདས་ནས་ནི་མཆན་མའི་གྲུང་དེར་ལུས་འཆོ་བའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་
 བ་རིགས་གཅིག་ནི་གཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་དགོས་པས་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་
 གྱེད་ཅེས་མནལ་ཆེ་འང་ཞེས་མནལ་དགོས་པ་དང་། མནལ་བའི་སྐབས་
 སྤྱའང་མ་ཉལ་བའི་གོང་དུ་དགོ་སེམས་ཡག་པོ་ཞིག་གསལ་བཟུང་བ་སོགས་
 ཀྱི་ཐོག་ནས། མགོན་པོ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་གཟིམས་ལྟར། །ཉལ་བ་སོགས་
 བྱས་ཆེ་ཆི་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་འང་དགོ་སེམས་སྦྱེ་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་
 གཉིད་དགོ་བ་ལ་འགྲོ་བྱུང་བ་ཡིན། གཉིད་གཞན་འབྱུང་ཡིན་པས་གཉིད་
 ཁྱལ་ཁ་དེར་ཀྱང་སྦྱང་དགོ་བ་བྱུང་ན་དེའི་གཉིད་བྱུང་གཅིག་གི་ཡུན་དེ་ཉིད་
 དགོ་བ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་མནལ་ཆེ་འང་འབྲས་བུ་
 མེད་པར་མི་འབྱུང་ཞེས་གསུངས། ལྡང་བའི་འདུ་ཤེས་ཏེ། ཞོག་ཉལ་བརྒྱབ་
 བྱས་མི་སྟོད་པར་སྤྱོད་ནས་ལངས་བསམ་པའི་ལྡང་བའི་འདུ་ཤེས་ལྡན་པའི་
 སྟོན་མ་རབ་ཏུ་མཛོལ་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ།།

རང་ཉིད་ཀྱི་འཆོ་བའི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་སོགས་
 རིགས་འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་གསོ་ཁང་དང་། བག་གསོ་ཁང་། ཉ་གསོ་ཁང་། བ་
 གྲུང་གསོ་ཁང་སོགས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་
 དེ་དག་མི་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡིན། བོད་པ་བཅན་བྱོལ་བའི་སྤྱི་
 ཆོགས་ནང་དེ་རྣམས་ང་ཆོས་ཐོག་མ་ནས་བྱས་མེད། བྱ་གསོ་ཁང་སྟོང་འི་
 དོན་དུ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་བྱ་དེ་མང་པོ་ཆགས་སྐབས་དེ་ཡང་རྟོག་

བ་ཏ་ཅང་ཆ་པོ་རེད་འདུག་ བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་
ནང་རྗེས་སུ་བྱ་གསོ་ཁང་གཅིག་ཀྱང་མེད། གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ནང་ཅམ་
མ་བཟད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུལ་ལུང་ཁག་ལའང་མཆོམས་རེ་ཐབས་
ཞེས་ཅ་བ་ནས་མེད་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ལས། དེ་མིན་ལྟ་རབས་བྱུང་ན་བྱ་
གསོ་དང་། ཐག་གསོ་ཁང་། ཉ་གསོ་ཁང་ལྟ་བུ་ནང་པའི་བྱིམ་ཆང་ཞིག་གི་
ངོས་ནས་མེད་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་འ་བ་མིན་གྱི་
སྒོར་ནི། སྒར་ནས་དེའི་སྒོར་ལ་དོགས་སྒོར་དང་གསལ་བཤད་མང་པོ་ཞིག་
བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན། དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས།

དེ་ཆེ་དེ་ལ་གཞོད་མེད་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གིས་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ཞིག་མིན་པར་
འཁྱོམ་དུ་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ལོངས་སྤྱད་ན་འགྲིགས་པ་ལས། ཆེད་
དུ་གཉེར་ནས་མངགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྣམ་གསུམ་མ་དག་པའི་འཁྱོམ་ཆགས་
ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མཆོན་ལའང་། དེའི་ཆེ་བས་ད་ཟིན་པས་ཁོ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡོང་
གི་མི་འདུག་ཅེས་བ་སྟེ།

དེ་ཆེ་དེ་ལ་གཞོད་མེད་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོར་ན་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྤེའི་
སྐབས་སུ་ཡང་། སྐབས་རེ་འག་ཅ་བ་ནས་བཀག་གནང་ཡོད་ལ། ཡང་སྐབས་
རེ་འག་ལ་བྱེ་བྲག་བྱེ་ནས། དམིགས་པ་གཅིག་པ་འག་ལ་བཞག་ན་མི་འགྲིག་

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་རེ་ལ་ལ་རྣམ་གངས་སམ་དབྱེ་བ་བྱེན་ས་
བཀག་པ་སོགས་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། སྤྱིང་དོན་ང་རང་ཆོས་ལ་སྤྱིང་
བ་དང་། གང་ཐུབ་ཀྱིས་ལ་ཉུང་དུ་བཏང་སྟེ་དཀར་ཟས་བསྟེན་རྒྱ་གནད་
འགག་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷག་པར་ཆོག་ས་པ་སྤྱིད་སྤྱུག་དང་། དགོན་པའི་འདུས་
སྡེ་ལྟ་བུས་དཀར་ཟས་བསྟེན་རྒྱ་ནི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་མིན་
ཆོག་ས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟབས། རྒྱགས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་སློག་ཆགས་འགོ་བ་དེ་
རྣམས་ཏ་ལམ་དམིགས་ལ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེ་དག་དང་དགའ་བ་དང་། །

བཏང་སྟོམས་ཏྲག་ཏུ་ཡང་དག་བསྟོམ་པར་བཀྱི། །

གོང་མ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་དེ་ལྟ་ནའང་། །

ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། སྤྱུག་
བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ། བདེ་བ་དང་མ་བྲལ་ན་བསམ་པའི་དགའ་
བ་དང་། ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་བཅས་དེ་ལྟ་བུའི་
བྱམས་པ་ཆད་མེད་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆད་མེད། དགའ་བ་ཆད་མེད། བཏང་
སྟོམས་ཆད་མེད་བཅས་དེ་དག་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་
དམིགས་ན་པན་ཡོན་ཆད་མེད་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཆད་མེད་ཅེས་ཆད་མེད་
བཞི་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆད་མེད་བཞི་ལ་ཏྲག་ཏུ་སྟོབ་པར་མཛོད་

ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཆད་མེད་བཞི་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་བསྒོམ་ན། གོང་མ་སྟེ་
སྤངས་ལས་འདས་པའི་སའམ་སྤངས་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་དེ་ལྟ་བུ་
བརྟེན་པར་འགྱུར་ལ། འབྲལ་དུ་ཡང་གོང་མ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་བ་དེ་སྤྲིད་
དུའང་། ཆངས་པའི་འཛིག་ཉེན་ཏེ་མངོན་མཐོ་ཆངས་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་བདེ་
བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདོད་སྤྱོད་དགའ་དང་བདེ་དང་སྦྱག་བསྐྲལ་དག །

རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སྟེ། འོག་སར་ཆགས་པ་
སོགས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་རྒྱ་མིན་ནམ། མདོར་ན། འདོད་
པ་ལ་འདུན་པའམ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་སྟེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སྤངས་པ་བསམ་
གཏན་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་རྟོག་དཔྱེད་སྤངས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ།
དགའ་བ་སྤངས་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ། བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྲལ་རྣམ་
པར་སྤངས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བཅས་ཡིན་ལ། རྟོག་དཔྱེད་སྤངས་པ་
འདིར་གསལ་པོ་མི་འདུག་ཀྱང་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་བྱ་དེ་དག་རྣམ་པར་སྤངས་པས། བསམ་གཏན་དང་པོ་
གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིམ་བརྒྱ་བདུན་

གསུངས་པ་ནི།

ཚངས་དང་འོད་གསལ་དག་དང་དག་རྒྱས་དང་། །

འབྲས་བུ་ཆེ་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་མཉམ་ཐོབ། །

རྟག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །

ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྷན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །

དག་དང་མི་དག་རྣམ་ལྷ་ཆེན་པོ་སྟེ། །

དེ་བས་དག་བ་སྟོད་ལ་བཙོན་པར་བགྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དག་སྟོད་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དུས་དང་། གུན་སྟོང་། དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དག་སྟོད་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཡོང་གི་ཡོད། དག་སྟོད་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལན་རེ་འགའ་མ་ཡིན་པར་དུས་རྟག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་གཅིག་དང་། མངོན་ཞེན་དག་པོ་ཞེས་དག་སྟོད་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་དང་དེའི་བསམ་པའི་གུན་སྟོང་ཤུགས་དག་པོ་ཡོད་པ། དེ་ནས་དེའི་ལྷོག་ཆེ་སྟོད་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱི་རས་མི་བྱེད་མཁན་ཞིག་དང་། ཡང་རྒྱུན་དུ་དག་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། སྟོད་པ་ལན་གཅིག་བསགས་ཀྱང་ཆུང་བྱེད་ཤུགས་ཆུང་བ། མདོར་ན་དེའི་ལྷོག་ཆེ་ཞེན་པོའི་ཕྱོགས་དེ་མེད་པ་སྟེ། དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ནས་ཤུགས་དེ་ཙམ་མེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྷན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ཡང་པ་མ་ལྷ་བུ་པན་ཐོགས་པའི་ཞིང་བཅས་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམས་

འཛོམས་པའི་ཐོག་ནས་གཞི་དེ་དག་ལ་དགོ་བ་ཞིག་བསྐྱབ་ཀྱང་། དགོ་བ་
སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིག་པ་ཞིག་བསགས་
ཀྱང་སྒྲིག་པ་དེ་ཤྱགས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

མདོར་ན་སྦྱིར་བཏང་ང་རང་ཆོ་སྒྲར་གྱི་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཉོན་
མོངས་ངང་ངམ་ཤྱགས་ཀྱིས་སྦྱེ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
གིས་ཉེས་སྦྱོད་ཐོན་སྐབས། སྦྱིར་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ཉོན་མོངས་མདོན་
ཞེན་དག་པོ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལ་དགའ་བཞིན་སྦྱོ་བཞིན་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་
དེ་ལྟར་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱ་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་དངོས་གཞིའི་ལས་སྐྱབ་
པའི་སྐབས་ལ་འང་གང་ཐུབ་ཀྱིས་ཤྱགས་གང་ཆུང་བྱེད་པ་དང་། མཇུག་ཏུ་
འགྲོད་པའི་ཐོག་ནས་སྒྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་སྒྲིགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། སྦྱིར་
དངོས་རྗེས་གསུམ་མ་ཆང་བའམ། སྦྱིར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གང་གི་སྐབས་
སུའང་དེ་ཤྱགས་ཆུང་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། དཀར་པོ་དགོ་བའི་ལས་བསྐྱབ་
རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ན། ཀུན་སྦྱོང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་གསལ་བཏབ་པ་དང་། དེ་
ཡང་ཤྱགས་དྲག་པོའི་ཐོག་ནས་དངོས་གཞི་དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་སྦྱས་
དག་པོ་ཞིག་དང་། དེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་གཡེང་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་མི་
འགྲོ་བར། ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་དངོས་གཞི་དགོ་བ་དེ་བསྐྱབ།
མཇུག་ཏུ་ཡི་རང་དང་བསྡོམ་བ་བྱེད་པ། ཡང་ན་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་
འདེབས་བྱེད་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་པའི་དགོ་བ་སྒྲ་ཁ་ཆུང་དུ་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་

རུང་། གང་བསྐྱབས་པ་དེ་སྤྱིང་དག་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་པ།
སྤྱིག་པའི་ཚོགས་ངང་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། འགྲོད་པས་སྤྲད་ཐུབ་
པ་ལས་དགའ་བཞིན་སྟོ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་གང་ཐུབ་ཀྱིས་
གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནས་སྟོ་མ་བྲལ་བ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན། དེའི་ཚོད་ཀྱིས་ཕན་
ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད།

ལན་ཚུ་སྤང་འགས་ཚུ་ནི་ཉུང་བུ་ཞིག །

རོ་སྐྱར་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་སྤང་མིན་ལྟར། །

ཞེས་རོ་ཤིན་ཏུ་སྐྱར་བའི་ལན་ཚུ་སྤྲིད་ཚད་སྤང་འགས་ཤས་ཀྱིས་ཚུ་
ཉུང་བུ་ཞིག་ཚུ་ཁུ་བཟོ་ཐུབ་ཀྱང་། གཞུང་སྤང་ལྟ་བུ་ཚུ་མང་པོའི་ནང་ལན་ཚུ་
སྤང་འགས་སྐྱར་མོ་བཟོ་ཐུབ་མི་ཐུབ་ཅེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་སྤྱིག་པའི་ལས་ནི་ཚུང་བུ་ཡང་། །

དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡངས་ལ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དགེ་རྩ་ཆེན་པོ་མེད་མཁན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་སྤྱིག་པ་ཚུང་བུས་ཀྱང་བསྐྱད་ཐུབ་ཅིང་། སྤྱིག་པ་ཚུང་བུ་དེས་འཕྲལ་
བུ་ཕན་རུས་འདྲན་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེན་
པོ་ཡོད་པའི་དགེ་ཚོགས་ནམ་གངས་མང་པོ་ཡོད་མཁན་དེ་ལ་སྤྱིག་པ་ཚུང་
བུས་གཞོད་མི་ཐུབ་ཅེས་གོང་གི་དཔེ་དང་འགྲེལ་ཡོང་གི་འདུག རུས་རྒྱན་
ནས་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱིག་ལས་ཚུང་བུ་

ཞིག་གིས་ལམ་སང་གཞོན་མི་བྱུང་ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་རང་རང་ཆོ་སྒྲིག་པས་གཏན་ནས་མ་གོས་པ་ཁག་པོ་ཡིན་ཡང་།
དཀར་པོ་དགོ་བའི་སྒྲིགས་རྒྱལ་ས་གང་ཆེ་དང་། གང་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་ཆེ་
བ་བྱུང་ན་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་བསགས་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲིན་ཆེན་པོ་མི་
ཡོང་བར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་ཐབས་མཁས་པའི་ཐོག་ནས་
གསུངས་ཡོད།

ཞོད་དང་འགྱོད་དང་གཞོན་སེམས་སྒྲུགས་པ་དང་། །

གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། །

སྒྲིབ་པ་ལྷ་པོ་དེ་དག་དགོ་བའི་ནོར། །

འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཞོད་པ་ནི། སེམས་ཆགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་
དེར་ཞོད་པ་ཞེས་བཟོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་
ཡིན། འགྱོད་པ་ནི་འདིར་དགོ་བ་བྱེད་པ་ལ་འགྱོད་པ་འགྱོ་གི་མེད་དམ་སྟེ།
མདོར་ན་ཞོད་པ་དང་འགྱོད་པས་སེམས་བརྟན་པོར་མི་གནས་པར་སེམས་
གཡོ་བའི་རྒྱན་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པའི་སེམས་
དགུ་ཅམ་གསུངས་ཡོད།

མདོར་ན་རང་གི་གཉིན་དང་གཉིན་གྱི་སྒྲིགས་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་
དང་། གཞོན་པ་བྱེད་བཞིན་པ། གཞོན་པ་བྱ་བར་འགྱུར་བ་བཅས་གསུམ་

དང་། རང་དང་རང་གི་གཉེན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གཞི་དཔ་བྱས་པ་དང་། བྱེད་
བཞིན་པ། བྱ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་གསུམ། རང་གི་དགྲ་དང་དགྲ་ཡི་སྤྱོད་པ་ལ་
ཕན་བཏགས་པ་དང་། འདོགས་བཞིན་པ། གདགས་པར་འགྱུར་བ་བཅས་
དགྲ་ཡི་སྤྱོད་པ་ལ་གསུམ་བཅས་དགྲ་ནི། ད་ལྟར་བྱེད་མཁན་གྱི་ཡུལ་དེར་ང་
རང་ཚོ་སེམས་མི་དགའ་བ་མནར་སེམས་སྦྱེ་གི་ཡོད་པས་དེ་འདྲིའི་ཡུལ་དེ་
དག་ལ་སེམས་རྩལ་མོ་ཡོད་པའི་གཞི་དཔ་སེམས་དང་། ཟུགས་པ་ཞེས་པ་ནི།
བསམ་སྒྲོ་གང་ཡང་མི་འཁོར་བར་ནག་འཐོམ་མེར་ལུས་སྦྱེ་བོ་ལྟ་བུ་ཞིག་
དང་། བསམ་སྒྲོ་དེ་ཡང་བསམ་རྩལ་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་འཐེབ་བེར་སྤྲོད་
མཁན་ཞིག་ལ་ཟུགས་པ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། ཟུགས་པས་བྱིང་བ་སྦྱེས་
ཡོང་བ་ཡིན། བྱིང་བ་འབྲས་བུ་དང་ཟུགས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན།

བྱིང་བ་ཞེས་པ་ནི། བྱིང་བ་ལ་སྤྱོད་པ་ལས་མང་པོ་ཞིག་དང་། བྱིང་བ་སྤྱོད་
མོ་བཤེད་སྐབས་དགེ་བ་ཡང་ཡོད། ཟུགས་པ་ནི་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའི་གསལ་ཞིག་
ཡིན། གཉིད་དང་འགྱོད་པ་གཉིས་ནི་དགེ་བ་ལ་འགྱོད་པ་སྦྱེས་ན་མི་དགེ་བ་
དང་། སྤྲིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་སྦྱེས་ན་དགེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཉིད་ཀྱང་
གཉིད་དུ་སོང་མཁན་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་
གཉིས་ཀ་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ནས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ནི། གཟུགས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སེམས་འདུན་ཞིང་དེ་ལ་སྦྱོར་བའམ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡིན།

ཐེ་ཆོམ་ནི་སྒྲོ་ཅི་གཉིས་པ་དེ་ཡིན། དེ་དག་ལས་ཤོད་འགྱོད་གཉིས་བྱེད་ལས་
མཚུངས་པས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཟུགས་པ་དང་གཉིད་གཉིས་ནི་སེམས་
མི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས། དེ་ལྟར་ཤོད་འགྱོད་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཤིང་། གཞོད་སེམས་དང་། ཟུགས་པ་དང་གཉིད་
གཅིག་ཏུ་བགྱང་། དེ་ནས་འདོད་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་བཅས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་པོ་འདི་
དག་དགོ་བའི་མོར་འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ལགས་པར་མཐུན་པར་མཛོད་ཅེས་
གསུངས་སོ།།

དད་དང་བཙོན་འགྲུས་དག་དང་བློ་པ་དང་། །

ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཆོས་མཆོག་ལྟ་ཉིད་དེ། །

འདི་ལ་མཛོན་བཙོན་མཛོད་ཅིག་འདི་དག་ནི། །

སྒྲིབས་དབང་ཞེས་བགྱི་ཅི་མོར་གྱུར་པའང་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་དང་། བདེན་བཞི་ལྟ་བུར་དད་པའི་
དད་པ་དང་། མི་ཉལ་བའི་བཙོན་འགྲུས། རྣམ་པ་མི་བརྗེད་པའི་བློ་པ། སེམས་
ཅི་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲེ་ཆོས་རབ་ཏུ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བཅས་ལྟ་ནི། བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་གསུང་
སྐབས་ལུས་བློ་པ་ཉིར་བཞག་ལ་སོགས་པ་བློ་པ་ཉིར་བཞག་བཞི་དང་།
མི་དགོ་བའི་ཆོས་སྤྱོད་བ་སོགས་ཡང་དག་སྤྱོད་བ་བཞི། དད་སོགས་དབང་
པོ་ལྟ་དང་། སྒྲིབས་ལྟ་བཅས་ལམ་ལྟ་ལ་སྤྱོད་སྐབས། སྤྱོད་ལམ་བློ་ཅི་

གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་ལྟ་དང་། དེ་ནས་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ལ་སྟོབས་ལྟ་བཅས་དེ་ལྟར་སྐྱར་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་། སྟོབས་ལྟ་བཅས་ལ་མངོན་པར་བཙོན་པར་མཛོད་ཅིག་འདི་དག་ནི་སྟོབས་དབང་ཞེས་བགྱི་ཞེས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་ལ་དད་སོགས་སྟོབས་ལྟ་ཞེས་པ་དེ་དང་། དེའི་གོང་དུ་བྱོད་དང་ཅེ་མོའི་སྐབས་སུ་དད་སོགས་དབང་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་རེད་ཅེས་དང་། ཅེ་མོར་གྱུར་པའང་ལགས་ཞེས་པ་འདིའི་འགྲེལ་ལུགས་གཅིག་ལ་དད་སོགས་སྟོབས་ལྟ་ནི་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་དང་། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཅས་བཞི་བཤད་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་ལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ནི་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་གྱི་ཅེ་མོ་སྟེ། འདིའི་རྗེས་སུ་མཐོང་ལམ་སྟེ་འཕགས་ལམ་ཡིན་པས། དེས་ན་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་གྱི་ཅེ་མོར་གྱུར་པའང་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

མདོར་ན་ལུས་བློ་པ་ཉིད་བཞག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱར་ཡང་རོབ་ཅམ་ཐོན་ཡོད་ལ། གཤམ་ལའང་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག ལུས་བློ་པ་ཉིད་བཞག་དང་། ཆོར་བ་བློ་པ་ཉིད་བཞག སེམས་བློ་པ་ཉིད་བཞག ཆོས་བློ་པ་ཉིད་བཞག་དེ་དག་གཞུང་གོང་འོག་ནས་པལ་ཆེར་ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་ཡང་དག་སྦྱོང་བ་བཞི་ནི། ད་ལྟ་འདིར་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱིག་པ་སྦྱོང་།

ཞིང་དགེ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་ཚེས་སྐྱེས་པ་སྟོང་ཞིང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་
 སྐྱེས་བར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚེས་སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བ། མ་
 སྐྱེས་པ་གསར་དུ་སྐྱེས་བ་བཅས་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་ཐོན་
 ཡོང་གི་ཡོད།

རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་བཞུགས། ད་ལྟ་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱབ་ཐབས་གསུངས་
པ་དེ་དག་ནས་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཆེར་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། འདུན་
པའི་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལོ་ཐོན་ཡོད།
ད་ལྟ་འདིར་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ལྟོབས་ལྟ་རྣམས་གསུངས་ཤིང་།
དེའི་གཤམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པོ་གཤམ་དུ་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག དེས་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པའ་
ཆེར་ཆ་ཆང་ཞིག་གསུངས་ཡོད།

ན་ག་འཆི་སྐྱལ་བྲལ་དང་དེ་བཞིན་དུ།

ལས་ནི་བདག་གིར་བྱ་ལས་མ་འདས་ཞེས། །

དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་བ་ནི། །

དེ་ཡི་གཏེན་པོའི་སྒོ་ནས་སྐྱགས་མི་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཉ་བ་དང་། ཀ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། སྤྱག་པ་དང་།
བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོའམ་དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ནས་ནད་མེད་བདེ་
ཐང་གི་སློ་ནས་དེགས་པའམ་རྒྱགས་པ་སྦྱེས་པ་དང་། ཀ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་

ལྷོག་ཆེ་གཞོན་རུ་ལང་ཆོ་དར་བའི་རྒྱགས་པ། འཆི་བའི་ལྷོག་ཆེ་དེའི་གཉེན་
པོའི་ཕྱོགས། དཔེར་ན། ད་ལྟ་གསོན་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ནད་མེད་པ་དང་།
མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་པ། ཡོ་བྱད་ཆང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱགས་པ་སྐྱེ་བ་
ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་གཉེན་ཉེ་འཁོར་གཡོག་བཟང་པོ་འདུས་པ་
སོགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྤྱིང་ནས་རྒྱགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་
དེ་དག་ལ་ན་བ་དང་། ཁ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། སྐྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ལས་བདག་གིར་བྱས་པ་ལས་མ་འདས་ཞེས་རང་རང་གིས་ལས་
གང་ཞིག་བསགས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་འབྲས་བུ་ལས་བྱས་པ་ཚུས་མི་བ་རེད་
ཅེས་དང་། ལས་འབྲས་ལ་བསྐྱེད་པ་མེད་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་ནས་བསམ་སྒོ་
བཏང་ན། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་འམ་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དེགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་
དག་མི་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གལ་ཏེ་མཐོ་ངེས་ཐར་པ་མངོན་བཞེད་ན། །

ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་དག་གིས་དགེ་བ་སྐྱབ་སྤངས་དང་། ང་རྒྱལ་
མི་བྱེད་པ་བཅས་གསུངས་པ་ཡིན། དགེ་བ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་
བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་སྤྲིག་པ་ཚུང་དུས་མི་
གཞོད་པའི་ཚུལ། དེ་ནས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཅི་གཅིག་པའི་
ཡིད་ཀྱིས་བསམས་དགོས་པ། དེ་ནས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་བཅས་ཉམས་

ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་དག་གསུངས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཐར་པ་བཅས་གལ་ཏེ་
མངོན་དུ་བྱའོ་ཞེས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ཡང་དག་ལྟ་ལ་
གོམས་པ་ཉིད་དུ་མངོན། །ཅེས་མཐོ་རིས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ནི། ལས་འབྲས་
ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་དག་བཙུ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་བསྐྱབས་ནས་
མཐོ་རིས་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྟ་བ་ནི་འཛིག་
ཉེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན།

དེ་ནས་ཐར་པ་ནི་བཅེངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
གསུངས་པ་ལྟར། མདོར་ན་གང་གིས་བཅེངས་སམ་ཞེ་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་
བཅེངས་པ་དང་། གང་དུ་བཅེངས་ཤེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོའི་ཁུར་གྱི་
སྟེང་དུ་བཅེངས་ཡོད་པས་ལས་ཉོན་བྱང་ན་ཐར་པ་ཡིན་ལ། ལས་ཉོན་གྱི་ནང་
ནས་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་ནས། ཉོན་མོངས་པ་ལས་
གྲོལ་ན་ཐར་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་བཞེད་ན་ནི། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་
པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གོམས་པར་མཛད་དགོས་སོ་ཞེས་
གསུངས་སོ།།

གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་སྤྱད་བྱང་། །

ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མི་བཟད་ལྟར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བ་སྟེ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་

ཆེས་མེད་པར་ལས་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བུ། མཛོད་ལས།

མེད་པར་ལྟ་བུ་ཆ་བ་གཙོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོ་ཅ་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱིང་དོན་དགོ་ཅ་ཅ་བ་ནས་ཆད་མིན་
ཇི་ལྟར་ཡང་། དགོ་བ་ཉམས་པའམ་མེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ལོག་ལྟ་ནི་ཉ་ཅང་འགན་ཁུ་ལོ་བཤད་ཡོད། དེས་ན་གང་
ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བུའི་ལོག་སྤྲུགས་བདག་ཏུ་ལྟ་བུའམ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ལེགས་
སྤྱད་དེ། གཞན་ལ་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཞིན་འཆེ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་དགོ་བ་ལེགས་པར་སྤྱད་ཀྱང་། ལོག་
པར་ལྟ་བུ་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ནམ་སྤྱིན་མི་བཟད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས། དགོ་བ་ཐུན་ཆོགས་བྱས་
ཀྱང་དེ་ཅུ་གྱིས་འབྲས་བྱ་བཟང་ལོ་སྤྱིན་མི་བྱུང་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ལེགས་སྤྱད་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བཟང་ལོ་
ཞིག་ཡོང་ན་ཡང་། དཔེར་ན།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཉམས་པ་སྤྱི་ཡི། །

ལྟ་བུ་ལས་ཉམས་པར་མི་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག ལྟ་བུ་ལས་ཉམས་ན་ལྟ་བུའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཉམས་འགོ་བས་དེ་ནི་ཉེན་ཁ་ཆེན་
པོར་བརྟེན་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ལས་འབྲས་མེད་པར་བལྟས་ཤིང་། བདག་ཏུ་ཞེན་པར་བལྟས་ན་ཐར་པ་ཁས་མི་ལེན་
ཞིང་། ལས་བཟང་ལོ་སྤྱད་ནས་འབྲས་བྱ་བཟང་ལོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བཛོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་པལ་ཆེར་མེད། འབྲས་
སེལ་གྱི་གཞན་ལ་མན་འདོགས་པ་ལྟ་བུ་ལེགས་སྤྱད་ཐུན་བྱ་བྱས་ཀྱང་། དེ་ཅུ་གྱིས་འབྲས་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་།
བཟང་ལོ། གྲུ་ལོ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལྟར་མངོན་པའི་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་གོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
མི་ནི་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་བདེ་ཞིང་། །

མི་རྟག་བདག་མེད་མི་གཙང་རིག་པར་བགྱི། །

བློ་བཟུང་བཟུང་མ་གཞག་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །

སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞེར་ལྟ་བུ་བྱུང་ཁྲོལ་བ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུ་བཞེར་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་རང་
བཞིན་ནམ་མི་དགོ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་བདེ་བར་ལྟ་བུ་དང་། མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་མི་རྟག་ཅིང་འཇིག་པའི་
བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྟག་པར་ལྟ་བུ་དང་། བདག་མེད་པའམ་རང་རྒྱུ་བའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་།
མི་གཙང་བའི་རྣམས་སོ་དུག་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མི་གཙང་བ་ཡིན་པ་ལ་གཙང་བར་ལྟ་བུ་བཟས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་
བུ་བཞེརོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་བློ་བཟུང་བཟུང་མ་གཞག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་བློ་བཟུང་བཟུང་མ་གཞག་པའམ་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་པའི་དབྱེད་པ་
བྱས་ཏེ་བསམ་སྒྲོ་མི་གཏོང་བར། སྤང་ཆོད་དམ་མངོན་ཞེན་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་བདེ་བར་བལྟ་བུ་དང་།
མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་བལྟ་བུ། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བལྟ་བུ། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་བལྟ་བུ་བཟས་སྤྱིན་ཅི་
ལོག་གི་སྒོ་སྤྲུག་པ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། བློ་བཟུང་བཟུང་མ་གཞག་པའི་དབང་གིས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞེར་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་དེ་
བྱུང་ཁྲོལ་གྱི་རྒྱ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཆ་ནས་བཤད་ཀྱང་རུང་། རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཡང་དག་པ་

ནམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལྟ་བུར་ཞེན་ནས་དེ་བྱུང་ན་གཅིག་དང་མ་བྱུང་
ན་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་ཚུགས་བརྒྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་བདག་དང་། སྤྱད་བྱའི་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་
མི་བརྟན་ཅིང་། མི་རྟག་པ་འགྲུར་བའི་རང་བཞིན། མཐར་ཐུག་སྤྱད་འགྲོ་བ། འཇིག་པ་དེ་ཡང་རང་དབང་མེད་པའི་
ཐོག་ནས་འཇིག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། གང་ལྟར་རྟག་བརྟན་ཡོད་བརྟན་འཕེར་བ་མེད་པའི་བསམ་སྒྲོ་མ་འཁོར་བར་
དེ་ཉིད་ཉ་ཅང་རྟག་པ་བརྟན་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཞེན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་རང་རང་ཆོ་རྒྱ་གར་ནང་ཁུལ་དུ་འགྲོ་སྐབས།
སྤར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོ་འདི་དང་འདིའི་སྐབས་སུ་བརྟེན་པ་པོ་ལ་ལེན་པ་རེད་ཅེས་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་ཉ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་།
ལྷགས་ཀྱི་ཡང་ཉ་ལས་པ་བརྟེན་པ་ཡོད། སྐབས་དེའི་རྟེན་མཐུན་གྱིས་ཉ་ཅང་རྟག་པ་བརྟན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས། མིའི་བརྟན་གསལ་གྱི་དང་དཀའ་སྤྲུག་སོགས་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཅ་བ་ནས་མི་གཏོང་བར་ཉ་ལས་
པའི་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ཡོད། རྟེན་པའི་སྐབས་མིས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པ་ནམས་དང་། ཁོ་རང་ཆོས་བསམ་པའི་
སྤྲུག་པའི་འབྲས་བུ་ནམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། པོ་བྱང་དང་ལྷགས་ཀྱི་སོགས་བརྟེན་པ་པོ་
དོན་གཙོ་བོ་ནི། རང་ཉིད་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཡང་། རང་ཉིད་ནི་དམ་ཅིང་ཅི་མ་ཡང་ལྷག་མར་མ་ལུས་པ་མང་
པོ་ཡོད་པ་དེ་དང་དེ་མཚུངས་ཡིན། རང་རང་ཆོ་བ་ཀྱི་མི་ཉིས་པ་དང་། ཁ་ཆག་སྒྲ་རལ་ཡོང་བ་མང་པོ་ཞིག་དེ་ལྟ་བུའི་
ཕྱན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བདག །
གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་གཟུགས་ལ་བདག་གནས་མིན། །
བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ། །
ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་སྤྱོད་རྟོགས་བཟུ། །

ཞེས་གསུངས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ། བདག་མེད་པ་མདོར་བསྟུས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་དབྱུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།
བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྒྱུག །
བར་དུ་བདག་ནི་བརྒྱུག་པར་བྱེད། །
མཐའ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བརྒྱུག་པ། །
དེ་ཤེས་དེ་ནི་མཐའ་པ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉམས་ལེན་གྱི་འགྲོ་སྤངས་འདི་ལྟར་ཡིན། རང་རང་ཆོ་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་སྐབས་
དངོས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གསལ། དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པ་ནི། ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་
སྤང་འདས་དང་། ཐར་བ། འགོག་བདེན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བཞག་ནས། དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཐར་པ་བསྐྱབ་རྒྱ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་རྒྱ་དེ་ཡིན་
ཡང་། སྤོན་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལམ་སང་སྤེལ་རྒྱ་ཆེད་པས། ཐོག་མར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཐོན་
པའི་ཉེས་སྤྱོད་སྤོང་རྒྱ་དེ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐོན་པའི་ཉེས་སྤྱོད་སྤོང་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱ་མངོན་མཐོང་ལུས་རྟེན་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད། གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མངོན་མཐོང་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་
འདིའི་སྤྱོད་ནས་བདག་མེད་སོགས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ནམས་ལྟ་མཐུད་ནས་བསྐྱོམས་པའི་སྤོན་ས་
ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྤེལ་ནས། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐར་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུང་སྐབས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅམ་སྤྱོད་བ་ལ་སྤྱོད་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ངེས་
དགོས་ཀྱང་། མདོར་བསྡུས་པའི་སྤྱོད་ནས་བསྐྱེམས་ཏེ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱས་ནས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་སྤྱོད་གི་ཡོད། དེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་
ཆགས་སྤྱོད་དགོས་པས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་། སྤྱོད་ཉིད་རེགས་པའི་
རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སློན་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་བསྐྱེམ་
དགོས་པའི་སྤྱོད་ནས།

མཐའ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བསྒྲིག་པ། །

ཞེས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཡང་སྤྱངས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་པའི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། རང་
པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་སྤྱངས་ཅ་བ་འདི་ལྟར་ཡིན།

དང་པོ་ཉེས་སྤྱོད་ཕྱིག་པའི་ལས་རྣམས་བསྒྲིག་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུར་མཛོན་མཐོང་ལུས་རྟེན་གྱི་དེའི་མཛོན་
མཐོ་རྒྱན་མར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་
སྤྱངས། དེ་ནས་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དེར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་བསྐྱེམས་པའི་ཐོག་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
རྒྱལ་པའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བདག་མེད་སློམ་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་ང་རང་
ཆོས་རྣམ་རྒྱན་སློམ་པ་བདག་གམ་ང་ཞེས་བརྟེན་སྐབས། སྤྱང་པོ་སློམ་ལྟར་བྱས་ནས། ཡིན་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་མཐུན་
ཞིག་ཡིན་ཡང་བདག་ཅེས་པ་ནི་སྤྱང་པོ་ལ་དབང་སྒྲུར་མཐུན་གྱི་རྗེ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱང་པོ་དེ་འཁོལ་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་
ལྟར་རྗེ་འཁོལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ང་ཆོའི་སློམ་ཤར་གྱི་ཡོད། ང་ཞེས་བརྟེན་སྐབས་དབང་སྒྲུར་མཐུན་རྗེ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་
ཡོངས་སྤྱད་བྱའམ་དབང་བསྒྲུར་བྱ་ང་ཡི་ལུས་དང་། ང་ཡི་སེམས་ཀྱི་ང་ཡི་ཆོར་བ། ང་ཡི་འདུ་ཤེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
བརྟེན་རྒྱུ་ཡོད་ལ། སློམ་འའ་དེ་ལྟར་ཤར་གྱི་ཡོད། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་དང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ང་རང་ཆོའི་སློམ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ། གལ་ཏེ་རང་གི་སྤྱང་པོ་རྣམས་ཤིང་འཁོགས་པ་ཞིག་གསུམ། ཡང་
ན་སྤྱང་པོ་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ཞིག་དཔེར་ན། ངའི་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་རང་ལུན་རིང་ནད་ཀྱིས་མནར་ནས་
ད་ཆ་ཤ་ཆང་མ་ནད་ཤ་ཆགས་སོང་ཞེས་བརྟེན་གྱི་འདུག དེ་བཞིན་སྤྱང་པོའི་སྤྱོད་གཙུག་ནས་རྒྱང་མཐེལ་བར་ནད་
ཤ་ཆགས་ནས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ལ། པ་རོལ་པོ་ཞིག་གིས་བྱིད་རང་གི་ནད་ཤ་དེ་ཆུར་བྱིར་ཤོག ངས་ལུས་ཤ་ཐང་
གོ་ཐང་ཞིག་པར་སྤྱད་ཆོག་ཅེས་བརྟེན་ན་ཏེ་ལམ་བཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། སློམ་ཤར་སྤྱངས་ལུས་ཞེས་བརྟེན་ན་ཅ་
དངོས་ལྟར་པར་བཞག་ན་འཛོག་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། ང་རང་ཆོའི་ལུས་ཀྱི་དུས་བྱུ་བཞེས་པོ་སློག་གི་ཡོད་ལ།
སྤྱོད་དང་། སློབ་དང་། མཐུལ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞེས་པོ་སློག་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་སེམས་མི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ། སྤྱོད་
ཞིང་གཉི་ལུག་པའི་སློབ་ཅན་ཏེ། བོད་པའི་ཁ་རྒྱན་ལ་ཀ་བོར་བྱའི་མགོ་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་མི་ཤེས་ཞེས་བརྟེན་སློམ་ཡོད་
པ་ལྟར། མདོར་ན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མི་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པའི་སློབ་ཞིག་དང་བཞེས་པོ་སློག་རྒྱུ་
ན། དེ་ཡང་ཏེ་ལམ་བཞེས་པོ་སློག་པོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ང་ཆོའི་སློམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད།

མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་དང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་ཆོའི་སློམ་ཤར་བའི་བདག་གམ་ང་ཞེས་པ་ནི། ཐར་བཅའ་བར་ཕྱིན་ན་གཟུགས་དེ་བདག་
མིན་ལ། གཟུགས་དང་བདག་གཉིས་གཞན་དུ་བཞེན་པའི་ཐ་དད་དང་། རང་དབང་བའི་ཐ་དད་དུ་མེད། ཡོད་ན་
གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་མི་བརྟེན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ངོ་སྤྱོད་པ་སློམ་ཤར་འཆར་སྐབས་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གི་སྤྱང་
པོ་སློམ་ཤར་མི་དགོས་པས། མདོར་ན་བདག་སྤྱང་གཉིས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་། བདག་སྤྱང་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐ་

དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ན། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྤང་པོ་སློ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་ང་
སློ་ལ་ཤར་དགོས་དོན་མེད། དེ་ང་ང་ཆོའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་ཤེས་གསལ་ཡིན། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ལུས་
སེམས་དབྱེ་བ་སྤྱེ་ནས་དེ་ལ་དབང་སྒྱུར་མཁན་གྱི་བདག་ནི་འདི་རེད་ཅེས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་སའི་དགོས་པ་ལ་
དེ་ཡང་མེད། དེ་ཡང་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །

སྤང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཡང་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཡིན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
ཞེས་བརྗོད་སའི་གཞི་དེ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་མེད། རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དམ་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་འདྲིར་དབྱེད་ཡོང་གི་ཡོད། སྤང་ཅམ་དེའི་སྤང་ནས་ཐ་དད་ཅེས་བཤད་ཐུབ་པ་དང་།
གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་ཞེས་བཤད་ཐུབ་ཀྱང་། སྤང་ཅམ་དེས་མ་ཆོས་པར་དབྱེད་སྐབས། རང་བཞིན་འཆོལ་
བ་ལྟར་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་འཆོལ་བ་ལ་ལྟར་བྱས་པའི་རོང་རྩེད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་འཆོལ་བ་ལྟར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་
གྱིས་དེའི་དོན་གྱི་སྒྲིབ་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་མིན་དབྱེད་སྐབས། གཞན་དུ་ཡོད་ན་རོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཐ་དད་ཡིན་ན་དངོས་མིང་ཐ་དད་ཀྱི་གཞན་ཅམ་མ་ཡིན་པར། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
པའི་གཞན་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི་ཡོད། དེས་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དབྱེད་ན་
མི་འགྲིགས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བདེན་པ་ཡང་མི་འཐད་པ་དང་། བན་ཚུན་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡང་མི་
འཐད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །

དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མེད། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྟར་མིན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤང་པོ་པར་བརྟེན་པ་ཡང་མིན། སྤང་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཚུར་བརྟེན་པ་ཡང་མིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤང་པོ་ལྟར་པ་ཡང་མིན་ལ། དེ་ལས་ལོགས་སུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བཅའ་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་ཅེས་
གསུངས་སོ།།

གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྤང་གི་ཁྲུངས་དང་། སྤང་གིས་ང་རང་ཆོར་ལྷེ་མིག་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྤང་གི་
ཁྲུངས་དེའི་ཐོག་ནས་རིགས་པས་དབྱེད་ཅིང་བཅའ་བའི་སྐབས་བདག་གཟུགས་དང་ལྟར་མིན་གཟུགས་ལ་བདག་
གནས་མིན་བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་ཏེ། ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་སྒྱུར་སྐབས། མདོར་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་
གང་དུ་དབྱེད་ཀྱང་གཅིག་ཐ་དད་བདེན་པ་དང་། བན་ཚུན་བརྟེན་པ་གང་གི་ཐོག་ནས་དབྱེད་ཀྱང་། བདག་ཅེས་པ་དེ་
རྟེན་རྒྱ་མེད། དེ་བཞིན་སྤང་པོ་སྟག་མ་བཞི་ལའང་དབྱེད་པའི་སློན་ནས་བསྐྱོམ་ན། བརྟག་ཅིང་དབྱེད་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་
པ་ཞིག་དང་། འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ང་རང་ཆོའི་མཛུབ་མོ་འཛུགས་སའི་དོས་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིང་པ་ཞིག་
འཆར་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྤྱིང་རྟོགས་བཞི་ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཤར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོའི་ནང་སྤྱིང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་གཞི་གསུང་སྐབས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྤྱེ་ཆོན་སོ་སོར་བྱས་ནས་སྤྱོམ་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཆོད་མ་མེད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པ། རོ་བོ་མེད་པ།
སྤྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྤྱིང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་། སྤྱིང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དང་།
སྤྱིང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་སྤྱེ་སྐབས་སྤྱིང་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་སྤྱིང་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་འཛིག་གི་ཡོད། སྤྱིང་པ་

ཉིད་ཀྱང་སྟོང་གཞི་ཚུལ་ཅན་ལ་འཛོག་གི་ཡོད། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་
ཅས་པ་དེ་དག་གི་སྟོང་གཞི་ལ་སྟོང་ཉིད་དེ་སླེབས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཅ་བ་ཤེས་རབ་
ལས།

གཤམ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །

སྒྲིང་པ་འང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གལ་ཏེ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། སྟོང་པའང་སྟོང་པ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་
ཆོག་ཅེས་དང་།

མི་སྣང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །

ལྷོང་བ་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། །

མེ་སྟོང་བའི་ཆོས་གཏན་ནས་མེད་ན། སྟོང་བ་ཡོད་པ་སྟེ་སྐབས་འདིར་ཡོད་མེད་ཅེས་བ་ནི། རང་བཞིན་ལ་སྦྱར་གྱི་
ཡོད་པ་ས་སྟོང་བའང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་ཡོང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ནང་།

ཐུན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་གཞན་དག་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བས་བསུན་འབྲེན་སྐབ་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ན། དེ་
ནི་སོ་ན་མི་གནས་པའི་ལྷ་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་དཔེར་ན། གཞི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ལ་འདི་སྟར་དབྱང་

ལྟ་བུས། གང་ཟག་ནམ་པ་བདུན་དུ་བཅོལ་ནས་རྩིད་ཐུ་མེད་པར་སྒྱེར་སར་ཞིག་གང་ཡོད་པ་ཡིན།

[illegible]

གནས་པར་དམིགས་གཏད་པ་ཤིག་ནས། ལྷོ་རྩེ་རོང་གར་ཟུག་རྩེ་ཅིང་ཀྲིས་གྲུབ་པའི་སྤྱང་པའི་སྤྱང་སང་ཞིག་

མཐོང་ཤར་ཡོང་བ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་སྤྲོད་བ་ཉིད་ཀྱི་ལོ་བ་ཡག་པོ་ཡོད་མཐའ་ཞིག་གིས། སྤྲོད་བ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྤོལ་

ཆོས་ཅན་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཡོང་གི་ཡོང། ཡང་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་གང་པར་ཞིག་ཡིན་མིན་བཅས་ཀྱིས་ཁྲི་

[illegible][illegible][illegible][illegible]

ཕུང་པོ་འདོད་རྒྱལ་ལས་མིན་དུས་ལས་མིན། །

རང་བཞིན་ལས་མིན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མིན། །

དབང་ཕུག་ལས་མིན་རྒྱ་མེད་ཅན་མིན་ཏེ། །

མི་ཤེས་ལས་དང་སྲིད་ལས་བྱང་རིག་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་པོ་འདོད་སྐལ་ལས་མིན་ཞེས་སྤང་པོ་ནི་འདོད་སྐལ་ལས་རང་དགར་སྤང་པ་ཞིག་མིན་

ལ། དུས་ལས་མིན་ཞེས་དུས་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན། རང་བཞིན་ཞེས་པ་འདིས་ཐུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་བཀག་

ཡོང་གི་ཡོད། རང་བཞིན་ལས་མིན་ཞེས་གྲངས་ཅན་བའི་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཤད་བའི་ནང་གི་ལྷ་མོ་ལོང་རང་

བཞིན་ལས་བྱང་བ་ཡང་མིན་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་ལས་མིན་ཞེས་བསམ་རོ་བོ་ཉིད་ལས་སུ་མ་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེས་བ་

ཡང་མཉན། མཉན་ན་ཡང་ས་ཅན་པས་བདག་ལྔ་བཟོད་པ་རྩུ་ལྔ་ལྔ་པས་རང་པའིན་གཅིག་པ་རྩུ། གཅི་པའི་རང་

[illegible]

ཡུལ་འདེད་པ་བཞུན་དཔང་ལྷག་འགྲེ་པའ་ལྷ་འཕྲེ་ལྷག་པའ་ཡུད་པ་པར་བ་ཤོད་པའ་དཔང་ལྷག་ལམས་ཡུད་པ་ལྷང་།

མིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། དབང་ཕྱུག་རང་ཉིད་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་སྐྱེས་བྱར་བཤད་
སྐབས། རྒྱ་རྟག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་གིས་འབྲས་བྱ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ཞིག་མི་ཡོང་བས་ན་དབང་ཕྱུག་ལས་
མིན་ཞེས་དང་། རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཅན་མིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
འོ་ན་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་རང་ཆོས་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་འདྲིག་པའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པར་རང་རང་ཆོས་སྦྱང་བས་བྱུང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དགོས་ཤིང་། སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན།
མི་ཤེས་ལས་དང་སྦྱང་ལས་བྱུང་རིག་མཛོད། །ཅེས་དེ་ལྟར་རང་རང་ཆོས་དག་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་དང་།
མདོར་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱང་པོ་འདི་བདེ་བ་འདོད་པ་
དང་། སྒྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པའི་སྒྲོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་མཁུན་གྱི་ཕྱང་
པོ་གྲུབ་པའི་རྩ་བ་མི་ཤེས་པའམ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་ཞིག་གིས་ཡོང་བས་ན། མི་ཤེས་པའམ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། ལས་དེའི་བག་ཆགས་ལྟ་བུའི་རྟེན་དང་
འབྲུན་ན་སྤྱིན་ཞིང་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མཁུན་ཞིག་གནས་པ་དེ་ལ་ཡང་རྟེན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱོང་བས་
ལས་དེར་གསོས་བཅུ་ནས་ལས་དེའི་འབྲས་བྱ་སྒྲོག་མེད་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་པས། མི་ཤེས་ལས་དང་སྦྱང་ལས་བྱུང་
རིག་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོའི་ནང་། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ།
གང་མ་རིག་པ་ཡོད་པས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བོད་གསལ་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི།
སྦྱིར་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དེའི་རྒྱན་ཞིག་གི་སྦྱང་ནས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ལས། གཏན་ནས་
མེད་པ་ཞིག་སྐྱེ་བ་མི་ཡོང་བས་གཏན་མེད་པ་ཞིག་དབང་ཕྱུག་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ཡི་གཡོ་བ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་དབང་གིས་
འབྱུང་བ་མིན། དེས་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་བཅུས་ནང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་
གསུངས་ཡོད།
དེ་ནས་ཡོད་པ་ཅུ་གིས་ཀྱང་མི་ཆོག་པར་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེས་པའི་འདུས་བྱས་ཤིག་དགོས། དེར་བརྟེན་འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་ཞེས་སྦྱོང་བྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྦྱོང་བྱེད་
གཞན་ཞིག་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་འདི་སྐྱེ་བེད། སྐྱེས་པ་དེས་རང་འབྲས་སྐྱེས་ཞེས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་ཡོད།
མདོར་ན། རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་བཀག་པ་ཡིན། སྤྱོད་ལ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ནས་
རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་བཀག་ཅིང་། དེའི་མཐུག་ཏུ་མི་ཤེས་ལས་དང་ཞེས་པས། གང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་
འདུ་བྱེད་ཅེས་གསུང་སྐབས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་རྟེན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་རྒྱ་རྟེན་
རང་ཉིད་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་སྐྱེས་པའི་འདུས་ཤིང་བྱས་པ་ཅུ་གིས་མི་ཆོག་པར་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱང་། དེ་
དང་རིགས་སམ་རྒྱས་པ་མ་ཐུན་པ་ཞིག་གིས་རྒྱས་སྐྱེ་དགོས། དཔེར་ན། ས་བོན་མངར་བ་ལས་འབྲས་བྱ་མངར་བ་
དང་། ས་བོན་ཆ་བ་ལས་འབྲས་བྱ་ཆ་བ་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་རྒྱས་པ་དང་མཚུངས་པའམ་རིགས་མ་ཐུན་པའི་སྦྱང་ནས་
འགྲོ་དགོས། དེར་བརྟེན་རྒྱས་པའི་རྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འདྲིན་རང་ལུས་ལ། །

སྤྱིན་ཅི་ལོག་པར་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། །

ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་འདི་གསུམ་ཐར་པ་ཡི། །

གྲོང་ཁྱེར་སློབ་ཤོག་གསལ་གསལ་པར་མཁུན་པར་མཛོད། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྒྲིུར་གསུམ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་གཅིག་རང་ལུས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི་འཛིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོམ་པ་སྤྱིས་སའི་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤང་པའི་ཆོག་གསལ་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོམ་དུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་དང་གཉིས། དེ་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་གསུམ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིུར་བ་ཞེས་ཟེད། དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི། ལོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནོར་བ་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་བས།

འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །

ཞེས་པ་ལྟར་དེས་ཐར་པ་ལ་འགྲོ་མི་འདོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྤྱེ་བས་སྤིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྒྲིུར་བར་བྱེད་པའམ་ཐར་པ་འགྲོ་བ་ལ་བཞག་ས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ཀུན་སྒྲིུར་གསུམ་པོ་དེ་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་སློབ་ཤོག་གསལ་གསལ་པར་མཁུན་པར་བཀྱི་ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི་ལམ་ནོར་བ་དང་། འཛིག་ལྟས་ཐར་པ་ལ་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ནི་ཐེ་ཆོམ་དེ་རང་ཡིན།

ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །

གཞན་གྱིས་གྲོགས་བབྱིད་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་པས། །

ཐོས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསམ་གཏན་ལྡན་པ་ཡིས། །

བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འབད་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤིད་པ་འཁོར་བ་ལ་འཁོར་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་པའམ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ཤིང་། ལས་ཞེས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་ལ་ཅིས་ཀྱང་རུང་། ལུས་རག་གི་རིག་བྱེད་ལ་སྦྱར་ནང་འདྲ། ཡང་སྤྱིང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དེར་གསོས་བཏབ་མཁན་གྱི་སྤིད་པ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིན། དེར་བརྟེན་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་དང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་འཆིང་བས་ན། ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤིད་པ་འཁོར་བ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་སེལ་ནས་ཐར་པ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་དེར་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱ་མེད། དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤིད་པ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དེ་རྣམས་སེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་ཞིག་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་བུར་ཕྱོགས་ཐར་པ་རྒྱ་འབྲས་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་བསྐྱོར་བའི་སྐབས་སུ། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་ལྟ་བུའི་རྩ་བ་ནི་བདེན་པ་ཞིའི་ཐོག་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་པ་ཞིའི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཤེས་པ་བྱེད་རྒྱ་དང་གཅིག་དེའི་གྲོགས་སུ་བསམ་གཏན་ཉིང་འཛིན་དང་། དེའི་གཞི་མ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། ཚུལ་འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱལ་བས་བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན། བདེན་པ་ཆང་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་པར་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མཐར་གཏུགས་ན་ཐབས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

ལྷ་མོ་ནས་ངས་དེ་ཤེས་པའི་ཨ་མ་ཀླན་མོ་ལོ་དགུ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་སླེབས་པ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་གིས་རྟག་པར་ང་དང་
ཐུག་སྐབས་ང་ལ་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱར་ནས། འི་དཔུལ་བ་ལ་མི་གཏོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། འི་དཔུལ་བ་ལ་
མི་གཏོང་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། དཔུལ་བར་གཏོང་མི་གཏོང་དུ་ལམ་སྒྲ་མའི་ལག་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས།
གལ་ཏེ་ཨ་མས་མཆོན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དཔུལ་བར་གཏོང་དང་མི་གཏོང་ངའི་ལག་པར་མེད་ལ། སལ་ཆེར་
ངས་ཁ་ཤས་དཔུལ་བར་གཏོང་བསམ་གྱང་གཏོང་བྱ་བ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། གསུང་སྐད་ལ་འདི་ལ་བསམས་ན་ང་རང་
ཆོད་སེམས་ལ་སློབས་པ་སླེབས་པ་ཞིག་ཡོད་གི་འདུག། ཟླ་གས་གཅིག་ནས་ཆང་མ་ང་རང་གིས་བྱེད་བྱ་བ་ཀྱི་རེད་
བསམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཟླ་གས་གཅིག་ནས་འགན་ཆ་ཆང་རང་ཉིད་ཀྱི་སླེང་དུ་སླེབས་པ་དང་། ཡང་ཟླ་གས་གཅིག་
ནས་སོ་སོར་སློབས་པ་དང་སློང་སློབས་སླེབས་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་མཆོར་ཞིག་འདུག། དེ་ནས་འདིའི་ཐོག་ལ་རྒྱད་ལྷ་མོ་
སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཞེས་པ་དེ་དག་སྟོན་མ་བརྒྱབ་ནས་བསམ་སྟོན་གཏོང་
སྐབས། སེམས་ནང་བྱེད་མཆོར་ཞིག་ཡོད་རྒྱ་འདུག།

ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །

ལྷག་པའི་སེམས་ལ་རྟག་དུ་བསྐྱབ་པར་བསྒྱུ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱིར་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལ་འདྲ་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྒྱུ་ཞུགས་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་འཛིན་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟོན་པ་ཡོད་གི་ཡོད། འཛིན་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡོད་པས་ཤེས་རབ་ཡོད། དེ་
ནས་གནས་ལྷ་རིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་ཨ་ཅང་ཅང་། དེ་བཞིན་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་ཡོད་རྒྱ་
ཡོད་པས་དེ་དག་ལས་ལྟ་བུ་དང་། ཀུན་སྟོང་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སོགས་མང་པོའི་སྟོན་མཆོར་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་བཅས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྷག་པའི་ལྷག་ཆོས་ཡོད་པས་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་བཅས་ལ་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། མདོར་ན་ཐར་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་
འདི་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།

བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ཅ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་གཅིག་ནི། །

གསུམ་པོ་འདི་ནང་ཡང་དག་འདུ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ཅ་ཞེས་གསུངས་པས། ད་དུང་ཡང་བརྒྱ་སྟོན་མ་བརྒྱབ་པས་
ཉིས་བརྒྱ་དང་། དེའི་སླེང་དུ་ལྷ་བཅུ་དངོས་སུ་སྟོན་པས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་དང་། སྐར་ཡང་གོང་གི་གསུམ་པོ་སྟོན་
མ་བརྒྱབ་པས་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་དང་གསུམ་ཞེས་གསུངས་ཚུལ་ཞིག་འདུག་པས་དེ་ལྟར་མིན་ནམ་སྟེ། འདི་
ལྟར་ཡིན་ན་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཅ་གསུམ་དེ་དག་འདིར་སྤྱུག་ཅིས་ལྟར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ཅུ་མེད།
དེ་ཡང་ཏ་ཅང་དགའ་གནད་ཅིག་དང་། གོ་བ་ཏ་ཅང་གི་ཐབ་པོ་ཡིན་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་རྒྱ་མཆོན་ཅ་བ་
ནས་མེད་པས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་མི་ཤེས། དེས་ན་བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ཅ་ཞེས་པ་ནི། ངའི་བསམ་སྟོན་འདིར་
བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ཅ་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་ཆོ་དགོ་སྟོང་གི་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཅ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དགོ་སྟོང་
མའི་ཁྲིམས་སུམ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཅ་བཞི་གསུངས་པ་བཅས་བསྐྱབ་གྲངས་སམ་བསྐྱབ་པའི་གནས་རི་ཅུ་ཡོད་མེད་
རྣམས་སྟོན་པ་དང་། ལྷ་བཅུ་ལྷག་ཅིས་པ་ནི་རིན་ཆེན་སླེང་བའི་ནང་དུ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ལྷ་བཅུ་དང་བདུན་
གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ལ་གསུང་གི་མེད་དམ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ཅ་དང་། ཡང་ལྷ་བཅུ་ལྷག་བཅས་ལྷ་བཅུ་དང་།

བདུན་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་པའི་ནང་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་རིགས་རྣམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཁོངས་
སུ་འདུས་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ། གསུམ་པོ་འདི་ནང་ཡང་དག་འདུ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ།།

གཞི་རྒྱ་བཤེས་སྤྱིང་གི་ཡོང་སྐྱེད་པའི་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་པའི་ཡོང་སྐྱེད་དང་ཉ་ཅང་འདྲ་པོ་འདུག དེ་ཡང་མངོན་མཐོ་
སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་སྡེ་ཆོན་གཅིག་དང་། དེས་ལེགས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་སྡེ་
ཆོན་གཅིག་བཅས་གཉིས་ཡོང་གི་འདུག

དབང་ཕྱུག་ལུས་གཏོགས་ རྟོགས་ ་འབྲེལ་བ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།།

བཏོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན། །

དེ་ནི་བསྐྱེམས་ནས་མངོན་པར་བསྐྱེད་བཟུང་བཟུང་། །

དེ་ནི་བཤེས་པས་ཆོས་ཀྱན་འཛིན་པར་འགྱུར། །

དབང་ཕྱུག་ཅེས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོད་ལ་འབོད་ནས། ལུས་རྟོགས་ཞེས་པའི་རྟོགས་ནི། གཏོགས་ཞེས་བྲིས་ན་གཙོ་བོ་
ལུས་སུ་གཏོགས་པའི་སྟོད་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་དག་གི་སྟོད་ལམ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྟོགས་ལ་འགྲོ་
གི་ཡོད་མེད་དེ་ལེས་བསྟན་དགོས་སོ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དེ་ལེས་བསྟན་པ་ནི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་བཏོད་པ་
གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

ཡང་གཏོགས་ཞེས་མ་བྲིས་པར་རྟོགས་ཞེས་བྲིས་ན། དབང་ཕྱུག་ཅེས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབོད་ནས། རང་གི་ལུས་ཀྱིས་
མཆོན་པའི་སྟོ་གསུམ་ལ་བག་ཡོད་བསྟན་པའི་ཐོག་ནས་རྟོགས་དཔྱད་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས། རྟོགས་དཔྱད་བཏང་ནས་
སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་ལ་བརྟག་པའམ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ནས་རྒྱ་ཡན་དུ་མི་འགྲོ་བར་དེ་ལེས་བསྟན་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་
བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་བཏོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་རེད་ཅེས་སྟོད་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།
དེ་ནི་བསྐྱེམས་ནས་མངོན་པར་བསྐྱེད་བཟུང་བཟུང་། ཞེས་པ་ནི། སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱེམས་ནས་
བག་མེད་ཉེས་སྟོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་མི་འགྲོ་བར་བསྐྱེམས་ནས་མངོན་པར་བསྐྱེད་བཟུང་བཟུང་། བཟུང་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ལགས་ཤེ། དེ་ནི་བཤེས་པ་ན་དགོ་པའི་ཆོས་ཀྱན་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་
བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་བསྐྱབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་དེས་ལེགས་བསྐྱབ་པའི་འཛིན་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་
ལས་འདས་པའི་ལམ་གང་ཞིག་བསྐྱེམས་ཀྱང་། ཆོ་མི་རྟག་མི་བརྟན་འཛིན་ཅིང་ཟད་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་སྡེ་
གཤོལ་གྱིས་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།

ཆེ་ནི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །

ཆུ་ཡི་ཆུ་བྱར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །

དབུགས་རྩལ་དབུགས་དབུང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །

སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོ་འདིར་གནོད་པ་མང་བས་གསོན་པའི་རྒྱུ་ཉུང་ཞིང་འཆི་བའི་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་།
གསོན་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བའི་རྒྱུ་དུ་འགོ་བ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་མང་བས་རྒྱུ་དམར་གྱིས་བཏབ་པའི་
མར་མེ་བཞིན་ཉམ་ཆུང་ཡིན་པས། དབུགས་ནང་དུ་རྒྱབ་པ་དང་ཕྱི་དུ་དབྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་འཆི་བ་ཡོང་སྟེན་
ཅིང་། དེ་བཞིན་གཉིད་ལོག་པའི་ངང་ལའང་འཆི་བ་ཡོང་སྟེན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་ང་རང་ཆོ་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་
གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་མི་འཆི་བར་གསོན་པ་འདི་ངོ་མཆར་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན། མདང་ལུབ་གཉིད་ལོག་ནས་དེ་རིང་ང་ཆོ་
གསོན་པོར་གནས་ཡོད་པ་འདི་ངོ་མཆར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་མཐར་སྐྱམ་མཐར་འབྱལ་ཞིང་། །

ཐ་མར་མི་གཙང་སྟོང་པོ་མ་མཆིས་པར། །

རྣམ་པར་འཛིག་དེངས་ཐྱགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །

སོ་སོར་འགྲེས་ཆོས་ཅན་དུ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་ཞེས་པ་ནི། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་བ་ནས་བརྒྱུང་ང་ཡི་ལུས་ཞེས་
ཏ་ཅང་གཅེས་པོ་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དུ་ཡོད་པའི་ལུས་ནི། མཐར་ལུས་སེམས་སོ་སོར་བྲལ་སྐབས་ལུས་
བསྐྱེད་ནས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་བདག་པོ་རྒྱག་མཁན་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱམ་ནས་མཐར་རུས་
གོང་ཆགས་པ་དང་། ཡང་ན་མཐར་ཆུས་འབྱལ་བ་སྟེ། ཆུས་བརྒྱན་ཞིང་འཛིག་ནས་རུལ་ཏེ་འབྱལ་འགོ་བ་སོགས་
མཐའ་མར་མི་གཙང་བ་སྟེ་སྐྱག་བྱོ་བའི་ངང་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས། སྟོང་པོ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་དང་། རྣམ་
པར་འཛིག་དེངས་ཞེས་རྣམ་པར་འཛིག་ནས་རུལ་སྟེ་འཐོར་ནས་ཞིག་པ་སྟེ་དེངས་པའམ། དེངས་ཐྱགས་ཞེས་
པ་ནི་རུལ་ཞིང་ཐྱགས་པ་སྟེ། རོ་ཐྱགས་འདམ་ཞེས་མི་གཙང་བ་རྩིང་བ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རུལ་ཞིང་
ཐྱགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སོ་སོར་འགྲེས་ནས་ཆོས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ཆོ་མི་རྟག་པ་ཡིན་
པ་དང་། དེ་བཞིན་མཛོད་ལས།

སྟོག་ནི་ཆོ་ཡིན་དོད་དང་ནི། །

རྣམ་ཤེས་རྟོན་གང་ཡིན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོ་འམ་སྟོག་གི་རྟོན་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་མཐར་འཛིག་ནས་ལྷལ་མེད་དུ་གྱུར་རྒྱུ་རེད་ཅེས་
གསུངས། དེ་ལྟར་འཆི་བར་ངེས་ཤིང་། རྣམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། འཆི་བའི་ཆོ་ལུས་ལོངས་སྟོན་གཉིན་
བཤེས་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པ་ཚུལ་རྣམས་ང་ཆོས་ཡང་ཡང་བསམ་དགོས་པ་ཡིན། གང་ལྟར་འཛིག་རྟོན་ཕྱི་མ་
མེད་པ་ང་རང་ཆོས་དངོས་སུ་སྟོང་བའམ། ཡང་ན་ཡིད་ཆེས་རྟོན་པའི་རིགས་པའི་སྐབས་བྱེད་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པ་
ཞིག་ཡོད་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ཆོ་སྤྱི་ལས་སྤྱི་པོར་བསྐྱབ་མི་སྤྱི་བ་ལ། མེད་པར་སུ་གཅིག་
གིས་ཀྱང་བསྐྱབ་སྐབས་ཀྱི་མེད། དེ་བཞིན་ཆོ་སྤྱི་ཡོད་མེད་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་མཁན་རིགས་གཅིག་གིས་སྤྱི་བ་སྤྱི་
ཕྱི་མ་རྟོན་པ་ལས་མེད་པར་རྟོན་པ་མིན། ཆོ་སྤྱི་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྤྱི་བ་སྤྱི་ན་མ་དུན་
མཁན་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པའི་སྤྱི་བའང་རགས་ཅན་སྤོར་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོང་མཁན་ཡོད་པས་སྤྱི་བ་སྤྱི་
ཕྱི་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་པལ་ཆེར་སྐྱབ་བྱེད་མང་བ་ཡོད།

གཉིས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་བཤད་ན། བརྒྱད་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་གྱི་སེམས་ཅན་
ལའང་ཐོག་མ་མེད་པ་ཆགས་པ་ཡིན། བརྒྱད་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་ཀྱི་འཛིག་

རྟེན་ཡང་རྩ་བ་གསུགས་ཅན་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། བཅུད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་ལའང་ཆེ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པས་
གནས་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་། སྤྱི་བའི་བསྐྱལ་བ་ཞེས་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་ཆགས་པའི་བསྐྱལ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་
ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱི་བ་བཅུད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྱི་བའི་འདིག་རྟེན་དེ་ཡང་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྤྱི་བའི་འདིག་རྟེན་ལ་ཐོག་མ་ཞིག་འདོག་དགོས་བྱུང་ན། དེ་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ་
དང་། རྟེན་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་ཅེས་པའི་དྲི་བ་རྣམས་སྤེལ་བ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་
ཞིག་ལ་བསམ་སྒྲོ་བརྟུང་ནས་དབྱེད་ན། རྣམ་ཤེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་དང་། བཅུད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་ཀྱི་
སེམས་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་ཆ་ལ་པལ་ཆེར་གཞིན་བྱེད་ཅུང་བ་དང་། འདི་གཞི་ལ་བཞག་ནས་འབྲེལ་
བཤད་བརྒྱབ་ན་འབྲེལ་བཤད་མང་བ་རྒྱབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་སྤྱི་བ་བྱི་མ་ཡོད་ན། སྤྱི་བ་བྱི་མ་ཐེན་སྐབས་
ཆེ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ལུས་ཡོངས་སྤྱི་དང་། གཉེན་ཉི་དུ་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།
ལྟུལ་མཆོག་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་མགྱུར་ལས།
ཆེ་འདིར་ནོར་འདོད་ཁོ་ནས་ཉིན་མཆོན་མེལ་ན་ཡང་། །
འདིག་རྟེན་བྱི་མར་འགྲོ་ཆེ་སྤྱི་མོ་ལག་སྤྱོད་འབྲེལ། །
དེ་རིང་ཅམ་ཡང་སྤྱི་བའི་གདེང་ཆོད་མ་མཆིས་པས། །
མགོན་མེད་ཉམ་ཐག་བདག་ཅག་སྤྱགས་རྗེས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ཆེ་འདིར་ནོར་འདོད་དང་། ཆེ་འདི་རིང་པོར་སྤྱི་བ། ཆེ་འདིའི་སྤྱོ་གོས་སྤྱན་གྲགས་
སོགས་དོན་དུ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཉིན་མཆོན་མེལ་ནས་མི་ལམ་ཚུན་ཆད་ལ་ཆེ་འདིའི་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་
འཁོར་ནས་སྤྱི་དམའ་ཡོད་ཅེས་དང་། འདིག་རྟེན་བྱི་མ་ཞེས་ལུས་སེམས་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་
ཆད་པའི་ཉིན་དེར། ད་ལྟ་བར་དུ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པ་ཆད་མས་པན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། སྤྱི་མོ་ཞེས་པ་
ནི་དམར་ཉེང་གཅེར་བུ་བཞིན་ལག་པ་སྤྱོད་པར་འབྲེལ་ནས་འགྲོ་རྒྱ་རེད་ཅེས། དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བ་དེ་ནམ་ཡོང་ངེས་
པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་རིང་ཅམ་ཡང་སྤྱི་བའི་གདེང་ཆོད་མ་མཆིས་པས། ཞེས་དོ་ནུབ་མི་འཆི་བར་སང་ཉིན་དེ་ཆོ་
སྤྱག་སྤུབ་ཅེས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་བཤད་སྤུབ་ཀྱང་། བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་བཤད་མི་སྤུབ་པ་ཡིན། དོ་དགོང་གང་
ཞིག་བྱེད་གཤམ་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་པས་མི་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་ཡང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་དོ་དགོང་མི་འཆི་བར་སྤྱི་བ་སྤུབ་ཅེས་
བཤད་སྤུབ་པ་པལ་ཆེར་ཁག་པོ་ཡིན། བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་ཤི་གི་མ་རེད་ཅེས་བཤད་སྤུབ་པས། དེ་རིང་ཅམ་
ཡང་སྤྱི་བའི་གདེང་ཆོད་མ་མཆིས་པས། མགོན་མེད་ཉམ་ཐག་བདག་ཅག་སྤྱགས་རྗེས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་མི་རྟག་པ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བ་
དང་། བར་དུ་ང་རང་ཆོའི་མི་ཆོ་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཞེན་ཆགས་ཆེན་པོ་སྤྱེས་པའི་དབང་གིས་རེ་དོགས་དང་། ཆགས་
སྤང་མང་པོ་སྤྱི་བ་དེ་དག་ལའང་མི་རྟག་པ་བསྐྱེམས་ན་པན་གྱི་ཡོད།
ཡང་མི་རྟག་པ་བསྐྱེམས་པས་བསམ་སྒྲོ་བྱུང་བས། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྤྱག་ལྟ་བུས་ད་ཆ་གང་ལའང་སྤྱི་བོ་མེད་
ཅེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡང་པལ་ཆེར་མིན། ད་ལྟ་བཤད་པ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་གསུངས་པ་
བཞིན། མི་རྟག་པ་བརྟན་པའི་སྤྱོ་རིང་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་བསྐྱེམ་ན་གདེང་ཆོད་མེད་པ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཨ་ཙཱ་འདི་གཉེན་ཉི་དུ་དང་ཁ་བྲལ་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་མི་རྟག་པ་བརྟན་ལུགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱད་ཆ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐ་མལ་པའི་བྱེད་སྤངས་ཡིན། དུད་འགྲོ་ལའང་ཁོ་རང་ཆོའི་དོགས་པ་ཤི་བའི་སྐབས་སུ་
སྤྱད་ཆ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་དཔེར་ན། སྤང་ཆེན་གྱིས་སྤྱད་ཆ་ལྟ་ཉ་ཅང་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་དེ་ལྟར་མིན། འདི་བྱུང་བ་
བཞིག་ཡིན། སྤྱི་གུ་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱི་གསལ་ཞིག་ལ་སེམས་འབྲེལ་བྱས་ནས་བསྤྱད་པ་ནི་བྱུང་བ་ཡིན།
ད་ལྟ་འདིར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་མི་རྟག་པ་བསྐྱེམ་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས། འདི་མི་ཆོ་འགྲོ་
བརྒྱག་ཏུ་བྱིན་ན་ཉ་ཅང་འཕངས་པོ་ཡིན། རྣམ་ཞག་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ནམ་འཆི་

ངེས་མེད་ཡིན་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་གསོན་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་པས་བསམ་པའི་མི་ཉག་པ་བྲན་
ལྷག་ས་འདི་ལྟར་ཡིན། མི་ཉག་པ་བྲན་ལྷག་ས་འདི་ས་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་པ་ཡིན། རང་དགར་ང་
མེད་པར་ཆགས་འགྲོ་གི་འདུག འདི་གཉིན་ཉི་ཤུ་དང་ཁ་བཤམ་འགྲོ་གི་འདུག་ཅེས་སེམས་འཁྲལ་བྱས་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་
གང་ཡང་མེད་པས་དེ་ནི་བྱུང་ཆུང་ཡིན། དེ་ཡང་འཆི་བ་བསམ་ནས་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱས་ན་འཆི་བ་མེད་
པ་ལས་སང་བྱེད་མི་བྱུང་ཀྱང་། འཆི་བ་ལ་མི་སྐྱག་པ་དང་མི་འཛིག་པ་ཞིག་བྱེད་བྱུང་པ་ཡིན། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་
དོན་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་མི་ཆེ་འདི་ཉིན་ཞག་ནས་བདུན་པལ་དང་། བདུན་པལ་ནས་ཆེ་བ། ཆེ་བས་ལོ་དང་ལོ་
འཁོར་བཅས་རིམ་བས་འདི་ལྟར་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དངོས་གནས་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤོད་
ཀྱི་སྒྲ་མ་བོད་མའི་གསུང་སྒྲོས་སུ་ཆོས་པ་རབ་འཆི་བ་ལ་བྱེད། ཤོད་ཅེས་པ་ནི་ཤོད་པ་སྐྱེས་པ་སྟེ་དགའ་པོ་དང་།
འཕྱིང་མི་ཆེར་ཉེ་འཆིར་སྐྱར་མེད་ལ། ཐ་མ་མི་འཕྱོད་ཅེས་གསུངས་སྒྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན།
དཔེར་ན། ངས་ངོ་ཤེས་པའི་ནང་འདས་གོངས་སུ་བྱིན་པ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ཅུང་
ཅི་ཡོད་མཁན་དེ་དག་འཆི་ཁར་སྒྲོ་བདེ་པོ་དང་སེམས་ཐག་ཆོད་པོས་དེ་ནི་ཤི་རྒྱ་ཐག་ཆོད་པས་འཕྱོད་པ་མེད་
ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག ཁ་ཤས་སྐྱོན་ཁང་ལ་སྐྱོན་ནད་ལྟ་བུ་ཤིག་སྐབས་ཞེས་རྗེས་བརྗོད་མ་ཤོད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་སྐབས།
སྐྱོན་ནད་ཡིན་ན་བཤད་རྟགས་ཀྱིས་ང་རང་སྒྲོ་ཐག་ཆོད་པ་ཡོང་བ་འདུག་ཅེས་པར་སྐྱད་ཆ་འདི་གི་འདུག ཁོ་རང་
འཆི་བ་ལ་གསྐྱེག་ཨང་གསར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་སྐབས་ཉ་ཅང་སྒྲོ་བདེ་པོ་འདུག ང་ཆོ་སྐྱག་ནས་སྐྱད་ཆ་བཤད་པའི་
སྐབས་སུ་འདྲ་གསོན་ན་ཨང་གི་དང་པོ་ཡིན། ད་ལྟ་ཤི་ཡང་འཕྱོད་པ་གང་ཡང་མེད། མདོར་ན་སྐྱོ་བ་ནས་སྐྱོ་བ་དང་།
ཆོ་རབས་ནས་ཆོ་རབས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ང་ཆོས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཁྱོད་གོས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པ་ལས་གང་ཡང་མེད། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། ང་ཆོ་པན་ཚུན་ཆོང་མ་གདོང་དང་ལྡན་པ་
ཞིག་དང་། སྒྲོ་ཁོག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་སྐབས་སྒྲོ་བདེ་པོ་ཞིག་འདུག།
དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྒྲོ་མེད་མཁན་ཉི། ངས་ངོ་ཤེས་པའི་ནང་དུ་ཁ་ཤས་འདི་ལྟར་ཡོང་གི་འདུག་པས་ཁག་མེད། ཁ་
ཤས་ད་ལྟ་ལྟག་ཡོད། དེ་ཆོའི་གསུམ་ཁ་ཤས་ཤི་རན་ཡོད་ཀྱང་གནས་སྐབས་རིང་ཤི་ས་མ་རེད་ཅེས་ཁོ་རང་ཆོས་
ཚུར་ཤོད་མཁན་ལྟ་བུ་དང་། སོ་སོས་ཀྱང་ཨུ་ཅི་མིན་ནམ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག འཆི་
བའི་གཏམ་ཡང་སྤྱིང་མ་ཤོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག བསམ་སྒྲོ་མེད་མཁན་གྱི་རིགས་ལ། དཔེར་ན་སྐྱོན་ནད་ཅེས་
པའི་ན་ཆོའི་མིང་ཡང་བརྗོད་མ་ཤོད་པ་བྱེད་ཀྱི་འདུག གང་ལྟར་ཤི་རྒྱ་ཡིན་པ་གཏུན་འཁེལ་ཞིང་། ལྷས་བྱུང་ནས་
སྐྱེས་བྱིན་ཆད་ལ་ཤི་རྒྱ་ཡིན། འཆི་བ་ནས་འོང་ལ་ཆ་མེད་པར་ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་བསམ་སྒྲོའི་ནང་བང་
བསྐྱེགས་ནས་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་གིས་འཆི་བ་ཞེས་པའི་མིང་ཆོག་དང་། འཆི་བའི་འཆི་ནད་སྐྱོན་ནད་ཅེས་སྟོག་
ཏུ་མེད་པའི་ན་ཆོའི་མིང་ལྟ་བུ་བརྗོད་མི་ཤོད་པ་བྱེད་དགོས་དོན་རྩ་བ་ནས་མེད། དེས་ན་སེམས་འཁྲལ་དང་མ་སྐྱིད་
པ་སྟོན་མ་རེད་འདུག འཆི་བ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཐོག་མ་ནས་ང་རང་ཆོའི་མི་ཆེའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་།
སྐྱེས་ནས་ང་ཆོ་འདྲོར་ཡོད་པར་སྐབས་བྱེད་བཀོད་དགོས་དོན་མེད། སྐྱེས་བྱིན་ཆད་ལ་ཤི་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནི་ང་རང་ཆོའི་
མི་ཆེའི་མཐུག་བརྒྱུག་མཁན་ཡིན་པ་དང་པོ་ནས་ཁས་ལེན་དང་། དེ་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཉིད་
ལྟ་བུས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་རང་སྤྱིང་ལ་མ་འོས་པ་ཞིག་སྒྲོ་བྱུང་ཐོག་འབེབས་ལྟར་བྱུང་བར་ངོས་འཛིན་མ་
བྱས་ན་བསམ་སྒྲོའི་ནང་བྱུང་པར་ཡོད། དེ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མི་བྱུང་ཞིང་བཤད་མ་
འོས་པར་གཡོལ་ནས་བསྐྱད་ན། ནམ་ཞིག་འཆི་བ་ཐོག་དུ་བསམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་ནམ་ཉིག་གིས་
བཙོས་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་དངངས་སྐྱག་ཅིག་ཡོང་ཉིན་ཡོད།

ས་དང་ལྟན་པོ་རྒྱ་མཆོ་ཉི་མ་བདུན།

འབར་བས་བསྐྱེགས་པས་ལུས་ཅན་འདི་དག་གྲང་། །

ཐལ་བ་ཅམ་ཡང་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །

ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སྟོས་ཅི་འཆལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོ་དང་བཅས་པ། མདོར་ན་རི་ཡི་ལྷན་པོ་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་ཡང་། ང་
རང་ཚོ་འཛམ་གླིང་འདི་ནམ་ཞིག་མེད་པ་ཆགས་འགོ་རྒྱ་ཡིན། ང་རང་ཚོ་འཛམ་གླིང་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་པལ་
ཆེར་མེ་འཛིག་ཞེས་བ་ནི་འཛམ་གླིང་གི་ནམ་གཤེས་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕྱིན་ན་མེ་འཛིག་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོང་གི་
འདུག་ཆུང་འཛིག་གྲང་ཡོང་བ་དང་། ཆུང་འཛིག་ཅེས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྩལ་ཐན་ལྟར་པར་ཞིག་འགོ་བ་ཞིག་ཡོང་
གི་ཡོད། དེས་ན་བསྐྱེད་པ་མེ་འཛིག་དང་། ཆུང་འཛིག་ཆུང་འཛིག་ཅེས་འགྱུར་བཞིའམ་འགྱུར་བ་ལྟ་ལས་ཆུར་གྲུབ་པ་
ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་ཡལ་འགོ་སྐབས་སུ་འདྲུང་བ་ལྷའི་ནང་ལ་ཡལ་འགོ་རྒྱ་ཡིན། ཆུད་སྒྲ་མའི་ནང་གསུངས་པ་
བཞིན། ས་ཆུ་མེ་ཆུང་ནམ་མཁའ་ཞེས་ཆུར་ཡོང་སྐབས། ནམ་མཁའ་བཅས་དེ་ལྟར་འགོ་གི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་འཛི་
བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་ཀྱི་ལུས་རགས་པར་བཅིས་ཀྱང་པལ་ཆེར་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ནམ་མཁའ་ཆུང་མེ་ཆུ་ས་བཅས་
དང་། ཡང་ས་ཆུ་མེ་ཆུང་ནམ་མཁའ་ཆུར་འགྱུར་བ་དང་པར་ཐེམ་པ་བཅས་དེ་ལྟར་དུ་འགོ་བ་ཞིག་ཡིན།
དེ་བཞིན་ནང་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལའང་། སྐགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་མང་ཤོས་གསུང་གི་ཡོད། ནམ་ཤེས་
རགས་པ་ནས་བཟུང་པར་སྤྱོད་པར་ཐེམ་པ་དང་། ཡང་ནམ་ཤེས་སྤྱོད་པ་ནས་ཆུར་ཤར་བ་བཅས་འདི་ལྟར་དུ་འགོ་གི་
ཡོད། ནམ་ཤེས་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱུད་ཀྱིས་འདུས་པའི་གཡོ་བ་རྒྱུད་སྤྱོད་པས་རགས་པ་ཆུར་ཤར་བ་དང་། ཡང་
པར་ཐེམ་པ་བཅས་འདི་ལྟར་འགོ་གི་འདུག་པས།

འཆི་བ་ཞེས་བྱ་ནམ་རྟོག་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱོད་པར་གསུངས་ཀྱི་ཆུང་མེམས་ཆུར་སྟོས་ནས་ཤར་བ་ནི་གསོན་པ་དང་། པར་ཐེམ་པ་དེ་འཆི་བ་
ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ནི་ནམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག་དེས་ན་དེ་འདྲའི་སྟོན་ནས་ཡོང་བ་
གསུངས་པ་ཡིན།

ཐལ་བ་ཅམ་ཡང་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །

ཞེས་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཏུ་ཅང་མཐེགས་པོ། མཚན་རིག་པས་བྲག་བཏག་དབྱུང་བྱས་ནས་ལོ་གངས་བཅིས་པའི་
སྐབས་སུ་ལོ་ས་ཡ་བརྒྱ་སྟོང་དང་། ས་ཡ་ཁྲི་འབུམ་ཕྱིན་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ཡང་འཛིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན། དེ་
ལ་འགྱུར་བ་འགོ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཁ་གསལ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་འགྱུར་བ་འགོ་གི་
ཡོད་པས་ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་འདི་ཆགས་ནས་ལོ་ཐེང་འབུམ་ཆུང་བ་ལྟ་ལས་དྲུང་ལྟར་ལྟ་བུ་ཅན་ཕྱིན་པ་ཡིན། མ་
འོངས་པར་ཡང་ལོ་དྲུང་ལྟར་ལྟ་བུ་ཅན་ཕྱིན་པའི་མཚན་སྐད་རིམ་པས་འཛམ་གླིང་འདི་ཞིག་ཅིང་འགག་འགོ་གི་
ཡོད། སྟོང་དོན་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་ཆགས་ཤིང་འཛིག་པ་དང་། ཡང་ཆགས་འཛིག་གི་ཐོག་ནས་སྟོན་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་
ཡང་ཞིག་ཅིང་སྟོང་འགོ་བ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་དོས་ནས་བསམ་སྟོན་བྱེད་ན་དོས་གནས་ང་ཚོ་མི་ཆེ་གཅིག་དེ་ལྟར་
རིང་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ཅན་ཀྱི་སྟོང་ནས་ཤོད་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལྟར་བསམ་སྟོན་གཏོང་སྐབས་འཛིག་པའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟོང་ང་རང་ཚོ་ཆང་མ་མི་གཅིག་གྱུར་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་ཐན་བཏགས་ཤིང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རོགས་ཐན་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཡིན་པ་ལས། དའི་རྒྱལ་
ཁབ་དང་ཁོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅེས་འབྲུག་པ་རྒྱལ་རིན་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

དེར་སང་འཛམ་གླིང་གི་སྐར་ཚོགས་ཀྱི་ཆེན་རིག་པ་ཚོས་འགྲེལ་བཤད་སྟོན་སྐབས། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་སྐར་ཚོགས་འདི་
དང་སྐར་ཚོགས་གཞན་ཞིག་གཏོང་བྱུག་བརྒྱབ་པར་འགོ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཆུ་ཚོད་སྐར་ཆ་དེ་དེ་ནས་བར་ཐག་ཇེ་

ཉེར་འགོ་གི་ཡོད། ལོ་དུང་ཕུར་མང་པོའི་རྗེས་སུ་དེ་གཉིས་པལ་ཆེར་གཤོང་ཐུག་ཀྱི་གི་ཡོད། སྐབས་དེར་ཆང་མ་
ཆར་འགོ་གི་ཡོད་པས་བཤད་ཀྱི་གང་ཡང་ལྷག་མེད། དེ་དག་ནི་མདོན་སུམ་ཆད་གྲུབ་ཆགས་ཡོད། མདོར་ན་
འཛམ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་འཐོར་ཞིག་འགོ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། ཐལ་བ་ཅམ་ཡང་ལུས་པར་མི་
འགྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སྟོས་ཅི་འཆོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་འདི་ཀུན་མི་རྟག་བདག་མེད་དེ། །

སྐབས་མེད་མགོན་མེད་གནས་མེད་དེ་སྤང་དུ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ནང་གི་སྟོན་བརྒྱུད་འདི་ཀུན་མི་རྟག་བཤམ་མི་བརྟན་བཤད་པ། ཡིད་བརྟན་མེད་པ། འཛིག་
པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་རྟག་བཤད་བརྟན་པའི་བདག་མེད་བཤམ་སྟོང་པོ་མེད་ཅིང་། ཡང་ན་རྟེན་ལ་རག་ལས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ། གཞན་ཡང་སྟོབ་པའི་སྐབས་མེད་བཤད་པ། བན་པའི་མགོན་མེད་པ།
བརྟན་པའི་གནས་མེད་པ་ལྟ་བུའི་རང་ཆུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དགོངས་པའི་སྟོན་པ་དེ་ཡི་སྤང་དུ།
འཁོར་བ་ཆུ་ཤིང་སྟོང་པོ་མེད་པ་ལ། །
མི་མཆོག་ཁྲིད་ཀྱིས་ཐུགས་ནི་འབྱུང་བར་མཛོད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོར་ན། སྤང་བ་འཁོར་བའི་མི་རྟག་བ་རྣམས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོང་དོན་འདུ་བྱེད་
གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་རྣམས་གསུང་གི་ཡོད།

རྒྱ་མཆོ་གཅིག་གནས་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་དང་། །

རུས་སྤལ་ལྷད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགོ་ལས། །

མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །

དམ་ཆོས་སྤང་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་དང་། ལས་དེའི་དབང་གིས་སྟེ་བ་
རྒྱན་མར་འཁོར་ནས་སྟེ་ག་ན་འཆིའི་སྒྲུག་བསྐལ་སོགས་སྒྲུག་བསྐལ་སྟོང་གས་སྟོང་དགོས་པས་སྟེ་བ་བརྟེན་གྱི་
དགོས་ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་གནས་སྐབས་རྟན་འགོ་རྟོ་མོང་གི་གནས་ལས་ཐར་བའི་མདོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་
བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མདོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་གང་ཞིག་བསྐྱབ་ཀྱང་ད་ལན་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་འདི་དོན་
ཆེ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་། རྒྱ་མཆོའི་གནས་དེས་མེད་དུ་རྒྱུད་གིས་བསྟོད་པའི་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་དང་།
རུས་སྤལ་ལོང་བ་ལོ་བརྒྱ་དེའི་མཆོམས་སུ་རྒྱ་ཁར་ཐོངས་གཅིག་ཐོབ་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན། རུས་སྤལ་གྱི་མགོན་པ་
གཉའ་ཤིང་གི་བུ་གའི་ནང་ཆུད་པ་ནི་སྤྲོད་མཐའ་ཅམ་ལས་ཏེ་ཅང་ཡོང་དཀའ་བ་ཡིན། དཔེ་དེ་བཞིན་མི་ལུས་ཐོབ་
པ་ཁག་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།
དེ་ཡང་དཔེའི་སྟོན་སྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ་དང་། དཔེའི་སྟོན་སྟེན་དཀའ་བ་བསམ་སྐབས། དེ་ནི་དཔེ་རིད་
བསམ་པ་ང་ཆོས་དྲན་གྱི་ཡོད་པས་ངོ་བོའི་སྟོན་སྟེན་དཀའ་བ་སྟེ། དངོས་སུ་ང་རང་ཆོའི་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟོང་
མི་འཁོར་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡིན། ད་ཆ་དུང་ཕུར་དུག་ཅུ་ཐེན་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་གངས་ཀ་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན་ཉ་

ལྟ་བུ་བཅུ་སྟེ་སྐྱབས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལས་ཉིད་གངས་ཀ་བཅུ་སྟེ་སྟོན་མེད། ཀྱི་ཞེས་མྱོད་ཆོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་
ལས། ཉེ་ལ་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་སྟོག་ལ་གངས་ཀ་བཅུ་སྟེ་སྟོན་མེད། གཞན་ཡང་འབྲུ་སྟེ་གངས་མེད་སྟོགས་ལ་
བསམ་སྟོང་གཏོང་སྐྱབས་མེད་ལུས་ནི་ལྟོས་སྟོས་འཛིན་གིས་གངས་འཁོར་ཉུང་ཉུང་ཡིན། ཡང་དུང་ལྷུང་ལྷུང་བུ་
དང་དུག་ལྷུང་ཞེས་བརྗོད་སྐྱབས་གང་མཆོམས་མང་པོ་ཡོད་སྐྱབས་དཀོན་པོ་ཨེ་ཡིན་བསམ་ཀྱི་ཡོད། དེར་སྐྱབས་
འཛིན་སྤྱིར་འདྲི་ཐོག་མི་འཁོར་ཏུ་ཅང་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་དཀོན་པོ་ཨེ་ཡིན་སྟུང་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིར་
མི་འཁོར་འཕེལ་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་། ང་རང་ཆོ་རུང་ཉིད་ཀྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་གདོང་འཁེལ་བ་
ཡོད་མེད་བསམ་སྟོང་བཏང་ནས་དབྱེད་ན། མི་ལུས་འཐོབ་པ་ལ་མི་དགེ་བུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞི་བཟུང་།
སྤྱིན་སྟོགས་ཀྱིས་སྟོགས་བྱས། སྟོན་ལམ་དེ་མ་མེད་པས་མཆོམས་སྤྱིར་བ་སྟོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་མི་ལུས་སྤྱས་དག་
པོ་ཞིག་འབྲུབ་དགོས་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ང་རང་ཆོ་རུང་ཉིད་ལྟའི་བསམ་སྟོང་ཁྲུང་སོར་བལྟས་ཀྱང་། ཉན་མོངས་གོམས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་འགྲོ་ཞོར་
སྟོང་ཞོར་གང་གི་གནས་སྐྱབས་སྤྱུང་། ཉན་མོངས་ངམ་འུགས་ཀྱིས་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། ཉན་མོངས་དང་དུ་མི་
ལེན་པའི་སྟོང་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཉན་མོངས་ངམ་ངམ་འུགས་འུགས་ཀྱིས་སྤྱེས་པ་དང་། ཉན་མོངས་སྤྱེས་པའི་རྗེས་
སྤྱུང་ཉན་མོངས་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་
འགྲོ་བ་ཞིག་དང་། དེའི་ཐོག་ལ་ང་རང་ཆོ་རུང་ཉིད་ཀྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ། བསྐྱབ་པ་མང་
པོ་ཞིག་ང་རང་ཆོས་ཁས་ལྡངས་པས་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་དེའི་སྟེང་དུ་སྟོན་མ་
སྤེབས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་སྐྱབས། ད་ལྟ་ང་རང་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་མཐུན། དགེ་སྤྱེས་ལྡང་དོར་ཀྱི་གནད་
སྟན་བུ་ཤེས། ཉན་མོངས་དྲང་དུ་མི་ལེན་པའི་གནས་སྐྱབས་ལའང་ཁ་ཐབས་འདི་ལས་མེད་སྐྱབས། སྤར་པན་ཆད་
ཀྱི་སྤྱིད་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤྱི་བ་མང་པོ་ཞིག་ལྡངས་པའི་རིང་ལ། ཉན་མོངས་དྲང་དུ་ལེན་མཁན་ཇི་
ཙམ་ཡོང་བ། ཉན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐོན་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ལ་དགའ་བཞིན་སྤྱི་བཞིན་དུ་འཇུག་མཁན་ཅི་ཙམ་ཡོད་
ལ། དེའི་ལས་ཀྱི་ཐམ་ད་དུང་ཡང་མ་སྟོན་པར་བསྐྱད་ཡོད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་
ནས་བསམ་སྟོང་ཞིབ་སྤྱོད་སྐྱབས་ང་རང་ཆོ་རུང་སྟེ་མ་གོང་མའི་གསུང་སྟོས་ལ་ཡོད་པ་ལྟར།

སྤར་པའི་སྤྱི་བ་རིན་པོ་ཆེས། །
ད་ལྟའི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་བསྟུལ། །
ད་ལྟའི་དགེ་སྟོང་རིན་པོ་ཆེ། །
སྤྱི་མ་གཡང་དུ་མ་བསྐྱར་ཨང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་དངོས་གནས་གནས་སྤངས་དེ་འབྲུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟར་བསམ་སྟོང་གཏོང་སྐྱབས།
སྤྱིར་འཛིན་ཉེན་ན་མི་ལུས་དཀོན་པོ་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་། རང་ངོས་ནས་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་གདོང་
འཁེལ་བ་ཞིག་ཡོད་མེད་བསམ་སྟོང་བཏང་ན། ཁག་པོ་རེད་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་བསམ་སྟོང་འཁོར་ཡོང་སྐྱབས།
དངོས་གནས་དལ་འབྱོར་ཀྱི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་རྟེན་དགའ་བ་བསམ་སྟོང་འཁོར་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་
ལྟར་རྟེན་པར་དགའ་བྱིད། རྟེན་ན་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཆེན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྟེན་
བཟང་འདི་འབྲུ་ཞིག་ཐོབ་ནས། བྱ་བ་པལ་བ་ཞིག་གིས་མི་ཆེ་དུས་འདས་ནས་སྤྱིན་ན་ཏུ་ཅང་འཕངས་པོ་དང་། སྟོན་
པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི།

གང་ཞིག་གསེར་སྟོང་རིན་ཆེན་སྤྱས་པ་ཡིས། །
ངན་སྤྱུགས་འབྲུག་པར་བབྱེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། །

གང་ཞིག་མི་རུ་སྐྱེས་ནས་སྡིག་པ་དག།
བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་སྤྱན་པ་ལགས།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོང་བཟང་པོ་ལ།

མ་སྤྱན་པར་གྱུར་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་།།
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་དང་།།
བདག་ཉིད་ལེགས་སྟོན་སྟོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས།།
འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངལ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་སྟོང་པའི་མ་སྤྱན་རྟེན་དང་ལྷན་པ་སྐྱེ་མ་སྤྱན་པར་གྱུར་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བརྟེན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟ་བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྟོན་པ་སྟེ།
བསམ་པ་དགེ་བ་དང་སྦྱར་བས་ཀྱང་བསྐྱབ་རུས་པའི་གོ་སྐབས་དང་རྟེན་བཟང་པོ་ཞིག་སྟོན་བསོད་ནམས་
བསམགས་པའི་མ་སྤྱན་ལས་གྱུར་བས། མ་འོངས་པར་ཡང་སྤྱི་མ་སྤྱད་ནས་རྟེན་བཟང་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་བསོད་ནམས་
གསོག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངལ་སྟེ། ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྷན་ཞེས་
ཆོས་མ་སྤྱན་གྱི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་ལ། བདག་
ཉིད་དབང་པོ་ལྟ་དགེ་བའི་སེམས་དང་། སྤར་ཡང་བསོད་ནམས་བསམགས་པའི་ལག་རྩེས་གྱི་རྟེན་བཟང་པོ་ཡོད་པ་
དང་། རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་མར་ཡང་རྟེན་བཟང་པོ་སྤྱི་མ་སྤྱད་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་གསོག་ཏུ་ཡོད་པ་བཅས་
འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངལ་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་འདྲའི་དུས་སྐབས་འདྲིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་རྒྱ་གཡ་ཆེན་བས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་
ཆང་བ་ཞིག་བརྟེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་ཆངས་པར་སྟོང་།།
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤྱབ་པས་གསུངས་དེའི་ཕྱིར།།
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བརྟེན་བགྱི་རྒྱལ་བ་ལ།།
བརྟེན་ནས་རབ་དུ་མང་པོས་ཞི་བ་ཐོབ།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ད་ལྟ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བར་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན། ལྷ་མ་མཆོན་ཉིད་
ཆང་བ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་ཆངས་པར་སྟོང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་མེད་ཐབས་མེད་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤྱབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན། རྒྱ་མཆོན་དེའི་
ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བརྟེན་པར་གྱིས་ཤིག་གམ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བརྟེན་པར་བགྱིའོ་ཞེས་གསུངས། དཔེར་ན། རྟོན་

གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིས་བྱ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་ནས་
སྤྱིང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལྟར་རེད་ཅེས་གསུངས་པའོ།
དེ་ནས་གལ་ཏེ་ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྤྱིས་ན་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་བསམ་པ་ཡང་སྤྱི་དཀའ་
ལ། ཆོས་བསྐྱབ་པའི་བསམ་པ་སྤྱིས་ཀྱང་ཆོས་བསྐྱབ་ནས་པ་ཁག་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་མི་ཁོམ་པའི་
གནས་གང་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། མིའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་བཅས་གསུངས། དེ་ཡང་།

ལོག་པར་ལྟ་བུ་འཛིན་དང་དུད་འགྲོ་དང་། །

ཡི་དྲགས་ཉིད་དང་དཔྱལ་བར་སྤྱི་བ་དང་། །

རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། །

སྤྱི་སྤྱོར་སྤྱི་དང་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་གས་པ་ཉིད། །

ཆེ་རིང་ལྟ་དང་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །

སྤྱི་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྤྱོན་བརྒྱད་པོ། །

དེ་དག་དང་བཅས་ཁོམ་པ་རྟེན་ནས་ནི། །

སྤྱི་བ་བརྒྱུག་པའི་སྤྱི་དུ་འབད་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྲགས། དཔྱལ་བར་སྤྱི་བ་བཅས་ངན་འགྲོ་གསུམ་དང་། ཆེ་རིང་ལྟ་བཅས་
བཞི་ནི་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་ཡིན། དེ་ནས་མིའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་ནི། སྤྱོན་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་
པའམ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་ཞེས་སྤྱོན་བསྐྱལ་དུ་སྤྱིས་པ་དང་གཅིག་སྤྱོན་བསྐྱལ་མིན་པར་སྤྱོན་མེད་པ་སྤྱིས་པར་
སྤྱིས་ཀྱང་། དུལ་མཐའ་འཁོབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛད་སའི་ཡུལ་དུ་སྤྱིས་ན། སྤྱིར་འཛིག་ཏེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཡོད་ཀྱང་རང་ཉིད་སྤྱིས་སའི་གནས་དེར་ཆོས་མེད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྤྱིས་པ་དང་གཉིས། དུལ་
དབུས་སུ་སྤྱིས་ཀྱང་། ཡོད་ནས་བསམ་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱོན་པ་དང་། དག་ནས་སྤྱི་མི་ཤེས་པའི་སྤྱི་གས་པ་
བཅས་སྤྱོན་སྤྱི་གས་ཡིན་པ་དང་གསུམ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོན་སྤྱི་གས་མིན་ན་ཡང་སྤྱོན་མེད་པ་སྤྱིས་པར་སྤྱིས་པ་དང་།
ཆོས་སྤྱོན་གྱི་ཞིང་དུ་སྤྱིས་ཤིང་དབང་པོ་ཆང་ཡང་གྲོགས་ངན་དང་། སྤྱོན་གྱི་བག་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དབང་ལས་
ལོག་ལྟ་ཅན་ལ་སྤྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་སྤྱིས་པས་ཐོངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མིའི་མི་ཁོམ་པ་
བཞི་བཅས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་པའི་སྤྱིས་ན་ཆོས་བསྐྱབ་མི་ཐུབ་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།
དེ་ལྟར་དུ་ལན་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བཅས་ནས་རྟེན་དཀའ་བའི་དལ་བ་རྟེན་པའི་སྤྱི་གས་སུ་དལ་བ་དོན་དང་སྤྱོན་པ་
ཞིག་བྱ་དགོས་ལ། འཁོར་བ་བརྒྱུག་པའི་སྤྱི་གས་ལ་འབད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད། འཁོར་བ་བརྒྱུག་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འཁོར་བར་སྤྱིས་ན་སྤྱོན་གང་ཡང་མེད། འཁོར་བ་འདྲིར་ཆོར་བ་དང་སྤྱོན་ཞིང་སྤྱིད་སྤྱི་
ལོགས་ཉེས་སྤྱོད་ཆོགས་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པས་དེ་འདྲའི་འཁོར་བར་ངན་འགྲོ་ངན་སོང་ཡིན་ལས་ཆེ། འོན་ཀྱང་འཁོར་
བར་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་ལ། ཆོར་བ་བཏང་སྤྱོད་མས་ཡང་ཡོད། ཆོར་བ་སྤྱི་གས་བསྐྱལ་ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་མི་བཟོད་པ་

ཡིན། ཡིན་ཡང་རྟག་ཏུ་ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཉམས་ནས་མི་སྡོད་པས་འཁོར་བ་ཏུ་ཅང་གི་སྤྲུག་པ་ཞིག་ཏུ་བཅི་
དགོས་དོན་མི་འདུག་བསམ་པ་དེ་ཆོས་བློན་ཉིད་ཡོད། དེ་ལ་བཤ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པུ་སློབ་ཐང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་
མཆོན་གྱི་གསུངས་དེ་གཞན་འགག་ཆེན་པོ་ཡོད།

ཐག་བཅས་ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡིད་སྤྲོད་ནས་ཐར་འདོད་དུད་འགྲོ་ལའང་ཡོད་
ཅས་དང་། ཐག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་ཐག་པ་དང་བཅས་ཞེས་ཆོག་སྟོན་མ་སྤྲོད་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་བདེ་བའི་
ནང་ཐར་བའི་བདེ་བ་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བདེ་བ་ཡང་ཡོད། དེ་དག་ནི་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཡིན། ད་
ལྟ་ཐག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཅ་བ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱེས་པའི་བདེ་བ་རྣམས་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་
གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་ཞིག་མིན་ལ། དེ་ཉིད་འགག་ཅིང་འཇིག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། མཐར་ཐུད་པས་སྤྲོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས།

ཐག་བཅས་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས། །

ཡིད་འབྱུང་ཕྱི་རོལ་པ་ལའང་མཆིས། །

ཞེས་ཐག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བས་ཡིད་སྤྲོད་ཏེ་སྤྱིར་པོ་མེད་པར་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལས་ཀྱང་གོལ་འདོད་ཀྱི་སློབ་ཕྱི་
རོལ་ཕྱ་སྤྲུགས་པ་བསམ་གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་ལོན་གྱིད་མཁན་ལའང་ཆོར་བ་བདེ་བས་ཡིད་སྤྲོད་པ་ཡོང་གི་
ཡོད། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོས་མཐོང་རྒྱ་འདུག་ཅིང་། ཕྱ་སྤྲུགས་པའི་ས་ཏུ་དངོས་གནས་དཀའ་ལས་ཏུ་ལས་པ་
བརྒྱབ་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་ཆེའི་འདོད་ཡོན་ལྡན་པ་བཞེན་པའི་བདེ་བ་ལ་མི་
འདོད་པར་ལྷ་གི་ཡོད་པས། ཐག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། རེ་ཞིག་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས་
ཐར་བ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན།

དེས་ན་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི། །

སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་དང་སྤྲུབ་པའི་སྟོན། །

ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་འོངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱི་བྱེད་དམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་པའི་རྒྱུན་བྱེད་མཁན་དང་། ད་ལྟའི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་བྱེད་མཁན་གྱི་རང་དབང་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་ཅན་ཏེ། གཞན་གང་གི་དབང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་
ཅི་ན། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དང་། མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་། ཆགས་སྤང་གི་གཞན་དབང་། ཅ་བ་མ་རིག་
པའི་གཞན་དབང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

དེས་ན་མ་རིག་པ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློབ་གཞན་དབང་ཡིན་ན་བཟུང་ཤིང་པ་ཞིག་མིན་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་
ཉིད་སྤྱེས་ཅན་ཉིད་ནས་རང་རྒྱུན་ལྟར་གང་ཐག་མ་རུང་བ་དང་མ་ཞི་བར་བྱེད་མཁན། མ་དུལ་བར་ཕྱང་ལ་སྤྱོར་
མཁན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སློབ་དབང་དུ་བྱུང་བའམ་སྤྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་གཞན་
ཅན་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཆགས་ཡོད། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་
སྤྲུགས་བཟང་པོ་མི་འདུག་བསམ་པའི་ཞེ་གཏོང་ནས་དེ་ལ་འགྱུར་བ་ཞིག་གཏོང་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་བསམ་པ་ཞིག་
དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་ལས་ཐར་བ་དང་། བྲལ་བྲལ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པའི་བསམ་སློབ་ནི་ནང་བ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་སྤངས་ཤིག་ཡིན།

དེས་ན་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་དེར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་
ཅན་གྱི་ཕྱང་པོའི་སྤྱི་བ་ནི། གཙོ་བོ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ནས་འགྲོ་
དགོས་པས་དེར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཉེས་
དམིགས་མཐོང་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མ་མཐོང་ན་དེ་ཅན་བསམ་སློབ་གཏོང་མི་ཐུབ། ཉོན་མོངས་ལ་
ཉེས་དམིགས་ཡག་པོ་ཞིག་མཐོང་ན། དེའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་ཞེས་བརྗོད་ཆེ་ཞེན་ཆགས་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་

དང་། དེ་ནས་བྲལ་ཐབས་ཤིག་ཡོད་ན་བྲལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་དང་། བྲལ་ཐབས་མེད་ན་
བརྟེན་ན་ཡག་ཤོས་ལས་བྱ་ཐབས་མེད། བྲལ་ཐབས་ཡོད་ན་མུ་ཚུགས་བརྒྱབ་དགོས་བསམ་པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་ཡིད་
པས་གཙོ་པོ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉོན་
བྱེད་མཁུན་ཡིན།

ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩ་དང་། །

དམིགས་ནས་བསྐྱོན་ན་བྱིང་གཡོ་ལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་ཡག་པོ་ཞིག་དེ་འབྱོར་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ལག་རྩེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདྲ་
མོན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་བསམ་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོད། དེ་དྲག་ནི་བང་བསྐྱེགས་ནས་བདེ་འབྱོར་སྤྱག་བསྐྱེད་ནས་
བརྒྱང་སྤྱོད་འཁོར་བ་སྤྱི་ལོ་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་བ་སྤྱི་ལོ་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་ཐོག་མར་མི་ལ་སྤྱར་ནས་
གསུངས་པ་ནི།

དེས་པ་འདོད་པས་ཐོངས་དང་འཆི་བ་དང་། །

ན་དང་ཆ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་མ་ཡི། །

འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་ནི་སྐྱོ་མཛད་ཅིང་། །

འདི་ཡི་ཉེས་པ་ཤས་ཀྱང་གསན་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེས་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབྱོར་ནས། འདོད་པས་ཐོངས་པ་དང་། འཆི་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ཆ་
བ་དང་། སོགས་སྤྱུས་བསྐྱེད་པས་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཅས་སྐྱེ་ཆ་ན་འཆི་ལོ་སྤྱག་བསྐྱེད་བཞི་དང་། དེ་ནས་འདོད་
པས་ཐོངས་པ་ཞེས་པས་འདོད་པ་བཅོལ་གྱི་མི་རྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ལྟ་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་གངས་མང་པོ་ཞིག་གི་འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤས་ཀྱང་སྤྱོད་ཆ་ཤས་ཡན་ནས་གསན་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།

གཤམ་དུ་དེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། རོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ། ཡང་ཡང་མཐོང་མཐོང་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་
སོགས་བང་བསྐྱེགས་ནས་གསུང་གི་འདུག་མདོར་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱུས་བསམ་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བ་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་སྤྱུ་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་། སྤྱུ་གནས་རན་ལེན་གྱི་གནས་སྤྱུ་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བ། སྤྱེ་
བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྱེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་གལ་
ཆེ་ཤོས་ཡིན།

དེས་ན་འཆི་བ་ནི་ར་ཆོ་ཆང་མས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་མཐོང་གི་ཡོད། ཆ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་
ཆང་མས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་མཐོང་གི་ཡོད། སྐྱེ་བ་ཐོག་མར་ལེན་སྐབས་ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། འཆི་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ལ། ཆ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཅས་ཡོང་བ་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དེས་ལེན་གྱི་ཡོད། སྐྱེས་ཅན་ཉིད་ནས་ལས་ཉོན་གྱིས་
གནས་རན་ལེན་གྱི་རྩེ་སྤྱུ་འབྱེད་ཡོད་པས་ད་ལྟའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
འབྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྤངས་སྐབས། སྐྱེ་བ་འདི་གཞི་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་བསམ་སྐྱོ་བཏང་ན། བཀྲ་མི་
ཤིས་པ་ཐོག་མ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ནས་འགོ་ཚུགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་པོ་ལེན་པའི་སྐབས་ནས་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཀྱི་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་མཐུག་སྤྱི་བའི་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཐུག་སྤྱི་བའི་ཡང་དང་། དེ་དག་གི་བར་
དུ་འང་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་དང་། འདོད་པ་བཅོལ་གྱི་མི་རྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རན་དུ་འཛིངས་ནས་

བསྐྱད་པའི་སྤྱེ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
 དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱེ་ནས་གཙོ་བོ་ང་རང་ཚོ་མིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་ཞུས་པ་ལྟར་སྤྱེ་གན་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནམས་མིའི་
 ཉམས་སྤོང་གི་ཐོག་ནས་ངོ་འཕྲོད་བྱུང་བ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲུབ་གཏང་ན་དེ་ལྟ་བུ་འཆོར་མཛོན་མཐོའི་མི་
 ལུས་ཐོབ་ཡོད། མི་ལུས་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བརྒྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། སྒྲོན་ལམ་བྱུང་པའི་སྐབས་
 གྱི་མིའི་ཁ་ཐབས་འདི་ལས་མེད་ན། འདི་ལས་སྤྱག་ཅམ་གྱི་སྤྱེ་བ་ནམས་ལ་སྒྲོས་མ་དགོས་པ་ཡིན། གོང་དུ་མིའི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་གསུངས་ཤིང་། ད་ནི་ངས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་གསུངས་པ་ནི།

པ་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད། །

སྤྱེ་བོ་དབྱ་གྲུར་པ་དག་བཤེས་ཉིད་དང་། །

བསྒྲོག་པ་ཉིད་དུ་མཆི་བས་དེ་སྤྱད་དུ། །

འཁོར་བ་དག་ན་ངས་པ་འགའ་མ་མཆིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ངས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་ངོམས་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ནི།

རེ་རེས་རྒྱ་མཆོ་བཞི་ལས་སྤྱག་པ་ཡི། །

འོ་མ་འབྱུངས་ཏེ་ད་དུང་སོ་སོ་ཡི། །

སྤྱེ་བོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་བ་བས། །

དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་ཅིག་བཏུང་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ངོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡིན། དེ་ནས།

རེ་རེས་བདག་ཉིད་རུས་པའི་ཕུང་པོ་ནི། །

སྤྱན་པོ་མཉམ་པ་སྤྱད་ཅིག་འདས་གྲུར་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་པལ་ཆེར་ངོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཡང་ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར་བའི་ཉེས་པ་ནི།

མ་ཡི་བྱག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆོག་གུ་ཅམ། །

རིལ་བུར་བབྲངས་གྲུང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཡང་ཡང་ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར་བའི་ཉེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་
 པ་གསུངས་པ་ནི།

བརྒྱ་བྱེན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །
ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱེར་ཡང་ས་སྟེང་སྤྱང་། །
འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །
འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྱེན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཇི་ཙམ་
ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་མི་བརྟན་ཞིང་མཐར་ཁྱད་པས་སྤྱས་འགྲོ་བ་
གསུངས་པ་ནི།

མཐོ་ངེས་བྱ་མའི་རུ་མ་སྟེང་པ་ལ། །
རིག་པའི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་སྤྱོད་ནས་སྤར། །
དཔྱལ་བར་འཐག་གཅོད་དབང་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས། །
རིག་པ་ཤེན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ད་ལྟ་ལྟ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ནས་འདོད་པའི་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་པ་ཡིན་པ་ལས་བཟང་པོ་
ནམས་རྫོགས་པའི་མཆམས་སུ་སྤར་ཡང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ནས་ལུས་འཐག་
པ་དང་། ལུས་གཅོད་པ་དང་། ལུས་དབང་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རིག་པ་ཤེན་
ཏུ་མི་བཟད་པ་བསྟེན་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུངས། དེ་བཞིན།

རྐང་པའི་རིག་པས་ནེམས་པར་བདེ་བཅོད་པ། །
སྤྱན་པོའི་སྤོ་ལ་ཡུན་རིང་གནས་ནས་ནི། །

སྤར་ཡང་མེ་ཕུར་རོ་ཕྱགས་རྒྱ་བ་ཡི། །

སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་འཕྲོག་སྒྲུལ་བཀྱིད་འཆལ་ལོ། །

མཐོ་རིས་བྱ་མོས་འབྲོངས་ཤིང་དགའ་བ་དང་། །

རྣམ་པར་མཛེས་ཆལ་སོན་པར་ཅེས་ནས་སྤར། །

ཞེས་ལྟ་ཡི་སྤྱེས་མོས་ཆལ་ལམ་དགའ་ཆལ་ལ་ལྟ་ཡི་བྱ་དང་བྱ་མོ་
དག་འབྲོགས་ནས་བདེ་སྤྱིད་ལ་ལོངས་སྤྱད་ནས་སྤར་ཡང་དེའི་ལས་རྣམས་
རྫོགས་པའི་མཆམས་སུ།

འདབ་མ་རལ་གྱི་འདྲ་ཆལ་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །

རྐང་ལག་རྩ་བ་སྒྲ་གཙོད་འཕྲོག་པར་འགྱུར། །

དལ་གྱིས་འབབ་པར་ལྟ་ཡི་བྱ་མོ་ནི། །

གཏོང་མཛེས་གསེར་གྱི་བརྒྱར་ལྡན་ཁྱུགས་ནས། །

ཞེས་བརྒྱ་དང་ལྡན་པར་ལྡན་དུ་བཞུགས་ནས་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་དང་།

སྤར་ཡང་དཔྱལ་བར་ཚུ་བོ་རབས་མེད་པ། །

ཚུ་གོ་བཟོད་སྤྱགས་ཚུ་ཆན་འཇུག་འཆལ་ལོ། །

སྒྲ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། །

ཆངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆངས་ཉིད་དེ་འདོད་པའི་ལྟ་དང་། དེ་བཞིན་
ཁམས་གོང་མའི་ལྟ་ཆངས་པ་དང་། ཆངས་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་

སྤྱིས་ནས་རེ་ཞིག་འདོད་པའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་
མེད་ཅིང་། རེ་ཞིག་ནས་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡང་མེད་པར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་
ཡན་ཆད་ནས་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་
ཚོར་བ་བདེ་བའི་བདེ་བ་མེད་ཀྱང་། ཡིད་སྤྱན་པ་ལྟ་བུ་མེད་པར་སྤྱན་ནེར་
སྡོད་པའི་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་ཉམས་དོད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

མནར་མེད་མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་གྱུར་པ་ཡི། །

སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བསྟེན་འཆལ་ལོ། །

ཉི་མ་ལྷ་བུ་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི། །

འོད་ཀྱིས་འཛིག་ཉེན་མཐའ་དག་སྤང་བྱས་ཏེ། །

སྤར་ཡང་སྤྱན་ནག་སྤག་ཏུ་ཕྱིན་གྱུར་ནས། །

རང་གི་ལག་པ་བརྒྱངས་པའང་མི་མཐོང་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཚོའི་འཁོར་བའི་སྤྱན་ཚོགས་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བའམ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་
པ་བདེ་མེད་པས་སྤར་ཡང་རྒྱན་དང་འཕྲད་ན་ངན་འགྲོ་ངན་སོང་གི་གནས་ལ་
སྤང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

འདིའི་ལེ་ལན་ཀྱི་རྩ་བའི་མདེལ་ཁུང་སྤྱད་ས་ནི་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་
འདི་མ་བདེ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱེ་གནས་བཟང་པོ་
གང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་རུང་བ་ཞིག་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ནོངས་པར་འགྱུར་འཆའ་བསོད་ནམས་ནི། །

རྣམ་གསུངས་མར་མེད་སྤང་བ་རབ་བཞེས་ཤིག།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་སྒོ་གསུམ་དང་། ཡང་ན་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། བཟོད་པ་སྒོམ་པ།
ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བ་ལས་བྱུང་བ་བཅས་ཀྱི་དགོ་ཚ་གསུམ་ཡིན།

གཅིག་ཕུ་ཉི་མ་ལྷ་བས་མི་བརྗེ་བའི། །

ཐུན་ནག་མཐའ་ཡས་ནང་དུ་འདྲུག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྤིང་བའི་ཐུན་ཆོགས་ཇི་ཅམ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། མཐའ་རྒྱད་པས་སྤྱད་འགོ་བ་
དེ་དག་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་མན་ཆད་ནས་ངན་སོང་ངམ་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གསུང་གི་ཡོད།

སེམས་ཅན་ཉིས་པ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་རྣམས་ལ། །

ཡང་སོས་ཐིག་ནག་རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་། །

བསྐྱས་འཛོམས་དུ་འབོད་མནར་མེད་ལ་སོགས་པའི། །

དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་ཏྱག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་སུ་ཆ་དཔྱལ་དེ་དག་སྒོམ་ཤིང་། དེ་ནས་
གང་དཔྱལ་དེ་དག་གྱང་གསུང་གི་ཡོད། འོ་ན་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཇི་འདྲ་
ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།

ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཆིར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན། །

ཕྱེ་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་མར་རྫོག།

ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་ང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན། །

སྟེ་མི་བཟད་སོ་རྣོན་རྣམས་ཀྱིས་བཤགས། །

ཅེས་བཤགས་གཏུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།

དེ་བཞིན་གཞན་དག་ཁོ་ཅུ་ཞུས་པ་ཡི། །

ཁུ་བ་འབར་བ་འཁྲིགས་པ་ལྟར་པར་བགྱིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁུ་བ་འབར་བ་ཞེས་པ་ནི་ཁོ་ཅུ་ཞུས་པའི་ཁུ་བ་མེ་འབར་ཞིང་། མེ་ལྟག་འཁྲིགས་པ་དཔྱུལ་བའི་ཁ་ནང་དུ་ལྟར་པར་བགྱིད་པ་དང་།

ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་འབར་བ། །

ཆེར་མ་ཅན་ལ་ཀླན་དུ་བརྒྱད་པར་བགྱིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷགས་ཀྱི་འཕོངས་ནས་སྤྱི་གཙུག་བར་དུ་ཡར་ལུག་པའམ་འཕྱང་བ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་ཡིན། ཁ་ཅིག་རལ་གྱི་འོ་མའི་ནགས་ཆལ་ལྟ་བུའོ།

ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ལྟན་པའི་ཁྱི། །

གཏུམ་པོས་དབད་ཅིང་ལག་པ་གནམ་དུ་བསྐྱེད། །

དབང་མེད་གཞན་དག་ལྷགས་མཆུ་རྟོན་པོ་དང་། །

སེན་མོ་མི་བཟད་ལྟན་པའི་ཁྲ་རྒྱམས་འཛོག། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྲ་རྒྱམས་ཏེ་བྱ་ཁྲ་ཏ་ལྟ་བུས་མིག་འཛོག་པ་དེ་གསུང་གི་ཡོད།

ཁ་ཅིག་སྤོན་བྱ་སྤྱར་བ་སྤྲ་ཆོགས་དང་། །

ཤ་མང་མང་མ་ནག་པོ་བྲི་སྤྲག་དག། །

རིག་ན་མི་བཟད་མ་སྟོལ་ཆེར་འབྱེན་པས། །

ཟ་བར་བགྱིད་ཅིང་འདྲེ་ལྷོག་སྟེ་སྤྲགས་འདོན། །

ཁ་ཅིག་མདག་མ་འབར་བའི་ཆོགས་སུ་ནི། །

རྒྱན་མི་ཆད་པར་རབ་བསྐྲེགས་ཁ་ཡང་བབྱ། །

ཅེས་སྐད་མི་ཐོན་པར་ཁ་བབྱད་པ་ལ་གསུང་གི་ཡོད།

ཁ་ཅིག་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་བངས་ཆེན་དུ། །

སྤྱི་ལུ་ཚུགས་འབྲས་ཀྱི་ཅུང་མེད་བཞིན་འཆོད། །
སྤྱི་ག་ཅན་དབྱགས་འབྱུང་འགག་པ་ཅམ་ཞིག་གི། །
དུས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་ནམས་དཔྱལ་བ་ཡི། །
སྤྱི་ག་བསྐྱལ་གཞལ་ཡས་ཐོས་ནས་ནམ་སྟོང་དུ། །
མི་འཇིགས་གང་ལགས་ནོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོ་ངན་འགྲོ་ལ་འཕེན་ངེས་ཀྱི་སྤྱི་ག་པའི་
ལས་མང་པོ་ཞིག་སྒར་ནས་བསགས་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་ཆོ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་
ཀྱང་ཆགས་སྤང་དག་པོའི་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཆོ་ག་ངན་ཞིག་ཐོན་ཡང་།
དེས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་འཕེན་པའི་རྒྱས་པ་པལ་ཆེར་འདང་གི་ཡོད་པས་ང་རང་
ཆོས་ངེས་པར་དུ་སྤྱི་ག་པའི་ལས་ཞེས་བཞོད་ན། མི་བསད་པ་དང་། རྒྱན་མ་
རྒྱ་བ་དང་། བཅན་གཡེམ་བྱས་པ་སོགས་ཁྲིམས་ལ་བྱག་པ་གཅིག་ཤུར་
བཞོད་རྒྱ་མེད་པར། ང་རང་ཆོར་ཉོན་མོངས་དག་པོ་སྦྱེས་པའི་ཐོག་ནས་ངག་
ནས་ཆོ་ག་ངན་ཐོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ནམ་འགྱུར་འབྲེལ་སྟོན་པ་ལྟ་
བུ་དང་། གཞན་ཡང་ལོག་ལྟས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྤྱོད་ཀྱིས་འབྱུག་ཅམ་གྱིས་
ཀྱང་ངན་འགྲོར་འཕེན་པའི་ལས་གསོག་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ངན་སོང་ལ་
འཕེན་རྒྱུའི་ལས་བསགས་ལ་མ་ཉམས་པ་དང་། ད་དུང་ཡང་གསར་པ་ཉོན་
རེ་བཞིན་དུ་གསོག་བཞིན་པའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་འོག་ནས་དབྱགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་
ཆད་ན། ངན་འགྲོ་ངན་སོང་གི་གནས་ལ་ཆུ་ཆོད་སྐར་མ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་

རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཐག་རིང་པོ་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན།

དེ་བཞིན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ང་རང་ཚོས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་གཞལ་
དུ་མེད་པ་ན་བར་ཐོས་ནས་རང་གི་སྣང་རྣམ་པ་སྟོང་དུ་གསུངས་ནས་འཇིགས་
པར་འོས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གཞལ་ཡས་ཐོས་
ནས་རྣམ་སྟོང་དུ་གསུངས་པ་ཞིག་ལ། དེ་ལྟར་མི་འཇིགས་པ་གང་ལགས་པ་
དེ་ནི་ང་རང་ཚོའི་སློང་དོ་རྗེ་ལྟར་སྤྱིང་བཟླ་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་འོ།

དཔྱུལ་བ་བྱིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །

བློ་དང་བསྐྱེལ་དང་གཟུགས་སུ་བསྐྱེལ་རྣམས་ཀྱང་། །

འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟད་པ་འོ། །

རྣམ་སྤྲིན་ཉམས་སུ་སྟོང་ན་སྟོས་ཅི་འཚལ། །

བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྟེང་བཟད་པ་འོ། །

བདེ་བའི་བདག་པོ་བསྐྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ། །

དེ་བཞིན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི། །

མནར་མེད་དཔྱུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རབ་མི་བཟད། །

དཔེར་བརྗོད་ལྟ་བུ།

འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གང་ལགས་པ། །

དེས་ནི་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆུང་དུ་ལའང་། །

འོལ་ཡང་མི་བགྱི་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་དོ། །

ཞེས་འོལ་ཡང་སྤྱི་འོལ་སྤྱི་ཅམ་ཡང་མཆོན་མི་སྤྱབ་ལ། དེའི་བརྒྱ་ཡི་ཆ་དང་། སྤྱི་གི་ཆ་ཡང་མཆོན་མི་སྤྱབ་ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། །

བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཡང་ནི། །

རི་སྤྱོད་མི་དགེ་དེ་བཟད་མ་གྱུར་བ། །

དེ་སྤྱོད་སྤྱིག་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཅེས་དཔྱལ་བར་འཕེན་པའི་སྤྱིག་པའི་ལས་ང་རང་ཆོའི་རྒྱད་ལ་སྤར་བསགས་བེན་པ་རྣམས་ནི་བྱ་ཐབས་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་འགྱོད་པས་བེན་པའི་ཐོག་ནས་བཤའགས་སྒྲིམ་བྱས་ན་འདག་རྒྱ་ཡོད། སྤྱིག་པའི་ཡོན་ཏན་གཅིག་རང་ཡོད་པ་ནི། བཤའགས་ནས་འདག་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན།

མི་དགེའི་འབྲས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །

ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཁྲོད་ཀྱིས་ནི། །

ཅི་ནས་དེ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མ་མཆིས་བ། །

དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་ཅལ་གྱིས་འབད་བར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱད་ཕྱིན་ཆད་སྤྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ང་རང་ཆོས་དྲང་དུ་མི་ལེན་པར་དེ་ལ་སྒོ་ཀྱན་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་

ཤིང་། མི་ཆེ་གང་པོར་སྡོམ་ཐུབ་ན་སྡོམ་པ་དང་། མི་ཆེ་གང་པོར་སྡོམ་མ་
ཐུབ་ཀྱང་ཉུང་དུ་གཏོང་བ་དང་། ལོ་རྒྱུ་ཞག་གིས་བཅད་ནས་གང་ཉུང་བྱེད་
པའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་དུད་
འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི།

དུད་འགྲོའི་སྤྱེ་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། །

བཅིངས་དང་བརྟེན་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲ་ཆོགས་པ། །

ཞི་འགྱུར་དག་བ་སྤངས་པ་ནམས་ལ་ནི། །

གཅིག་ལ་གཅིག་བ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །

ཁ་ཅིག་སྤྱ་ཏིག་བལ་དང་རུས་པ་དང་། །

ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །

དབང་མེད་གཞན་དག་རྟོག་པ་ལག་པ་དང་། །

སྤྱག་དང་སྤྱགས་ཀྱི་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་ན་ང་རང་ཆོས་དངོས་སུ་མཐོང་བཞིན་
པའི་དུད་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེ། དུད་འགྲོར་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ལ་
གཅིག་བ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཐོག་མིས་བསམ་རྒྱ་
དང་བྱེད་རྒྱ་མང་ཞིང་། ཏམ་པ་ཆ་པོ་བྱས་ནས་དུད་འགྲོའི་སྟེང་དུ་མིས་ཏ་
ལས་པའི་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་གི་ཡོད། ང་རང་ཆོ་མའི་ཐོག་ཏུ་
གཞན་གྱིས་བཀོལ་སྤྱོད་སོགས་བྱས་ཆེ་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་

དབང་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐོག་ནས་སྐད་བརྒྱབ་རྒྱ་ཡོད། དུད་འགྲོ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཨ་ཅི་ང་ཆོས་ཏམ་བ་བྱས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་ཡུལ་
 ལས་འདས་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་རྣམས་དུད་འགྲོ་རང་རང་གིས་རང་ཐོག་
 ཏུ་སྤོང་དགོས་བས། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་བསམ་དགོས་བ་ཡིན།
 ཞི་འགྲུར་དག་བ་སྤངས་བ་ཞེས་བ་ནི། མདོར་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་སྣ་
 ཆོགས་ཀྱིས་མནར་ཐུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དག་བའི་སློ་སྤྱོད་བ་ཏ་ཅང་དཀའ་ལ།
 གཞན་ཞིང་གཏི་ཐུག་བ་ཡིན་བས་ཞི་བ་ཐོབ་བར་འགྲུར་བའི་དག་བ་སྤངས་བ་
 ལྟར་དག་བའི་སློ་སྤྱོད་མི་བྱུང་ཅིང་། རྒྱུན་ཀྱི་དབང་ལས་སྤྲོ་བུ་རེ་ཡོང་ཤིང་
 ཆེ། དེ་མིན་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སློ་
 གཏོང་རྒྱུའི་རིགས་ཅ་བ་ནས་ཡོང་རྒྱ་མེད་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་བ་ཡིན། དེ་
 རྣམ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི།

ཡི་དྲགས་ན་ཡང་འདོད་བས་ཐོངས་བ་ཡིས། །
 བསྐྱེད་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱན་ཆགས་མི་འཆོས་བ། །
 བཀྲེས་སྒྲོམ་གང་རྫོང་ལ་དང་འཇིགས་བ་ཡིས། །
 བསྐྱེད་བ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྐྱེད་འཆལ་ལོ། །
 ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཅམ་ལ། །
 ལྟ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཅམ་བཀྲེས་བས་ཉིན། །
 མི་གཙང་ཀྱི་ནར་བོར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། །

འཆའ་བའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་མ་ལགས་སོ། །

ཁ་ཅིག་པགས་རུས་ལུས་ཤིང་གཅེར་བུ་སྟེ། །

ཏ་ལ་ཡ་ཐོག་བསྐྱམས་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །

ཁ་ཅིག་མཆན་ཞིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ། །

ཟས་སུ་འབར་བའི་ཁ་བབས་བྱེ་མ་འཆའ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་པགས་རུས་ཅམ་ལུས་ཤིང་། ཁ་ཅིག་མཆན་
ཞིང་སྟེ་མཆན་མོ་རེ་རེ་ཞིང་ཁ་ནས་མེ་འབར་ནས་སྡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱག་
བསྐྱེད་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན། ཡང་ཡི་དྲགས་སྤྲད་རིགས་འགའ་ཞིག་ནི།

སྤྲད་རིགས་འགས་ནི་རྣལ་དང་བྱེ་ས་དང་། །

ཁག་སོགས་མི་གཅང་བ་ཡང་མི་རྟེན་དེ། །

ཕན་ཚུན་གདོང་དུ་འཆོག་ཅིང་མགིན་པ་ནས། །

ལྷ་བ་བྱང་བ་སྤྲོད་པའི་རྣལ་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡི་དྲགས་ཕན་ཚུན་འཕྲད་ཅིང་གདོང་བྱག་བྱས་
ཏེ། ཕན་ཚུན་གདོང་འཆོག་གི་རྒྱུན་པས་སྤྲ་འབྲས་རྟོལ་བ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་
མགིན་པ་ནས་ལྷ་བ་བྱང་བ་སྤྲོད་པའི་རྣལ་འཆའ་ལོ་ཞེས་སོ།

ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོ་གའི་དུས་སུ་ནི། །

ཟླ་བའང་ཆའ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། །

སྡོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས། །

བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱང་ཡང་བསྐྱམས་པར་འགྱུར། །

བར་ཆད་མེད་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྟེན་གྱུར་པ། །

ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནི། །

སྤྱ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། །

ལྷ་སྟོང་དག་དང་ཁྱིམ་ཡང་འཆིར་མི་འགྱུར། །

ཞེས་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་གསུང་གི་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོ་ཆོགས་པའི། །

སྤྱག་བསྐྱལ་རོ་གཅིག་ཐོབ་པ་གང་ལགས་པ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་རོ་གཅིག་ཅེས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་
སྤྱང་པོ་ཡོད་ཅིང་བར་མ་ཆད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་མིན་ནམ་སྙམ།

དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་སྤྱེ་བོ་འཇུངས་དགའ་བ། །

སེར་སྤྲོ་འཕགས་མིན་ལགས་པར་སངས་རྒྱས་གསུངས། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་
དང་། དེའི་རྒྱ། ཡི་དྲགས་སུ་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་སེར་སྤྲོ་ཆེན་
པོ་བྱས་པ་དེ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ལྟ་ཡི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི།

མཐོ་རིས་ན་ཡང་བདེ་ཆེན་དེ་དག་གི། །

ཞེས་པས་མིའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གོང་དུ་གསུངས་ཟིན་ཅིང་། འདིར་འདོད་
པའི་བདེ་ཆེན་ཏེ་འདོད་པའི་བདེ་སྦྱིད་དམ་འདོད་ཡོན་གྱི་རོ་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་

བུ་ལྷ་ཡི་ཆེ་གཡང་བའི་དབང་དུ་བཏང་ནས། མཐའ་མ་འཆི་བའི་དུས་ལ་
བབས་ན་རིང་བའི་འཆི་ལྷས་ལྷ་དང་། ཉེ་བའི་འཆི་ལྷས་ལྷ་བཅས་ཡོང་གི་
ཡོད། དེ་རྣམས་ཡོང་སྐབས་དུས་རྒྱུན་ལང་ཤོར་གྱི་མི་ལ་སྤྱག་བསྐལ་སྤྲུལ་
ཅམ་ཡང་བཟོད་མི་སྤྱབ་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་
ཡིན།

འཆི་འཕོའི་སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་ནི་དེ་བས་ཆེ། །
དེ་ལྟར་བསམ་ནས་ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །
ཟད་འགྱུར་མཐོ་རིས་སྤྱད་དུ་སྤྱོད་མི་བགྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཆི་འཕོའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྲུལ་ལྷས་ལྷ་བུ་གང་
དག་ཡོད་ཅེ་ན།

ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱག་འགྱུར་བ་དང་། །
སྟན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་སྤེང་རྩིངས་དང་། །
གོས་ལ་ངི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། །
སྡོན་ཆད་མེད་པའི་རུལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱག་པར་འགྱུར་བ་དང་
གཅིག་སྟན་ལ་མི་དགའ་བ་དང་གཉིས། མེ་ཏོག་སྤེང་བ་རྩིངས་པ་དང་གསུམ།
གོས་ལ་ངི་མ་ཆགས་པ་དང་བཞི། ལུས་ལ་སྡོན་ཆད་མེད་པའི་རུལ་འབྱུང་
ཞེས་བགྱི་བ་བཅས་ལྷ་གསུངས་པ་ནི།

མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་མོན་བྱེད་སྟུང་ལྟ་སྟུང་། །

མཐོ་རིས་གནས་པའི་སྟུང་སྟུང་སྟུང་སྟུང་། །

ས་སྟེང་མི་སྟུང་སྟུང་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དག། །

མོན་པར་བྱེད་པའི་འཆི་སྟུང་སྟུང་སྟུང་དང་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོ་མི་ལའང་འཆི་སྟུང་སྟུང་གིས་ཞན་
ཞིང་། དབྱུགས་བརྟེགས་པ་སོགས་ཀྱི་འཆི་སྟུང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟར་སྟུང་
ལའང་འཆི་སྟུང་དེ་ལྟར་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

སྟུང་ཡི་འཛིག་ཏེན་དག་ནས་འཕོས་པ་ལ། །

གལ་ཏེ་དགེ་བའི་སྟུང་མ་འགའ་མེད་ན། །

དེ་ནས་དབང་མེད་དུ་འགྱུར་ཡི་དུགས་དང་། །

དཔྱུལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གོང་དུ་སོང་ཟིན་པ་ལྟར་ལས་བཟང་པོའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་
མཆོམས་སྟུང་ན་འགྲོ་ངན་སོང་གི་གནས་ལ་སྦྱེ་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་
དང་། མདོར་ན་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་
ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་ཅེ་བཅས་ལ་སྦྱེས་ཀྱང་། དེ་ཡང་ལས་བཟང་པོའི་
འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་མཆོམས་སྟུང་ན་འགྲོ་ངན་སོང་གི་གནས་ལ་ལྟུང་གི་
རེད་ཅེས་གསུངས་པའོ།།

སྟུང་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟུང་ཡི། །

དཔལ་ལ་སྤང་སྤྱིང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ།

ཞེས་སྤྱག་དོག་གི་དབང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉག་ཏུ་ཡོང་བ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་དག་སྒོ་དང་སྤྱན་ནང་འགྲོ་བ་ཡི།

སྤྱིབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉོག་དཔྱོད་བྱས་ནས་རྣམ་དཔྱོད་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་
སྤྱིན་གྱི་སྤྱིབ་པ་ཉེ། གཡོ་སྦྱས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་
མཆིས་སོ་ཞེས་དང་། མདོར་ན་ཡ་གཤིལ་སྤྱིད་ཅེ་ནས་མ་གཤིལ་མནར་མེད་བར་
གྱི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་སྐྱེ་གནས་བཞེས་བསྐྱེད་པའི་ཁམས་གསུམ་
འགྲོ་བ་རིགས་སྤྱག་གི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་
ཞིག་ཡིན་སྤྱིན་ཆད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས། དེས་ན།

འཁོར་བ་དེ་འབྲེལ་གསུམ་པས་སྤྱི་མི་དང་།

དཔྱུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་དག་ཏུ།

སྤྱི་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྤྱི་བ་ནི།

གཞོད་པ་དུ་མའི་སྤྱོད་གྱུར་ལགས་མཁྱེན་མཛོད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་ང་རང་ཆོས་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཅིང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་
ཞེས་རབ་གྱི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་སྤྱགས་གྱི་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་
གྱིས་དཔྱད་ན། མཐའ་མི་སྤྱན་པའི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ལས་ཐར་
ཐབས་ཞིག་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

མགོ་འཕ་གོས་ལ་སྒྲོ་བྱར་མེ་འོར་ན། །

དེ་དག་གིར་བསྒྲོག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །

ཡང་སྲིད་མེད་པར་བགྱི་སྒྲིད་འབད་འཆ་ལ་ཏེ། །

དེ་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོང་དུ་འཁོར་བ་སྤྱི་ཉི་ཤུ་ག་བསྐལ་དང་། བྱེ་
བྲག་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོ་སོ་སོའི་སྤྱུག་བསྐལ་བསམ་པ་དེ་དག་གསུངས་
ཤིང་། ད་ནི་སྲིད་པ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་རྒྱ་ནི་ང་རང་ཆོའི་གཏན་
མདུན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཆགས་ཡོད་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལམ་གང་
ཞིག་རེད་ཅེ་ན།

ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །

ལྷ་ངན་འདས་ཞི་དུལ་བ་བྱི་མེད་པའི། །

གོ་འཕང་མི་རྒྱ་མི་འཆི་བད་མི་འཆ་ལ། །

ཞེས་སུངས་པ་འདིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཤེས་རབ་སྤྱི་དང་། ལྷ་ག་
པར་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན། མདོར་ན་
ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་གཞི་རྩ་བྱས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
བསམ་གཏན་བསྐྱབས། བསམ་གཏན་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་འཛིན་སྒྲོམ་གྱིས་
སྐྱབ་གྱི་ཡོད། ཅེ་གཅིག་པའི་སྒྲོ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དབྱེད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་།
མི་རྟོག་པར་བཞག་ནས་དེའི་སྟོབས་གྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་སུངས་གྱི་བདེ་

བ་སྐྱེས། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཤིན་སྐྱེད་མ་གྱི་བདེ་བ་བརྟན་པོ་ཆགས་སྐྱབས། ཞི་གནས་འབྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་བ་ཡིན།

དེ་ནས་འཛོག་སྒྲོམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ལུས་ཤིན་སྐྱེད་མ་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་སྟོང་བའི་གང་ཟག་ནི། གཞི་ནས་གནས་ཆ་ཅེ་གཅིག་པའི་སྟོང་ནས་ངེ་ལྟ་ངེ་སྟོང་གྱི་དོན་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དབྱུང་སྒྲོམ་བྱས་ཤིང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡང་ཡང་དབྱུང་བའི་དབྱུང་སྟོབས་གྱིས་བྱངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱེད་མ་གྱི་བདེ་བ་སྐྱེས་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱེད་མ་གྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་ཡུལ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་སྒོ་དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད། དེས་ན་དེས་པར་དུ་སྦྱིར་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལ་བསམ་གཏན་མི་དགོས་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་དགོས་གྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་བསྐྱབ་བ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ནི། ཞི་བ། དུལ་བ། སྤི་མ་མེད་པ་བཅས་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤི་མ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤི་མ་མེད་པ་སྟེ། སྤང་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྤངས་པས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་སྟབས་སྤི་མ་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། དུལ་བ་ཞེས་བརྗོད་བ་ཡིན། ཡང་ན་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། ཞི་བ་ཞེས་བརྗོད་སྐྱབས་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ལ་སྦྱར་ཞིང་། སྤང་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་སྦྱོས་པའི་སྤང་བ་མཐའ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་

སྤྱི་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དང་། དེ་ནས་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་
ཡར་ལངས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ལ་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
གཏན་ནས་སྤངས་པས། དེའི་དབང་ལས་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དུལ་བའི་
ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། རྒྱལ་ས་གཅིག་ནས་གང་སྤང་སྤྱོ་མ་ལྟ་བུར་ཤར་
བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། དེའི་ཐོག་ནས་ཤིན་ཏུ་འཇམ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དུལ་བ་ཞིག་
ཡོང་བ་དེ་འདྲར་གོ་རྒྱ་མིན་ནམ་སྙམ།

.མདོར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ། དུལ་བ། འི་མ་མེད་
པའི་གོ་འཕང་དང་། ཀ་ཤིའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་
བྱང་བས་ཀ་ཤིའི་སྤྱག་བསྐལ་གཏན་ནས་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ནི། མི་ཀ་མི་
འཆི་བད་པ་མེད་པ་སྟེ་གཏན་དུ་བདེ་བ་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། ཡང་ན་
ཐར་པ་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤིང་ཅིའི་སེམས་ལྟ་བུ་ཐོབ་ན་ཅི་
ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་བ་རྣམས་རེ་ཞིག་འགགས་
ནས་སྤྱོ་རྒྱ་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རེ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་དེའི་
ས་བོན་སྤངས་མེད་པས་སྤར་རྒྱེན་དང་འཕྲད་ན་སྤྱེས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་
ད་ལྟ། གོ་འཕང་མི་ཀ་མི་འཆི་བད་མི་འཆོལ། །ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་
དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་སྤངས་པ་དེ་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་སྤོད་ཀྱི་
ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་བརྗོད་ཆོག་གི་མེད་དམ་སྙམ།

ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་བཅིས་ན་ནི། དེ་བས་ཀྱང་བསྐྱབ་

པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་འདི་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐོག་ནས་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱས་ན། སྤྱིང་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་
པའི་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་དང་། མདོར་ན་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་སྦྱངས་པའི་ཞི་བ་དང་། དུལ་བ། མཐར་ཐུག་པའི་
གོ་འཕང་སྟེ། རི་སྤྱིང་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་གྱི་བར་ལ་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་
དུ་འཇུག་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱར་ནའང་སྦྱར་ཆོག་གི་མེད་དམ་སྟེ། གཤམ་
དུ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་མདོར་དུ་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་ནི།

ས་ཚུ་མེ་རླང་ཉི་ཟླ་བལ་ཐོབ་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ས་ཚུ་མེ་རླང་གི་འབྱུང་བའི། གཞན་སྡེས་ཐར་
པ་ཞེས་བཛོད་པ་ལྟར་ང་ཆོས་བསྐྱོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མཐར་ཐུག་ནི། དཔེར་
ན། དག་ཞིང་ལྟ་བུ་པལ་ཆེར་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞག་ཆོག་གི་མེད་
དམ་སྟེ། ཡང་ན་ས་ཚུ་མེ་རླང་ཉི་མ་ཟླ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཉི་མ་དང་ཟླ་བར་
སྐབས་སུ་འགོ་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་བསྐྱོད་བྱ་མཐར་ཐུག་མིན་ལ། དེ་ནི་བལ་བའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པ་གང་ཡང་མིན་ཞེས་གསུངས་སོ།།

བླན་དང་ཆོས་རབ་འབྱེད་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་། །

དགའ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་དང་ཉིང་འཛིན་དང་། །

བཏང་སྟོམས་འདི་བདུན་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་སྟེ། །

ཟུངན་འདས་ཐོབ་བགྱིད་པའི་དགོ་ཆོགས་ལགས། །

ཞེས་གོང་དུ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་། སྟོབས་ལྟ་སོགས་སོ་སོ་
སྐྱེ་བོའི་ལམ་གྱི་ཅེ་མོ་ཞེས་པའི་མཇུག་མཐུད་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཞེས་དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པའི་བླན་པ་དང་། ཆོས་
རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་ལས།

བཙོན་གང་དགོ་ལ་སྟོ་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དགོ་བ་ལ་སྟོ་བའི་བཙོན་འགྲུས། དེ་ལ་ཡིད་
དགའ་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན།
འདིའི་བཏང་སྟོམས་ཞེས་པ་ནི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་བཏང་སྟོམས་ཏེ། ཅོལ་
བ་སྟོད་ནས་ངང་གིས་འཇུག་པའི་བཏང་སྟོམས་བཅས་བདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
ཡན་ལག་སྟེ། ཟུངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བགྱིད་པའི་དགོ་བའི་ཆོགས་
ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་མེད་པར་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། །

བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །

གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པས་སྲིད་པ་ཡི། །

རྒྱ་མཆོ་གནག་རྗེས་ལྟ་བུར་འཆལ་བར་བགྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི།

ཞི་ལྷག་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་དགོས་ཞེས་

གསུངས་ཡོད། ཚེས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྲེད་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། གཙུ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་
ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་སྤྱིང་པ་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་མི་ཐུབ། མདོར་ན་ཉོན་མོངས་རགས་པ་མགོ་གཞོན་པ་ཙམ་ལས།

ཅེ་གཅིག་བསམ་གཏན་ལ་འཁོར་བ་ཡི། །

ཅུ་བ་གཙུ་བ་པའི་རྒྱས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །

ཞི་གནས་ལམ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །

ཇི་ཙམ་དབྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མི་ལྡོག་པས། །

ཞེས་ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ཞི་གནས་
སམ་བསམ་གཏན་མེད་པར་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་གྱིས་གང་
འཆམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བྱུང་གྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་གསལ་སྒྲུང་འདྲན་
བྱུང་པ་ཞིག་མི་ཡོང་བས། བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད།
ཁྱེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བྱུང་ལ་དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ནས་
ཉམས་ལེན་བསྐྱུངས་བྱུང་བ་བྱུང་ན། སྤྱིང་པའི་རྒྱ་མཆོ་དེ་ཉིད་གནག་རྗེས་
ལྟ་བུར་ཏེ་སེམས་ཙན་གནག་སྐྱགས་གྱི་རྗེས་གྱི་ཚུ་བཞིན་སྐྱར་དུ་སྐྱམ་འགོ་
བ་སྟེ། རྒྱ་མཆོ་གནག་རྗེས་ལྟ་བུར་འཆམ་བ་སྟེ། སྤྱིང་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་
ཏ་ཙམ་ཆེན་པོ་གནག་རྗེས་གྱི་ཚུ་ལྟར་མགྲོགས་པོར་སྐྱམ་བྱུང་པ་ཞིག་ཡོང་
གི་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ།

དེ་ནས་གོལ་ས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ནི། ཉོན་པ་ལ་ལྟ་

སྟེགས་པའི་ལྷ་བ་སྐྱུ་བ་རྒྱ་བྱུག་ཅུ་ལྷ་བྱུ་ལྷ་ངན་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད།
 དེ་དག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་མདོར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བསམ་སྟོབ་བྱང་
 རས་དེ་ལྷ་བྱའི་བདག་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་། སྤྱི་མའི་མཐའ་སོགས་གང་ཟག་
 གི་བདག་ལས་བརྒྱམས་པའི་དྲི་བ་ཞུ་སྐབས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལན་
 གང་ཞིག་བཀའ་གནང་ཡང་། ས་རོལ་པོའི་རྒྱད་ལ་ལྷ་བ་རྣམ་དག་སྟེ་བྱུ་བ་པ་
 ཞིག་གནས་སྐབས་དེར་མེད་པས་ན། གནས་སྐབས་རིང་ལ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་སྟོན་
 པ་དེ་ལྷ་བྱའི་ལྷ་བ་སྟོན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་གསུངས་ཡོད། དེས་ན།

ལྷ་བ་སྟོན་པ་བཅུ་བཞི་འདིག་རྟེན་ན། །

ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་རབ་གསུངས་གང་ལགས་པ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བ་བདག་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་སྟོན་
 གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། འདིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ། མི་ལྡན་པ། གཉིས་
 ཀྱི་གཉིས་མིན་བཅས་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པར་ཆད་
 དུ་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མིན་བཅས་ལྷ་བ་
 འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། དེ་ནས་བདག་ལྷ་བ་གཅིག་དང་། ཐ་དད་དེ་
 ལུས་དང་སྟོག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་བཅས་བཅུ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྷ་བྱའི་ལྷ་བ་
 བསྟོན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་ཡོད་
 ཅས་དང་། དེ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་དེ་རྣམས་ལྷ་ངན་ཡིན་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་

བྱེད་ཅིང་། མདོར་ན་བདག་འཛིན་བརྟན་དུ་གཏོང་བའི་ལྟ་བ་ཆགས་ཡོད་
པས།

དེ་དག་རྣམས་ལ་བསམ་པར་མི་བགྱི་སྟེ། །

དེ་ཡིས་སློ་ནི་ཞི་བར་བགྱིད་མ་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་འགག་གང་ལ་བྱག་ཅེ་ན། འཁོར་བའི་རྩ་
བ་མ་རིག་པས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མ་རིག་པ་ནི་སྤྱིར་ཀུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་ཞེས་པའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་ཡིན། ཉོན་མོངས་ལའང་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཡོད་པས་ལྟ་མིན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་དང་།
ཞེ་སྤང་ལྟ་བུ་ནི་ཅུང་ཙམ་སོབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་
ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པ་ལྟར་སྤང་བྱངས་ཀྱི་ཡོད།
དཔེར་ན། མཐར་ལྟ་དང་ལོག་ལྟས་རྒྱ་མཚན་ཀྱི་ཐོག་ནས་སེམས་ལ་གང་
འཆ་མས་ཀྱི་ངེས་པ་ལྟར་སྤང་བྱངས་མཁན་ཞིག་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་
སྤང་ནི་ཡུལ་དེར་ཞེན་ཅིང་ཆེད་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ལ་མི་འདོད་པར་རྒྱབ་ཀྱིས་
སྤྱོད་པ་ཞིག་ལས། ཡང་ཆགས་སྤང་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་བྱངས་ཡོང་གི་ཡོད།
རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤང་ཞིག་བྱངས་པའི་ཐོག་ནས་ཆགས་སྤང་སྟེ་བ་ཡོད་ཀྱང་།
སྟོའི་འགོ་སྤངས་ལྟ་བུར་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས་དེ་
རྣམས་ཤུགས་དང་དམ་འཛིན་ལྟ་བུ་ཆེ་བ་ཡོད། དེས་ན་སེལ་བའི་ཐབས་

ལམ་ནི། ཞེ་སྒྲུང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་སྒྲོམ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་སྦྱིར་བཏང་
 གློ་དེ་དག་མ་ཉོག་པའི་གློ་ལ་བཞག་གི་འདུག། དེ་ནི་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་
 མཁན་ཞིག་པལ་ཆེར་མིན། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་བུ་སེལ་རྒྱུ་ནི་རང་
 ཉིད་ངེས་པ་འདྲེན་མཁན་གྱི་གློ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གློ་ཞིག་ཡིན་པས་དེའི་
 གཉེན་པོ་ནི་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་འདྲེན་མཁན་ཞིག་བཅས་
 གྱི་བྱད་པར་ཡོད།

དེས་ན་སྦྱིར་ཉོན་མོངས་ལ་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་
 རང་ནས་ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་པལ་ཆེར་མཐོགས་པ་མེད་དམ་སྟུམ། དེ་
 ལྟ་བུའི་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རང་ནས་རྩ་བ་ཐུག་ས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་
 མ་རིག་པ་དང་། སྐབས་རེ་གཞུང་གི་རང་འཛིག་ལྟ་ཞེས་པ་ཞིག་ཐོན་གྱི་ཡོད།
 འཛིན་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤང་པོའི་ཆོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྟུམ་དུ་
 འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པ་གཅིག་དང་། ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ངར་
 འཛིན་འཛིག་ལྟ་སྟུན་སྦྱེས་སྦྱེ་བ་ལ་དེའི་གཞི་མ་ལྟ་བུར་སྦྱིར་འཛིག་ལྟའི་
 དམིགས་པ་བདག་དེ་སྤང་པོ་གློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་ཐོག་ནས་བདག་གློ་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་དགོས་པས། སྤང་པོ་གློ་ཡུལ་དུ་ཤར་སྐབས། སྤང་པོ་བདེན་བྱུང་གྱི་
 སྒྲུང་བ་ཤར་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་པལ་ཆེར་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་འཐད་འཛིན་
 ཞིག་སྦྱེས་གྱི་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞི་བྱས་ཏེ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་གྱི་འཛིག་ལྟ་དེ་དག་སྦྱེས་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ང་ཡི་ཕུང་སོགས་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
 དང་། རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་རི་ར་བ་ཁང་བྱིས་ལ་སོགས་པ། གཉེན་ཉི་དུ་
 སོགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་པར་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། གཙོ་བོ་ཉིས་པ་
 ཀུན་གྱི་ཅ་བ་འཛིག་ལྟ་དང་། བདག་འཛིན་གྱིས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པས། དེ་ནི་
 ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆགས་གྱི་ཡོད། འདི་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ནས་དེ་གོམས་དགོས་པ་ཡིན།

གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་
 ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པས་དངས་པའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་ནི་མ་རིག་
 པའི་རྒྱ་བྱས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་མེད། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པའི་རིགས་གཅིག་ནི་བདེན་འཛིན་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་བདེན་འཛིན་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆགས་སྤང་གཉིས་པལ་ཆེར་
 བདེན་པར་འཛིན་གྱི་ཡོད། དུལ་བཟང་ཞན་གཉིས་བདེན་པར་རྟོག་པ་པལ་
 ཆེར་ཆགས་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་གང་ཡིན་
 དེ་བྱེད་བྱེད་གོས་པ་ཡིན། གཅིག་བྱས་ན་ཆགས་སྤང་སྤོས་ལུལ་བདེན་
 པར་འཛིན་ཀྱང་དེ་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་གཞན་སྟོབས་
 ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་མིན་པའི་ཆ་ནས་ལྟ་
 མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ལ་བཞག་ཆོག་གམ་སྟུམ། གང་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པར་གས་

མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ངོས་འཛིན་པ་ལ་སོ་སོའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་
སྟེང་ནས་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་བཏང་ནས་དབྱུང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

མ་རིག་པ་ལས་ལས་ཏེ་དེ་ལས་ནི། །

རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་མིང་དང་གཟུགས་རབ་འབྱུང་། །

དེ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་སྟེ་དེ་ལས་ནི། །

རིག་པ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱབ་པས་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་ཙུ་བ་བདེན་
འཛིན་མ་རིག་པ་ལ་བྱུག་ཅིང་། མ་རིག་པ་ལས་དགེ་སྤྲིག་གི་ལས་དཀར་
ནག་དང་། དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་དེར་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། འབྲས་
དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སུ་སྐྱེ་ན། ལས་དེ་ཉིད་གསོག་བཞིན་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ལས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་ཅིག་
གཉིས་པར་འགག་འགྲོ་གི་ཡོད། ལས་དེ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ། དཔེར་ན། ང་རང་
ཆོའི་འདས་པའི་བྱུང་བ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེའི་བག་ཆགས་བཞག་ཟིན་པ་
ཡིན། བག་ཆགས་ཞེས་པ་ནི། ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་
པ་ཡིན། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་འདས་པའི་བྱུང་བ་འགགས་ཞེས་པ་ཞིག་
ཡོད། དེ་ཞིག་པའི་སྟེང་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྟུང་། གང་
ལྟར་ཁ་སང་དང་ཁ་ཉིན་བྱུང་བ་དེ་དག་དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་ཞིག་ཆར་ནས་
མེད། དེ་དག་འགགས་ཟིན་པ་ཡིན། ཡིན་ཡང་ཁ་སང་དང་ཁ་ཉིན་ཀྱི་བྱུང་བ་

དེས་དེ་རིང་ལ་ཕན་གཞོན་འདྲེན་གྱི་ཡོད། ཕན་གཞོན་འདྲེན་པ་དེ་ཁ་སང་ཁ་
 ཉིན་གྱི་བྱང་བ་དེ་འགགས་ཆར་བ་ཡིན། ཕན་གཞོན་འདྲེན་པ་ནི་ཕལ་ཆར་
 ཞིག་པའི་སྟངས་ནས་བསམ་སྟོབས་ཀྱི་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྟུང་། ཞིག་པས་བྱ་
 བ་བྱེད་གྱི་ཡོད་དམ་མེད། གང་སྟར་འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་
 ཏུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟངས་ཏུ་བག་ཆགས་འགོས་པ་དེ། མ་འོངས་པ་ན་རྒྱུན་
 དང་འབྲུད་སྐབས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་ལ་འབྲས་ཏུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་དང་། རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་མངལ་ཏུ་ཉིང་
 མཆམས་སྐྱར་ནས་སྟེ་བའི་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བས་སྐབས་དེ་ལས་མིང་ག་ཟུགས།
 སྤང་པོ་བཞི་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་མིང་ག་ཞིའི་སྤང་པོ་བཞི། དེ་མིན་གྱི་བཞི་པའི་
 ལུས་བཟུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྔ་པར་སྐྱར་སྐབས་མིང་དང་ག་ཟུགས་
 རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་དང་། དེ་ལས་མིང་ག་ཟུགས་སྟེ་མཆེད་དྲག་ཅེས་སྟེ་
 མཆེད་དོད་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལས་ཡིད་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རྒྱུད་ཀྱིས་
 འདུས་པའི་རེག་པ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐུབ་པས་གསུངས་ཞེས་སོ།།

རེག་པ་ལས་ནི་ཆོར་བ་ཀྱན་འབྱང་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིད་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པའི་
 དེག་པ་ལས་སོ་སའི་སྒོ་ངོ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་
 རྒྱག་བསྐྱུལ། བར་མ་ཞིག་ཡིན་ན་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་བཅས་དེ་ལྟ་བུའི་

ཡིད་དབང་ནམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཤིང་རེག་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་
སུ་སྒྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་ཡོང་བའི་ཆོར་བ་ཀྱན་འབྱུང་སྟེ་
ཞེས་སོ།།

ཆོར་བའི་གཞི་ལས་སྟེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདྲིར་སྟེད་པ་ཞེས་ནི། ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས་མི་
འབྲལ་བར་འདོད་པས་སྟེད་ཅིང་། ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་འབྲལ་བར་
འདོད་པས་སྟེད་པའི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་སྟེད་པ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཞེས་སོ།།

སྟེད་ལས་ལེན་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལེན་པ་ནི། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་ཡོང་བའི་རྒྱ་
ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འདུས་ཤིང་ཆགས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་གཞི་
ལྟ་བུར་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གཞི་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ།
དེ་འདྲའི་སྟེད་ལེན་གྱི་གསོས་བཏབས་ནས་ཡང་སྟེད་སྦྱི་མ་འགྱུར་པའི་རྒྱས་
པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་བག་ཆགས་དེ་ལས་སྟེད་པ་ཞེས་
ལས་དེ་ཉིད་འགགས་ཆར་བ་ཡིན། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་
ནས། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རང་འབྲས་སྦྱེ་བ་འགྱུར་པའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་
གྱུར་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་སྟེད་པའི་མིང་བཏགས་ཤིང་། འབྲས་བུ་སྟེད་
པའི་མིང་དེ་རྒྱ་ལ་བཏགས་ནས་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པས་སྟེད་པ་

ཞེས་བརྗོད་པས། སྤྱིད་པ་དེ་ལས་ཉིང་མཚམས་སྟོར་བས་སྐྱེ་བ་ལགས་ཞེས་
གསུངས།

དེ་ལས་སྤྱིད་པ་སྤྱིད་ལས་སྐྱེ་བ་ལགས། །

སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་སྤྱང་ན་ན་ཆ་དང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྤང་པོ་སྤྱིན་ཞིང་ཞན་
དུ་གྱུར་པའི་ཆ་བ་དང་། རྟེན་དང་། རིགས་མ་ཐུན་འདོར་བའི་འཆི་བ། གཞན་
ཡང་འདོད་པས་ཐོངས་པ་དང་། སྐྱེ་སྤྱུགས་འདོན་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྤང་པོ་འབའ་ཞིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

འདོད་པས་འཐོངས་དང་འཆི་བས་འཇིགས་སོགས་ཀྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་སོ་སོར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདྲ་བ་སྤྱོད་ཆོགས་
ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤང་པོ་འབའ་ཞིག་གོ་སྤྱེ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྤང་པོ་ཞིན་ཏུ་ཆེ་
བ་འབྱུང་སྤྱེ་ཞེས་དང་།

སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྤང་པོ་ཞིན་ཏུ་ཆེ་འབྱུང་སྤྱེ། །

ཞེས་གཙོ་བོ་མཐར་གཏུགས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་
པའི་དབང་ལས་དག་མ་དག་གི་སྤྱིད་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་ལས་རྣམས་བསགས་
ནས་འདི་ལྟར་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ང་རང་ཆོའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེ་དག་ཡོང་
བའི་རྩ་བ་ནི་སྤང་པོ་འདི་ཉིད་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན། དེའི་རྩ་བ་
མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བས་མ་རིག་པ་ལགགས་དགོས་ཤིང་། མ་རིག་

པ་འགགས་ན་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་དེ་འགགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མི་ཡོང་བས།

སྐྱེ་བ་འགགས་པས་འདི་ཀུན་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །

གསུང་གི་མཛོད་གི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །

གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། །

སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་རྣམ་མཆོག་མཐོང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱེ་བོ་གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བའི་ཚུལ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་དེས། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་རྣམ་
མཐོང་ཞེས་པ་སྟེ་གོང་དུ་བྱས་པ་བཞིན་ཆོས་སྐུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སྟོ། །

དེ་དག་གིས་ང་རང་ཆོ་བ་ཅུད་གི་སེམས་ཅན་གི་སྐྱེ་བ་འགྲོ་སྤངས་དེ་
དག་གསུངས་པ་དང་། གཙོ་བོ་བཅུད་གི་སེམས་ཅན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པས་
སྟོད་གི་འཛིག་རྟེན་གི་ཆགས་འཛིག་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན། ང་
རང་ཆོ་བཅུད་གི་སེམས་ཅན་གི་ཤེས་པ་ལ་ཆ་བཞག་གྱང་། ཤེས་པ་གསལ་
རིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ནི། ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་གང་ཡང་མིན་ལ། ཤེས་
པའི་ཉིང་ལེན་ལ་གསལ་རིག་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་སྤྲ་མ་དགོས་པ་དེ་ཡང་

ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་མིན། དེ་བཞིན་གཟུགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེའི་
དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་། རྩལ་རྩས་འདུས་ནས་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ལས་ཀྱིས་
བྱས་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས། དེ་བཞིན་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་དེ་དག་ཀྱང་ས་ཆུ་
མེ་རླང་གི་འབྱུང་བ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གི་ཅང་ཨེ་ཡིན་ནམ་
སྟུང་།

ཡང་བཤད་སྟངས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། ཕྱིའི་འབྱུང་བ་ལྔ་ནང་
གི་འབྱུང་བ་ལྔ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང་། ནང་གི་འབྱུང་བ་ལྔ་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་
ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་། གང་ལྟར་ཕྱིའི་འབྱུང་བ་ལྔ་དང་ནང་གི་འབྱུང་བ་
ལྔ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ། ནང་གི་འབྱུང་བ་ལྔ་ལའང་ནང་གི་འབྱུང་བ་རགས་པ་དེ་
དག་ནང་གི་འབྱུང་བ་སྤ་བ་ལ་བཏེན་པའམ་སྤ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། ནང་གི་
འབྱུང་བ་སྤ་བ་དེ་མཐར་གཏུགས་ན་རླང་འོད་གསལ་ལྔ་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་བྱུག་
པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོའི་སེམས་དུལ་མ་དུལ་ཀྱི་དབང་
གིས་ཕྱིའི་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་འགྲོ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་མ་གཏོགས་
བཤད་ཁག་པོ་ཡིན། མདོར་དོན་ཕྱིའི་འབྱུང་བ་ལྔ་ཡོད་པ་གང་གི་དབང་གིས་
འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། གལ་ཆེར་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་
དགོས་མིན་མི་ཤེས། དེ་ནི་རང་བཞིན་རེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པ་མིན་ནམ་
སྟུང་། ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་གང་གིས་བྱས་སམ་ཞེ་ན།

ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རེད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཕལ་ཆེར་མེད། དེ་ནི་རང་བཞིན་དང་
ཆོས་ཉིད་རེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ང་རང་ཆོར་རིག་པ་བཞིའི་ནང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་ཞེས་པ་
ཞིག་ཡོད། དེར་བརྟེན་དཔེར་ན་སྤྱི་སྣོད་ཀྱི་བཀོད་པ་གཟུགས་ཅན་དེ་དག་
ཀྱང་། ས་ཁྱ་མེ་རླུང་གི་འབྱུང་བ་རགས་པ་དེ་དག་རྩིས་སྤྱོད་པ་དང་། འབྱུང་
བ་སྤྱ་མོ་ལས་ཡང་འབྱུང་བ་རགས་པ་རྣམས་ཚུར་སྦྲེས་པ་བཅས་དེ་ལྟར་
ཆར་རྒྱབ་བྱེད་པ་ནི། དུས་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ནང་ཡོང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་
བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནི་སྤྱི་མཐུན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོང་བ་དང་། སྣོད་
ཀྱི་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ཆགས་མིན། མདོར་ན་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་བདེ་སྦྱུག་གི་ཆོར་བ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་ནི། སྐབས་དེའི་འགྲོ་བའི་ལས་དང་
ཕལ་ཆེར་འབྲེལ་བ་ཡོད། སྦྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འགྲོ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་
གིས་བྱུང་བ་གང་ཡང་མིན་པར་དེ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། འགྱུར་བའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་
དང་། རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ནི། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དང་
གཤེས་ལུགས་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐད་ཆ་གང་ཡང་མེད།

ལས་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འགྲོ་སྐད་སྐད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ནས།
བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གི་ཀུན་སྣོད་གི་བྱེད་པར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
བྱེད་པ་གསར་དུ་སྦྱབ་པ་དེ་ལ་ལས་ཞེས་སྐད་ཆ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། སྣོད་དང་

བརྩུང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆགས་འཛིག་གི་ནང་ཇི་ཙམ་ལས་གིས་བྱེད་གི་
ཡོད་པ་དང་། ཇི་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཉིད་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་
དབྱེ་བ་བྱེ་རྒྱུ་ཡོད། ཞིབ་ཆགས་པོ་བཤད་ཐུབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཡིན་ལ་ངས་མི་
ཤེས། དེ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བདུན་
གསུངས་པ་ནི།

ཡང་དག་ལྟ་དང་འཆོ་དང་རྩེ་ལ་བ་དང་། །

བླ་དང་ཉིང་འཛིན་ངག་དང་ལས་མཐའ་དང་། །

ཡང་དག་རྟོག་ཉིད་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད། །

འདི་ནི་ཞི་བར་བཀྱི་སྤྱད་བསྒྲོམ་པར་བཀྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་
དང་། ཡང་དག་པའི་རྩེ་ལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བླ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་
ཉིང་འཛིན་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་།
ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ཉིད་དེ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་ཞི་བར་བཀྱི་
སྤྱད་དེ་སྤྱག་ཀུན་ཉི་བར་ཞི་བའི་སྤྱད་དུ་བསྒྲོམ་པར་བཀྱི་ཞེས་གསུངས།
གོང་དུ་གསུངས་མ་ཐག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུག་ཉིས་དང་། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་
དེ་དག་ཚུར་བསྐྱུ་སྐབས།

སྐྱེ་འདི་སྤྱག་བསྐྱུ་སྤྱད་པ་ཞེས་བཀྱི་བ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོའི་སྐྱེ་བ་འདི་སྐྱག་
བསྐལ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་། ལས་ཉོན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྲིད་པ་བཅས་
གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྲིད་པའི་མིང་སྟོས་ནས་དེས་མཆོན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་
ཀུན་སྟོང་དང་། དེས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་ནི།
སྐྱག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ནི་དེ་ཡི་ཀུན་འབྱུང་རྒྱ་ཆེན་ཏེ། །

འདི་འགོག་པ་ནི་ཐར་པ་ལགས་ཏེ་ལམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་སྐྱག་བསྐལ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བཀག་ཅིང་སྟོང་བའི་སྟོན་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱག་བསྐལ་བཀག་
པའི་འགོག་པ་འདི་ནི་ཐར་པ་ལགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱག་ཀུན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
ཐར་པ་དེ་ཐོབ་པར་བགྱི་བའི་ལམ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་ཡིན་པས།

དེ་ཐོབ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་ལགས། །

དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག།

མཐོང་བར་བགྱི་སྤང་ཏྱག་ཏུ་བཅོན་པར་བགྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་བསྐྱབས་ན།

པང་ན་དཔལ་གནས་བྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །

ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་རྒྱ་བོ་ལས་བཀྲལ་བགྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་པར་ན་དཔལ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་ལ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།
དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་བྱིས་པ་སོ་སོར་བྱིས་ལྷལ་འཛིན་མཁན་གྱི་བྱ་ལ་རྩ་ཆེན་
པོར་བརྩི་བས་པར་ན་དཔལ་ཏེ་བྱ་གནས་པའི་བྱིས་པ་པོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་བཞི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་
བྱས་ནས། ཉོན་མོངས་པའི་ཚུ་བོ་ལས་བཀླལ་བར་གྱིས་ཤིག་གམ་བཀླལ་
བར་བགྱེད་ཞེས་སོ།།

རྒྱ་མཚན་ནི། བྱིས་དུ་གནས་ནས་བྱིས་པའི་འཆོ་བ་སྐྱེལ་མཁན་ཞིག་
ཡིན་ཡང་། བདེན་བཞི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པའི་སློ་ནས།
ཉོན་མོངས་པའི་ཚུ་བོ་ལས་བཀླལ་བར་བགྱེད་མོས་ཤིང་། གང་ལགས་ཤེ་ན།

གང་དག་ཆོས་མདོན་བགྱིས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། །

གནམ་ལས་བབས་པ་མ་ལགས་ལོ་ཐོག་བཞིན། །

ས་རུམ་ནས་འཐོན་མ་ལགས་དེ་དག་སྟོན། །

ཉོན་མོངས་རག་ལས་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནར་བས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་གང་དག་ཐར་པའི་ཆོས་མདོན་དུ་བགྱིས་
པ་སྟེ། མདོར་ན་ཐར་པའི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱས་ཟིན་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ཀྱང་།
ཐོག་མ་ནས་སྤངས་ཏོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱས་ནས་གནམ་ནས་བབས་པ་མ་
ལགས་ཤིང་། ཡང་ལོ་ཏོག་བཞིན་དུ་ས་རུམ་ནས་འཐོན་པ་ཡང་མ་ལགས།
དེ་དག་སྟོན་ཉོན་མོངས་རག་ལས་ཞེས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བས་ཏེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་

པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེར་བས་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལ་ཟེར་
ཞེས་དང་། དེ་ག་རང་རེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན།

དེས་ན་ད་ལྟ་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཆང་མ་སྟོན་
ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ང་རང་ཆོ་ནང་བཞིན་
གཅིག་རིམ་བཞིན་བདེན་བཞི་སྤྱོད་པ་གས་ཏེ་བདེན་བཞི་སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་གི་
ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་། སྤང་སྤང་འཇུག་སྟོག་མ་ནོར་བར་བརྩམས་པའི་
འབྲས་བུར་ཐར་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་རེད་ཅེས་སོ།།

བསྐྱེདས་དང་བྲལ་ལ་མང་དུ་གསོལ་ཅི་འཚེལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེདས་པའམ་འཇིགས་པ་སྟེ་བསྐྱེདས་དང་
བྲལ་བ་ཁྲིད་ལ་མང་དུ་གསོལ་ཅི་དགོས་ཏེ།

ཕན་པའི་གདམས་ངག་དོན་པོ་འདི་ལགས་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕན་པའི་གདམས་ངག་གི་སྟོང་པོའི་སྟོང་པོ་
གང་ཞེ་ན། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནམ་དུ་ཡང་གསུངས་པ་དང་།
སྟོན་པའི་རྗེས་འབྲང་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ་ནི། སེམས་དུལ་དགོས་ཞེས་པ་དེ་
རེད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

ཁྲིད་ཀྱི་ཐུགས་དུལ་མངོན་ཅིག་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །

སེམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལགས་པར་གསུངས། །

ཞེས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སེམས་དུལ་བ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཁྱོད་ལ་དེ་སྐད་གདམས་པ་གང་ལགས་དེ། །

བས་པར་དག་སྤྱོད་གིས་ཀྱང་བགྱི་བར་དཀའ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཁྱོད་ལ་ངས་ད་ལྟ་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་བས་པར་ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་
དམ་མ་ལུས་པ་ལུས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་བས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེར་ཐམས་ཅད་འདུས་པའམ། དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ་
བཤད་ཀྱི་ཡོད་པས་ན། བས་པ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ནི། སྤྱིར་དག་སྤྱོད་ཞིག་གིས་ཀྱང་བགྱི་བར་དཀའ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་
ན་ཡང་།

འདི་ལས་གང་ཞིག་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་དེའི། །

ཡོན་ཏན་བསྟན་པས་སྐྱ་ཆེ་དོན་ཡོད་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་
རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ཅི་ཐུབ་གནང་ཐུབ་ན། སྐྱ་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་
པ་བྱང་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་བསྡོམས་གསུངས་པ་ནི།
ཀུན་གྱི་དག་བ་ཀུན་ལ་ཡི་རང་ཞིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། འཕགས་པའི་ཆོགས་མཐའ་
དག་གིས་དག་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་།

ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་རྣམ་གསུམ་ཡང་། །

སྒོ་གསུམ་གྱི་དག་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་།

སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་བགྱི་སྤྱད་ཡོངས་བསྡོམས་ནས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དག་བ་ཆེ་འདིའི་ཆེད་དུ་དང་། བྱི་མ་མཛོན་
མཐོའི་བདེ་འབྲས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྡོམས་པ་མ་ཡིན་

པར། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་སྤང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་ནས།
 དེ་ནས་དག་བའི་བྱང་པོ་འདི་ཡིས་སྟོང་། །
 རྒྱུ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྷ་མི་ཡི། །
 འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དབང་མཛད་ནས། །
 འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སྟོང་པ་ཡིས། །
 རྒྱུ་བོ་ཉམས་ཐག་མང་པོ་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །
 འབྲུངས་ནས་ན་ཆ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་རྣམས། །
 བསལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས། །
 འོད་དཔག་མེད་དང་འབྲ་བར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །
 མགོན་པོ་སྐྱེ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱོ་བ་སྐྱོན་གནང་མཛད་ན། བདེ་
 ནས་བདེ་བར་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་ལུས་རྟེན་རིམ་པར་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་
 བརྒྱད་ནས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གི་སྟོང་པ་ཞེས་པ་ནི། བྱང་
 རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་སྟོང་
 པས་འགྲོ་བ་ཉམས་ཐག་པ་མང་པོ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། མཐར་སླིད་པ་མཐའ་མའི་
 སྐབས་ནས་བྱང་སེམས་སླིད་མཐར་འབྲུངས་ནས་མཐར་སྐྱེ་ཆ་ན་འཆིའི་
 རྒྱུ་བ་བསྐྱེད་དང་། དེ་ཀུན་ནས་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་
 པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བསལ་ནས་དང་། ཡང་ན་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་

དཔའ་སྤྱིང་པ་མཐའ་མ་པ་ལམ་མཐོན་པོར་སྤེབས་ན། བ་ཤེས་སྤྱུག་བསྐྱེད་
དང་། དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གི་ཀྱན་འབྱུང་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
བསལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་
མེད་དང་འདྲ་བར་ཞེས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་། མདོར་ན། བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཅོམ་
ལྷན་འདས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་འདྲ་བར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་
མདོན་དུ་མཛད་ནས། ཇི་སྤྱིང་ནམ་མཁའ་མ་བད་ཀྱི་བར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མཛད་པ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་པའི་དོན་མིན་ནམ་སྟུམ།

ཤེས་རབ་ཚུལ་བློམས་གཏོང་འབྱུང་གྲགས་ཆེན་དེ་མ་མེད།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་། ཚུལ་བློམས་དང་། གཏོང་བ་
ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱབ་ལ་གྲགས་པ་
ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་གྲགས་པ་དོན་དང་ལྷན་པ།

སྟུ་ཡུལ་ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་སྟངས་རྒྱས་མཛད་ནས། །

ས་ལ་མི་དང་མཐོ་རིས་སྟུ་ནི་ན་ཚུང་མཆོག་།

བདེ་དགས་དགའ་བ་ངེས་པར་རབ་ཏུ་ཞི་མཛད་དེ། །

ཉོན་མོངས་ཉམ་ཐག་སེམས་ཅན་ཆོགས་ཀྱི་འཇིགས་སྐྱེ་དང་།

འཆི་བ་ཞི་མཛད་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཉིད་བརྟེན་ནས། །

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མིང་ཅམ་ཞི་ལ་མི་བརྟེནས་པ། །

མི་བགྲེས་ནོངས་པ་མི་མངའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པར་མཛོད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ནམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་དེ་
གསུང་གི་ཡོད།

བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་
རྒྱལ་པོ་མཛའ་བོ་བདེ་སྤྱོད་ལ་བསྐྱར་བ་ཚོགས་སོ།། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་
སཀ་རྩོད་ཀྱི་མ་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་བརྟེན་དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས་བསྐྱར་
ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །